

ΕΥΘ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ

32

(ΜΥΘΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ) ΤΑΞΙΣ

Γ'

I S T O R I A

ΜΥΘΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

χα

No 32

8

ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΥΒΑΡΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ

I S T O R I A

ΜΥΘΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Μ. ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ

“ΑΤΛΑΝΤΙΣ” ΚΟΡΑΗ 8

17033

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαίδευτικής Πολιτικής

Πιὰ τοὺς ἀγαπητοὺς Λυναδέλφους

Η Ἰστορία τῆς Γης περιλαμβάνει τὴν γνωστὴν ὅλην τὴν προ-
βλεπομένην ἀπὸ τὸ Ε.Α.Π. Ἀνάγεται στὰ χρόνια ποὺ λέ-
γονται Μυθικά. Καὶ σὰν μυθολογία ποὺ εἶναι δόθηκε σὲ μιὰ
μορφὴ ἀπλῆ, λογοτεχνική. Ἐτσι πιστεύομε θὰ διαβάζεται ἀπὸ
τὰ παιδιά εὐχάριστα, σὰν παραμύθι.

Μὰ ἐπειδὴ δὲν θέλομε ἡ Ἰστορία τῆς Γης νὰ διαβαστῇ μόνον
σὰν παραμύθι καὶ νὰ ἐπιδράσῃ μόνον ἡθοπλαστικὰ στὸ παιδί,
γι' αὐτὸ σὲ κάθε κεφάλαιο βάλαμε σὰν συμπλήρωμα καὶ ἀ σκή-
σεις — ἐργασίες ἐκτὸς ἀπὸ τὶς σχετικὲς Ἀνακεφαλαιώσεις.
Αὐτὲς ἔχονται σκοπὸν νὰ ἀφήσουν στὸ μωαλὸ τοῦ παιδιοῦ τῆς Γης,
μερικὲς γνώσεις Ἰστορικές, ἔστω καὶ ἀν δὲν εἶναι καθαυτὸ ἰστο-
ρικές, ἀλλὰ μῦθος.

Ἡ εἰκονογράφησι τοῦ βιβλίου ἔγινε μὲ βάσι τὰ ἀρχαῖα ἀγ-
γεῖα καὶ μυημεῖα Τέχνης. Αὐτὸ θὰ βοηθήσῃ τὰ Ἑλληνόποντα ν'
ἀποκτήσουν σαφεῖς ἐποπτεῖες καὶ νὰ ἐρμηνεύονται δόσο εἶναι δυνατὸ
κάθε τὶ τὸ ἀρχαῖο ποὺ βρίσκεται στὰ Μονσεῖα μας. Ἀκόμη νὰ
τὰ βοηθήσῃ νὰ γίνουν ἐρευνητὲς καὶ νὰ μὴ καταστρέ-
φονται δταν βρίσκουν κάτι στὴ γῆ τῆς πατρίδος μας.

Ἄπὸ τὸ μαθητή μας δὲν θὰ ζητᾶμε νὰ λένη ἀπέξω καὶ κατὰ
λέξεν τὸ κείμενο. Μόνο νὰ θυμάται λίγα δπῶς εἶναι οἱ ἀνακεφα-
λαιώσεις. Καὶ γιὰ νὰ ἀσκῆται, ἡ μυήμη, ἡ κρίση, γενικῶς οἱ
πνευματικὲς λειτουργίες καὶ τὸ καλαισθητικὸ συναίσθημα, θὰ ζη-
τοῦμε νὰ συμπληρώνεται κάθε φορά, πάνω στὸ ἴδιο τὸ βιβλίο,
μὲ μολύβι καὶ ώς διαγώνισμα ἡ σιωπηρὰ ἐργασία, ἡ ἐκάστοτε

άσκησι μὲ τὶς ἀπαντήσεις καὶ τὶς συμπληρώσεις τῶν κενῶν ὅπου εἶναι στιγμές... Αὐτὴν ἡ μορφὴ ἐργασίας εἶναι εὐχάριστη καὶ ἔχει καθιερωθῆ πλέον μὲ τὸν δρό «tests».

Ἐπίσης ἡ ἴχνογράφησις ἡ οἱ ἀνακοινώσεις (ἀτομικὲς ἢ ὁμαδικὲς) ἐπιβάλλεται νὰ γίνωνται.

Τέλος παρακλησί μας θερμὴ εἶναι νὰ ύποδειχτοῦν στὸν ὑποφαινόμενο δσα τυχὸν σφάλματα εὑρεθοῦν στὸ κείμενο ἢ στὶς ἐργασίες τοῦ βιβλίου αὐτοῦ.

Μὲ συναδελφικοὺς χαιρετισμοὺς
ΕΥΘ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΘΕΟΙ

1. Πῶς ἔπλασαν οἱ "Ἐλληνες τοὺς θεοὺς

Πολλὰ-πολλὰ χρόνια πρὶν γεννηθῆ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, οἱ πρόγονοί μας οἱ "Ἐλληνες δὲν ζοῦσαν σὲ μεγάλες πολιτεῖες, ὅπως ἐμεῖς σήμερα, ἀλλὰ σκόρπιοι σὲ μικρὰ χωριά. Δέν ἥξεραν πολλὰ πράγματα, γιατὶ ἡ πιὸ μεγάλη φροντίδα τους ἦταν πῶς νὰ ζήσουν. Ποῦ θὰ βροῦν δῆλ. τὴν τροφή τους καὶ πῶς θὰ γλυτώσουν ἀπ' τὰ θηρία, τὴν βροχή, τὸ χιόνι, τὸν καυτερὸν ἥλιο. "Ὕστερα ἔβλεπαν ἕνα σωρὸ θαυμαστὰ πράγματα γύρω τους, ὅταν ἐρχόταν ἡ ἄνοιξι. "Ολα χαίρονταν, ἡ γῆ γέμιζε ἀπὸ λουλούδια, τὰ δέντρα ἀπὸ μπουμπούκια, φύσαγε ἕνα γλυκὸ πάντα ἀεράκι κι' ὁ ἥλιος τοὺς ζέσταινε. "Ηταν σὰν ὅλα νὰ εἰχαν χαθῆ τὸ χειμῶνα μὲ τὴν παγωνιὰ καὶ τώρα νὰ ἀνασταίνωνται πάλι. "Ἐρχόταν ὕστερα τὸ καλοκαίρι καὶ μετὰ τὸ φθινόπωρο κι' ὁ χειμῶνας, κι' ὕστερα πάλι ὁ ἵδιος κύκλος.

Κοίταζαν λοιπὸν ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμαστὰ πράγματα καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ τὰ ἔξηγήσουν. Σιγὰ σιγὰ ὅμως μιά καὶ δὲν εὔρισκαν ἄλλη ἔξηγησι, νά τι φαντάστηκαν. Κάπου ἀλλοῦ θὰ ζοῦσαν ἄλλοι ἀνθρώποι, πιὸ ψηλοί, πιὸ δύνατοί καὶ πιὸ ὡραῖοι. Αὐτοὶ μποροῦσαν νὰ κάμουν ὅ,τι δὲ μποροῦσαν οἱ ἄπλοι ἀνθρώποι. Καὶ τοὺς ὀνόμασαν θεούς. Γι' αὐτοὺς πίστευαν ὅτι ἦταν ἀθάνατοι καὶ παντοδύναμοι.

Κάθε τόπος είχε βέβαια τους δικούς του τοπικούς θεούς.
Είχαν όμως οι "Ελληνες ώρισμένους θεούς πού τους λά-

"Ηρα

Ζεύς

"Αρτεμις

τρευαν ὅλοι. Αὐτοὺς τοὺς ἔλεγαν *Πανελλήνιους*. Καὶ γι' αὐτοὺς τώρα θὰ σᾶς διηγηθῶ.

2. Οἱ δώδεκα Πανελλήνιοι θεοὶ

Οπως εἴπαμε, ἀπὸ τοὺς πολλοὺς θεούς ποὺ πίστευαν στὴν ἀρχὴ σὲ διάφορα μέρη, ζεχώρισαν σιγὰ-σιγὰ δώδεκα μεγάλοι πανελλήνιοι θεοί. Οἱ ἔξι ήταν ἄντρες κι' οἱ ἄλλοι ἔξι γυναικες. Θεοὶ καὶ θεές λοιπόν.

α) Οἱ ἔξι θεοὶ ἥταν:

- 1) Ὁ Ζεύς ἡ Δίας, πατέρας τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. "Ετσι τὸν ὀνομάζει ὁ μεγάλος μας ποιητής "Ο μῆρος. Κυβερνοῦσε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴ γῆ μὲ τὴ δύναμί του. Γιατὶ είχε στὰ χέρια του τὸν κεραυνὸν γιὰ νὰ τιμωρῇ τοὺς κακούς, θεούς καὶ ἀνθρώπους. Τὸ ὀραιότερο ἄγαλμά του ήταν στὴν Ὀλυμπία καὶ τὸ είχε φτιάσει ὁ μεγάλος "Ελληνας γλύπτης Φειδίας.
- 2) Ὁ Ποσειδῶνας, θεὸς τῆς θάλασσας. "Εχει τὸ δλό-

χρυσο παλάτι του στὰ βάθη της καὶ πλῆθος μικρότερους θεούς νὰ τὸν ὑπηρετοῦν. "Εἶχει δῶμας καὶ τὴν τρίαινα. Κι' ἀλλοίμονο σ' ἔκεινους ποὺ ταξίδευαν, ὅταν τῇ σήκωνε καὶ χτυποῦσε τὰ κύματα. "Αγρια ἡ θάλασσα ἀνασηκωνόταν καὶ μαύριζε σὰ νὰ ἥθελε νὰ καταπιῇ τὰ καράβια.

3) 'Ο **Ἀπόλλωνας**, θεὸς τοῦ ἥλιου, τῆς μουσικῆς καὶ τῆς μαντικῆς. "Ομορφος, ψηλὸς καὶ δυνατός, κρατάει στὰ χέρια του τὴ λύρα. Παίζει γλυκούς σκοπούς καὶ τραγούδοιν οἱ Μοῦσες μαζί τοι. Μᾶς δίνει τὸ φῶς κάθε πρωί. Κι' ὅταν οἱ ἄνθρωποι θέλουν νὰ μάθουν τί θὰ γίνη, αὐτὸν ρωτᾶνε, στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν, ποὺ ἥταν δικό του.

4) 'Ο **Ἄρης**, θεὸς τοῦ πολέμου. "Αγριος νέος ἄντρας, ὅλο μὲ τὰ ὅπλα του παλεύει. Τοῦ ἀρέσουν οἱ πόλεμοι κι' οἱ καταστροφές.

5) 'Ο **Ἡφαιστος**, θεὸς τῆς φωτιᾶς. Μεγάλος τεχνίτης-σιδεράς. Αὐτὸς δουλεύει τὰ μέταλλα στὴ φωτιά, χτίζει τὰ λαμπερὰ παλάτια τῶν θεῶν, φτιάχνει τ' ἀμάξια τους, κι' δ, τι ἄλλο χρειάζονται. Αὐτὸς ἐτοιμάζει καὶ τὸν κεραυνὸν τοῦ Δία. Εἶναι δῶμας κουτσός κι' ἀσχημος πολύ. Καὶ δουλεύει πάντοτε μὲ τὸ σφυρὶ καὶ τ' ἀμόνι μὲς στὴν κάπνα καὶ τὶς μουτζούρες.

Ποσειδῶνας

Ἀθηνᾶ

Ἀφροδίτη

6) 'Ο **Ἐρμῆς**, θεὸς τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν γραμμάτων, ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν. 'Ελαφρὸς σὰν τὸ πουλί,

φτερά ἔχει στὰ πόδια καὶ στοὺς ὄμους καὶ πετάει ὅπου τὸν στέλνουν οἱ ἄλλοι θεοί. Κι' ὅταν πεθαίνουν οἱ ἀνθρωποί, αὐτὸς ὁ δῆγγει τὶς ψυχές τους στὸν "Αδην".

β) Οι ἔξι θεές ἦταν:

1) Ἡ Ἡρα, ἡ θεὰ τοῦ γάμου καὶ γυναικα τοῦ Δία.
Προστατεύει ὅμως ὅλο τὸν κόσμο, εἶναι ἡ μητέρα ποὺ ὅλοι πᾶνε σ' αὐτήν, γιὰ νὰ ζητήσουν τὴν προστασία της.

Δήμητρα

Ἀπόλλων

Ἑστία

2) Ἡ Ἀφροδίτη, ἡ θεὰ τῆς ὁμορφιᾶς. Γεννήθηκε ἀπ' τὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας κοντὰ στὴν Κύπρο. Εἶναι ἡ ὁμορφότερη θεά.

3) Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ θεὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἐργασίας. Εἶναι ἡ ἀγαπημένη κόρη τοῦ Δία, ποὺ ἔμαθε τὶς γυναικες νὰ ὑφαίνουν καὶ νὰ κεντοῦν. Προστατεύει τὴν Ἀθήνα ποὺ πῆρε τὸ ὄνομά της.

4) Ἡ Ἀρτεμις, ἡ θεὰ τοῦ κυνηγιοῦ καὶ τῶν δασῶν. Μὲ τὴν φαρέτρα της στὸν ὄμο γύριζε ὅλη μέρα στὰ δάση καὶ κυνηγάει. Τὸ ἀγαπημένο της ζῶο εἶναι τὸ ἐλάφι. Γι' αὐτὸς οἱ "Ελληνες δὲν τὸ σκότωναν.

5) Ἡ Δημητρα, ἡ θεὰ τῆς γεωργίας, ἡ προστάτισσα τῶν γεωργῶν. Αὐτὴ δίδαξε στοὺς ἀνθρώπους πῶς νὰ σπέρνουν τὸ σιτάρι κι' ὅλα τ' ἄλλα δημητριακά, ποὺ τὰ ὠνόμασαν ἔτσι για χάρι τῆς.

6) Ἡ Εστία, ἡ θεὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς νοικοκυρωσύνης. Σοβαρή, μετρημένη, σεμνή, φροντίζει νὰ ἔχουν τὰ σπίτια ὅλα τὰ καλὰ ποὺ χρειάζονται οἱ ἀνθρώποι.

3. Οἱ μικρότεροι θεοί

Ἐνα πλῆθος ἄλλο μικρότερων θεῶν ζοῦσαν σὲ διάφορα μέρη καὶ φρόντιζαν τοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ σπουδαιότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἦταν:

1) Ὁ Διόνυσος ή Βάκχος, θεὸς τῶν ἀμπελιῶν καὶ τοῦ κρασιοῦ. Δίδαξε στοὺς ἀνθρώπους τὴν καλλιέργεια τοῦ ἀμπελιοῦ, ποὺ τοὺς δίνει τὸ γλυκό κρασί. Μ' αὐτὸ γλεντῶν, διασκεδάζουν καὶ χαίρονται. Χαρούμενος θεός.

2) Ὁ Ἀσκληπιός, θεὸς τῆς ἰατρικῆς. Ἐχει τοὺς ναούς

"Ηφαιστος

"Αρης

"Ερμῆς

του, τὰ Ἀσκληπιεῖα, ὅπου πᾶνε οἱ ἀνθρώποι καὶ γιατρεύονται.

3) Ὁ Αἰολος, δ θεὸς τῶν ἀνέμων. Τοὺς ἔχει κλεισμένους

σὲ βαθειές σπηλιές. Δὲν τοὺς ἀφήνει, παρὰ μόνο ὅταν τὸν διατάξῃ
ὅ πατέρας του ὁ Ποσειδῶνας.

4) Ὁ **Πλούτωνας**, ὁ θεὸς τοῦ "Αδη, δῆλ. τοῦ κάτω κό-
σμου. Ζῆ στὰ τρίσβαθα τῆς γῆς, ἐκεῖ ὅπου πᾶνε οἱ ψυχὲς τῶν
ἀνθρώπων. Ὁ Ἐρμῆς τὶς ὁδηγεῖ ὡς τὴν Ἀχερονία λίμνη,
ἐκεῖ τὶς παίρνει στὴ βάρκα του ὁ Χάρος καὶ τὶς πάει στὴν
ἄλλη ὅχθη, ὅπου εἶναι οἱ πόρτες τοῦ "Αδη. Ὁ **Πλούτωνας**
ἔκλεψε τὴν κόρη τῆς Δήμητρας, τὴν Περσεφόνη, καὶ τὴν ἔκανε
γυναικα του. Ἡ Δήμητρα ὅμως γονατίστη παρακάλεσε τὸ Δία
νὰ τῆς ξαναδώσῃ τὴν κόρη της. Κι' ὁ Δίας τὰ κανόνισε νὰ ζῆ
ἡ Περσεφόνη ἔξι μῆνες μὲ τὸν ἄντρα τῆς κι' ἔξι μὲ τὴ μάννα της.
"Οταν λοιπὸν ἀνεβαίνη στὴ γῆ, ἔρχεται ἡ "Ανοιξι, τὸ καλο-
καίρι κι' ἡ χαρά. "Οταν κατεβαίνῃ κάτω ἀπ' τὴ γῆ, ἔρχεται
τὸ Φθινόπωρο, ὁ χειμῶνας κι' ἡ λύπη.

4. Ἡ ζωὴ τῶν Θεῶν

Ποῦ ζοῦσαν ὅμως οἱ θεοὶ οἱ μεγάλοι καὶ τί ἔτρωγαν; Ποῦ
ἄλλοι, παρὰ στὸ πιὸ ψηλὸ βουνό, τὸν **"Ολυμπο**. Γι' αὐτὸ
καὶ τοὺς ἔλεγαν **'Ολύμπιους** Θεούς. "Ετσι φαντάζονταν οἱ
'Αρχαῖοι **"Ελληνες**.

Ἐκεῖ ψηλά, στὴν κορφὴ ἦταν τὸ δλόχρυσο παλάτι τοῦ Δία
καὶ πιὸ κάτω τὰ ἀστραφτερὰ παλάτια ὅλων τῶν ἄλλων θεῶν.
Ζοῦσαν ὅλοι μαζὶ σὰ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια.

Ἡ ζωὴ τους ἦταν ἀτέλειωτη κι' εύτυχισμένη. Εἶχαν βέβαια
κι' αὐτοὶ τὰ καυγαδάκια τους, ὅπως κι' οἱ ἀνθρώποι. "Ομως ἐκεῖ
ἦταν ὁ πατέρας Δίας ποὺ τοὺς φίλιωνε στὸ τέλος.

Μαζεύονταν λοιπὸν ὅλοι στὸ τραπέζι τοῦ Δία κι' ἔτρωγαν κι'
ἐπιναν ὅχι ὅμως ὅ, τι τρῶνε καὶ πίνουν οἱ ἀνθρώποι. Εἶχαν τὸ
δικό τους φαῖ, τὴν ἀμβροσία καὶ τὸ δικό τους πιοτό, τὸ νέκταρ.

Απὸ κεῖ ψηλὰ ποὺ ἦταν, ἔβλεπαν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς
φρόντιζαν. **"Ὕποστήριζαν** τὸ καλὸ καὶ τιμωροῦσαν τὸ κακό.
Πολλές φορὲς κατέβαιναν στὴ γῆ μεταμορφωμένοι σὰν ἀπλοὶ

ἀνθρωποι γιὰ νὰ μὴ γνωρίζωνται καὶ πήγαιναν νὰ δοῦν τὸ κάνουν οἱ ἀνθρωποι ἢ κάθονταν στὰ τραπέζια τους καὶ ἔτρωγαν μαζί τους.

Εὔκολα θύμωναν, τσακώνονταν, καὶ χτυποῦνταν. Ὡταν δηλ. σὰν τους ἀνθρώπους. Μὲ τὴ διαφορὰ πώς δὲν πέθαιναν ποτὲ κι' ἡταν πάντα νέοι καὶ ὥραῖοι. Ὡταν ἀθάνατοι κι' ὅχι θνητοὶ σὰν τους ἀνθρώπους.

"Ἐτσι ζοῦσαν οἱ θεοὶ ἐκεῖ ψηλὰ στὸν "Ολυμπο, τὸ ψηλότερο Ἐλληνικὸ βουνό.

5. Ἡ λατρεία τους

Οἱ πρόγονοί μας ἀγαποῦσαν, σέβονταν καὶ φοβοῦνταν τοὺς θεούς. Γι' αὐτὸ ἔδειχναν τὰ αἰσθήματά τους αὐτὰ μὲ διάφορους τρόπους.

Πρῶτα πρῶτα τοὺς ἔχτιζαν ναούς, σὰν τὶς δικές μας ἐκκλησίες. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ἐκεῖνοι στόλιζαν τοὺς ναούς ἀπέξω, ἐνῶ ἐμεῖς στολίζομε τὶς ἐκκλησίες μέσα.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ναούς αὐτοὺς σώθηκαν, ἐρειπωμένοι ὅμως, ὡς τὰ σῆμερα. Ὁ πιὸ φημισμένος ναὸς ἡταν ὁ Παρθενῶνας, στὴν Ἀκρόπολι τῆς Ἀθήνας. "Αλλοι ναοὶ ἡταν τοῦ Δία στὴν Ὀλυμπία, τοῦ Ἀπόλλωνα στοὺς Δελφούς, τοῦ Ἡφαίστου στὴν Ἀθήνα.

Πρόσφεραν ὕστερα θυσίες στοὺς θεούς. Οἱ θυσίες ἡταν ἢ καρποὶ καὶ κρασὶ ἢ ζῶα. Τοὺς πρώτους δηλ. καρποὺς ποὺ μάζευαν τοὺς πρόσφεραν στοὺς θεούς. Ὡ ἔπαιρναν ἔνα ζῶο, τὸ πήγαιναν κοντὰ στὸ βωμὸ κι' ὁ ἵερεας τὸ ἐθυσίαζε. "Ὕστερα τὸ ἔψηναν καὶ τὰ ἐντόσθια, τὰ ἄκρα, τὰ κόκκαλα καὶ τὰ λίπη τὰ ἔκαιγαν καὶ ἡ μυρουδιά τους πολὺ εὐχαριστοῦσε τοὺς θεούς.

Τὸ φαχγὸ κρέας τὸ ἔτρωγαν οἱ ἀνθρωποι σὲ συμπόσια. Σὲ κάθε ναὸ ἢ καὶ σὲ ἄλλα μέρη ἔστηναν ἀγάλματα τῶν θεῶν, ποὺ τὰ ἔφτιαχναν οἱ καλύτεροι τεχνίτες.

Σὲ πολλὰ μέρη ἡταν μαντεῖα, δηλ. μέρη ὅπου οἱ ἱερεῖς ἔλε-

γαν στους ἀνθρώπους τῇ θέλησι τῶν θεῶν.. Τὰ πιὸ γνωστὰ μαντεῖα ἦταν τῶν Δελφῶν καὶ τῆς Δωδώνης. Τέλος εἶχαν μεγάλες γιόρτες σ' ὅλα τὰ μέρη γιὰ νὰ τιμοῦν τοὺς θεούς. Στὴν Ἀθήνα π.χ. γιόρταζαν τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια, γιὰ νὰ τιμήσουν τὴν Ἀθηνᾶ καὶ τὸ Διόνυσο. "Ετσι οἱ ἀνθρώποι ἔδειχναν τὴν ἀγάπη, τὸ σεβασμὸ καὶ τὸ φόβο, δηλ. τὴ λατρεία τους πρὸς τοὺς θεούς.

1η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙ

Αὐτὰ πρέπει νὰ θυμᾶσαι:

1. Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες πίστευαν σὲ πολλοὺς φανταστικοὺς Θεοὺς καὶ Θεές. Οἱ Θεοὶ ἦταν **Τοπικοὶ** καὶ **Πανελλήνιοι**. Οἱ Πανελλήνιοι λέγονταν καὶ **Ολύμπιοι**. Κατόικοῦσαν στὸ ψήλοτερο βουνό, στὸν **Ολυμπὸ** καὶ ἀποτελοῦσαν τὸ **Δωδεκάθεο** (12 θεοί).

3. Οἱ μικρότεροι Θεοὶ ἦσαν πολλοί. Νά οἱ σπουδαιότεροι: **Ο Πλούτωνας** (Θεὸς τοῦ "Άδου). Πήγαινε τὶς ψυχές στὰ Ἡλύσια ἢ στὰ Τάρταρα. **Ο Διόνυσος** ἢ **Βάκχος** (Θεὸς τοῦ γλεντιοῦ), ὁ **Ἀσκληπιὸς** (τῆς Ἱατρικῆς), ὁ **Ἄισλος** (τῶν ἀνέμων), ὁ **Πάνας** (δασῶν), οἱ 9 **Μοῦσες** (Ἐρατώ, Εὐτέρη, Θάλεια, Καλλιόπη, Κλειώ, Μελπομένη, Οὐρανία, Πολύμνια, καὶ Τερψιχόρη). **Η Θέτιδα** ποὺ κατοικοῦσε στὸ βυθὸ τοῦ ὥκεανοῦ καὶ ἄλλοι.

3. Οἱ πρόγονοι μας ἀκόμη πίστευαν καὶ σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἔκαναν μεγάλα κατορθώματα, ἡρῷικὲς πράξεις καὶ ὠφελοῦσαν τοὺς ἄλλους. Τοὺς γενναίους αὐτοὺς ὠνόμασαν **"Ηρωες** καὶ μετά τὸ θάνατό τους μερικοὺς **Ημιθέους**. Τέτοιοι ἦσαν: **Ο Ήρακλῆς**, ὁ **Θησέας**, ὁ **Ιάσονας**, ὁ **Ἀχιλλέας** καὶ ὁ **Προμηθεὺς** ποὺ ἔφερε τὸ φῶς στοὺς ἀνθρώπους, ἀρπάζοντάς το ἀπὸ τοὺς θεούς, καὶ ἄλλοι.

4. Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες ἔκτιζαν ναοὺς καὶ ἔκαναν θυσίες στοὺς θεούς. Σὲ μερικὰ μέρη εἶχαν τὰ μαντεῖα. Ἐκεῖ μάθαιναν τὰ μελλούμενα ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς τῶν θεῶν τους. Γιὰ νὰ τιμήσουν τοὺς θεούς των ἔκαναν καὶ μεγάλα πανηγύρια.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α) Νὰ ἀπαντήσης μὲ μιὸ ἥ δυὸ λέξεις σὲ κάθε πρότασι:

1. Οἱ Θεοὶ ποὺ λατρεύονταν ἀπ' ὅλους τοὺς Ἑλλῆνας λέγονταν
2. Οἱ Θεοὶ τοῦ κάθε τόπου λέγονταν
3. Οἱ 12 Θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου λέγονταν καὶ ἥ
4. Τὸ φαγητὸ τῶν 12 Θεῶν ἦταν ἥ καὶ τὸ ποτό τους τὸ
5. Οἱ Θεοὶ δὲν πέθαιναν ποτὲ καὶ γι' αὐτὸ λέγονταν καὶ

β) Σὲ κάθε θεὸ νὰ βάλῃς ἐκεῖνο ποὺ ταιριάζει ἀπὸ αὐτά:

Κηρύκειο - Τρίαινα - Περικεφαλαία - Φτερωτὰ πέδιλα - σφυρὶ καὶ ἀμόνι - λύρα - κεραννός - κύκνος - ἀετὸς - φαρέτρα - ὀδοφρία - νοικοκυρωσύνη - σοφία - στάχνα - πόλεμος - ἐλάφι - "Ἄδης - δάσος - κρασὶ - ἄνεμος.

1. Δίας	9. Ποσειδῶνας
2. Ἄφροδίτη	10. "Ηφαιστος
3. Ἀθηνᾶ	11. Ἀπόλλων
4. Ἔστια	12. Ἄρτεμις
5. Ἐρμῆς	13. Δήμητρα
6. Ἄρης	14. Γιᾶν
7. Πλούτων	15. Αἰολος
8. Βάνχος	

γ) Συμπλήρωσε:

1. Ἡ Θεὰ ἦταν γυναικα τοῦ πατέρα τῶν Θεῶν ποὺ λεγόταν ἥ Ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Δία γεννήθηκε ἥ Θεὰ, ἥ προστάτισσα τῆς

2. Ἡταν κοντσὸς δ ἀλλὰ ἡταν δ καλύτερος τεχνίτης καὶ σιδερᾶς.
3. Σὰν θύμωνε δ καὶ κουνοῦσε τὴν τον, τὰ μανιασμένα κύματα σηκώνονταν στὴ θάλασσα καὶ καταπίνανε τὰ καράβια μὰ σὰν θύμωνε δ πόλεμοι καὶ καταστροφὲς ξεσποῦσαν στὸν κόσμο.
4. Γιὰ νὰ καρπίσῃ ἡ γῆ παρακαλοῦσαν τὴν Θεὰ ποὺ εἶχε κόρη τὴν καὶ ποὺ τὴν ἄρπαξε ὁ Θεός τοῦ δ

δ) Ζωγράφισε, μελέτησε καὶ ἀνακοίνωσε στὴν τάξι:

1. Τὴν περικεφαλαία τῆς Ἀθηνᾶς. Τὸ ἐλάφι τῆς Ἀρτέμιδος, τὴν τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνα, καὶ ὅ,τι ἄλλο σοῦ ἀρεσε.
 2. Διάβασε στὸ βιβλίο τῆς Πηρ. Δέλτα «Μῆθοι καὶ Θρῦλοι», γιὰ τὸν «Προμηθέα», γιὰ τὸ «Δῆρο τοῦ Δία» γιὰ τὴν Περσεφόρη καὶ γιὰ τὸν "Ολυμπο.
- Ἐπίσης ἀπὸ Μυθολογίες, γιὰ τὸν πόλεμο τῶν Γιγάντων, τῶν Τιτάνων καὶ τῶν Θεῶν. Κάμετε ὁμαδικὲς ἐργασίες καὶ ἀνακοινῶστε τες στὴν τάξι.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

*

Είδαμε ότι οι ἀνθρωποι στὰ παλαιὰ ἔκεινα χρόνια ζοῦσαν σὲ μικρὰ χωριά καὶ δὲν ἤξεραν πολλὰ πράγματα, ὅπως ἐμεῖς σήμερα. 'Η φύσι τὴν ἄγρια κι' ἔνα σωρὸ θηρία τριγύριζαν παντοῦ. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ἔκαναν μεγάλες καταστροφὲς στοὺς ἀνθρώπους. Μὰ δὲν ἤταν μόνο τὰ θηρία.

"Ηταν καὶ μερικοὶ κακοὶ ἀνθρωποι ἢ ἄλλα τέρατα ποὺ βασάνιζαν τοὺς ἀνθρώπους. 'Πέφεραν λοιπὸν πολὺ καὶ δὲν ἤξεραν τί νὰ κάνουν.

Τότε ἔρχονταν κάποιος ποὺ εἶχε ἢ πολὺ δυνατὸ σῶμα ἢ πολὺ δυνατὸ μυαλό. Αὐτὸς λοιπὸν σκότωνε ὅλα αὐτὰ τὰ θηρία κι' ἔτσι γλύτωνε ἀπὸ τὰ βάσανα τοὺς ἄλλους.

Αὐτὰ τὰ παλαικάρια τὰ θαύματαν οἱ ἄλλοι ἀνθρωποι καὶ τὰ ὡνόματαν ἥρωες.

'Επειδὴ ὅμως δὲν μποροῦσαν νὰ ἔξηγήσουν πῶς αὐτοὶ οἱ ἥρωες εἶχαν τέτοια δύναμι, νά τι φαντάστηκαν. "Ελεγαν ότι εἶναι γυιοὶ τῶν θεῶν, ἀπὸ μάννα ὅμως θηνητή.

"Ετοι φαντάζονταν οἱ ἀνθρωποι. 'Η ἀλήθεια ὅμως εἶναι ότι οἱ ἥρωες εἶχαν γονεῖς θηνητούς.

Τὰ κατορθώματά τους λοιπὸν ἤταν μεγάλα καὶ τὰ ὀνόματά τους τὰ ἤξεραν ὅλοι οἱ "Ελληνες καὶ σήμερα τὰ ξέρει ὅλος ὁ κόσμος. Οι ἥρωες αὐτοὶ ἤταν:

'Ο 'Ηρακλῆς, ὁ Θησέας, ὁ 'Ιάσονας, ὁ 'Αχιλλέας, ὁ 'Οδυσσέας κι' ὁ Προμηθέας καὶ ἄλλοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

1. Ἡ καταγωγὴ τοῦ Ἡρακλῆ

Γεννήθηκε στὴ Θήβα. Πατέρας του ἦταν ὁ Ἀμφιτρόονας ἀνεψιὸς τοῦ βασιλιά τῆς Θήβας καὶ μητέρα του ἡ Ἀλκμήνη. Εἶχε χι' ἔναν ἀκόμα ἀδελφό, τὸν Ἰφικλῆ. "Ομως τὰ δύο ἀδέρφια δὲν ἔμοιαζαν καθόλου. Ὁ Ἡρακλῆς ἦταν ἔνα γερὸ καὶ δυνατὸ παιδί, ἐνῶ ὁ ἀδελφός του ἦταν ἀδύνατος καὶ φοβιτσιάρης.

Γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι πίστευαν ὅτι ὁ πατέρας τοῦ Ἡρακλῆ ἦταν ὁ Δίας. "Οταν μάλιστα ἀρχισε τὰ κατορθώματά του, τότε πιὰ ἦταν βέβαιοι.

Λέγανε λοιπὸν ὅτι ἐπειδὴ ἦταν γυιὸς τοῦ Δία, δὲν τὸν χώνευε

‘Ο Ἡρακλῆς μωρὸ πνίγει τὰ φίδια.

ἡ Ἡρα. Κι ὅταν ἦταν μωρὸ ὀχτὼ μηνῶν ἔστειλε δυὸ φίδια νὰ τὸν πνίξουν. Μόλις λοιπὸν μπῆκαν μέσα στὸ δωμάτιο σφυρί-

ζοντας, πετάχτηκε ή μάννα του φωνάζοντας βοήθεια. "Οσπου νὰ ἔρθη δύμως ὁ πατέρας του, ὁ Ἡρακλῆς ἀνασηκώθηκε στὴν κούνια κι' ἀρπάζοντας τὰ δύο φίδια μὲ τὰ δύο χέρια του ἀπ' τὸ λαιμό, τὰ ἐπνίξε.

"Ολοὶ τὸν θαύμασαν τότε κι' εἶπαν πῶς θὰ γίνη μεγάλος ἄνθρωπος. Κι' οἱ γονεῖς του φρόντισαν τὸ παιδί τους πολύ. Τὸν ἔστειλαν στοὺς καλύτερους δάσκαλους κι' ἔμαθε ἔνα σωρὸ πράγματα: Πῶς νὰ παλεύῃ, πῶς νὰ ρίχνῃ τὶς σαΐτες μὲ τὸ τόξο, πῶς νὰ ἔτυπάνη μὲ τὸ κοντάρι, πῶς νὰ κρατάῃ τὴν ἀσπίδα, πῶς νὰ πολεμάῃ πάνω στὸ ἄλογο καὶ πῶς νὰ γιατρεύῃ τὶς πληγές του μὲ τὰ βοτάνια.

"Ο πατέρας του τὸν ἔμαθε πῶς νὰ ὀδηγῇ τὸ ἄρμα καὶ νὰ τὸ γυρίζῃ στὶς στροφὲς μὲ τέχνη καὶ τὸν παρακολουθοῦσε στὶς ἀσκήσεις του. "Ἐτσι ὅσο μεγάλωνε ὁ Ἡρακλῆς, γινόταν ἔνα παλληκάρι θεόρατο, δυνατὸ κι' ἀφρόβο.

2. Τὸ λιοντάρι τοῦ Κιθαιρῶνα

Σὰν ἀρχοντόπουλο ποὺ ἦταν ὁ Ἡρακλῆς, ἔπρεπε νὰ μάθῃ νὰ παιζῃ καὶ λύρα.

"Ομως δὲν τὰ κατάφερνε καὶ πολύ, γιατὶ τὰ δάκτυλά του ἦταν μεγάλα καὶ χοντρά. Τὸν παίδευαν λοιπὸν οἱ δάσκαλοι κι' αὐτὸς στενοχωριόταν.

"Ωσπου μιὰ μέρα θυμωμένος πέταξε τὴ λύρα κι' ἔφυγε στὸν Κιθαιρῶνα. Στὸ βουνὸ αὐτὸ ἦταν τὰ κοπάδια τοῦ πατέρα του, βόδια καὶ γελάδες. Ἔτσι καὶ πολλὰ ἄλλα κοπάδια καὶ βοσκοὶ ἔκει πάνω.

"Ομως ὅλοι τους, βοσκοὶ καὶ ζῶα, ὑπέφεραν ἀπὸ ἔνα μεγάλο λιοντάρι ποὺ. ἔτρωγε τὰ βόδια. Κανένας δὲ σκέφτηκε νὰ τὸ σκοτώσῃ, γιατὶ τοὺς ἔπιανε φόβος καὶ τρόμος ὅταν ἀκουγαν τὸ βρυχηθύμό του.

"Ο Ἡρακλῆς, ποὺ ἦταν τότε δεκαπέντε χρονῶν, τὸ ἀποφάσισε. "Εκοψε ἔνα ἔύλο χοντρὸ καὶ γερό, τὸ περίφημο ρόπαλό του, κι' ἔστησε καρτέρι στὸ λιοντάρι. "Οταν φάνηκε, πετάχτηκε μπροστά του μὲ τὸ ρόπαλο ψηλά. Τώρα δύμως φοβήθηκε τὸ λιοντάρι

κι' ἔφυγε μουγκρίζοντας. Τὸ κυνήγησε ὁ Ἡρακλῆς, τὸ πρόλαβε καὶ τὸ σκότωσε χτυπῶντας τὸ στὸ κεφάλι.

Τὸ πῆρε ὕστερα, τὸ ἔγδαρε καὶ τὸ τομάρι του τὸ φοροῦσε.

Ἐτσι κατέβηκε στὴ Θήβα κι ὅλος ὁ κόσμος θαύμαζε τὸ παλληκάρι ποὺ τοὺς γλύτωσε ἀπ' τὸ μεγάλο ἐκεῖνο κακό.

3. Οἱ δύο δρόμοι

Ο Ἡρακλῆς ἦταν τώρα πιὰ δεκαοκτὼ χρόνῶν. Θεόρατος, ὅμορφος, δυνατός. Ἔταν ὅμως καὶ στενοχωρημένος, γιατὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάμη. Πολὺς καιρὸς εἶχε περάσει κι' ἐνῷ ἡ δύναμί του μεγάλωνε, ἔμενε ἀχρησιμοποίητη.

Μιὰ μέρα λοιπὸν περπατοῦσε στὰ χωράφια συλλογισμένος. "Εφτασε σ' ἓνα σταυροδρόμι κι' ἐκεῖ κάθησε σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα. Κι' ἔτσι ὅπως καθόταν τοῦ φάνηκε σὰ νὰ ἔρχονταν πρὸς τὸ μέρος του δύο γυναῖκες. Σὲ λίγο τὸν πλησίασαν καὶ τότε τὶς ξεχώρισε. "Η μία ἦταν ντυμένη μὲ πλούσια φορέματα, εἶχε πολλὰ στολίδια στὰ χέρια, στὸ λαιμό, στὰ μαλλιά καὶ τὸ πρόσωπό της πολὺ περήφανο.

"Η ἄλλη εἶχε ἓνα καθαρὸ καὶ ἀπλὸ φόρεμα, ἦταν σεμνὴ κι' εὐγενική. Κι' ἔτσι ἦταν πιὸ ὅμορφη ἀπ' τὴν πρώτη.

Τότε τὸν πλησίασε ἡ περήφανη γυναῖκα καὶ τοῦ εἶπε:

— Ξέρω γιατὶ εἶσαι στενοχωρημένος, παλληκάρι μου. Γιατὶ σκοτίζεσαι ὅμως; "Εσὺ εἶσαι ὁ δυνατώτερος ἀνθρώπος τοῦ κόσμου. "Ολοι σὲ ξέρουν. Νὰ κάθεσαι, λοιπόν, νὰ τρῶς, νὰ πίνης καὶ νὰ μὴ σὲ νοιάζῃ γιὰ τίποτα. "Ο, τι θέλεις νὰ τὸ παίρνης καὶ νὰ μὴ ρωτᾶς κανένα. "Ἐτσι θὰ εἶσαι εύτυχισμένος σ' ὅλη σου τὴ ζωή.

— Ποιά εἶσαι σύ, κυρά μου, καὶ πῶς σὲ λένε; τὴ ρώτησε τότε ὁ Ἡρακλῆς.

— Οἱ φίλοι μου μὲ λένε *Εὐτυχία* καὶ οἱ ἔχθροί μου *Κακία* τοῦ ἀπάντησε.

Τὸν πλησίασε ὕστερα ἡ ἄλλη γυναῖκα καὶ τοῦ εἶπε:

— "Ακουσέ με, 'Ηρακλῆ. Είσαι ό δυνατώτερος ἀνθρωπος κι' εύκολα μπορεῖς νὰ κάνης ό, τι σου λέει ἡ Κακία. "Ομως πῶς ἔγινες δυνατός; Σκέψου πόσο κοπίασες, γιὰ νὰ τὸ πετύχης. Τώρα λοιπὸν πρέπει τὴ δύναμι σου αὐτὴ νὰ τὴ χρησιμοποιήσῃς γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἀνθρώπων. Νὰ τους βοηθήσῃς σὲ ό, τι χρειάζονται κι' αὐτὸι θὰ σὲ τιμοῦν κι' οἱ θεοὶ θὰ εἰναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ σένα. Τίποτα δὲν ἀποχτάεις κανένας χωρὶς κόπο.

— Κι' ἐσύ ποιά είσαι; τὴ ρώτησε ὁ 'Ηρακλῆς.

— 'Εγὼ δὲν ἔχω ἔχθροὺς καὶ φίλους. 'Εμένα ὅλοι μὲ λένε 'Αρετῆ.

"Εσκυψε τὸ κεφάλι ὁ 'Ηρακλῆς καὶ σκεφτότανε. Σὰν τὸ ξανασήκωσε ὅμως δὲν εἶδε τίποτα. Εἶχαν χαθῆ κι' οἱ δυὸς γυναικες. 'Ηταν σὰ νὰ ὠνειρεύτηκε. Τότε ἔνοιωσε μέσα του χαρούμενος καὶ τὸ στῆθος του φούσκωσε ἀπὸ θάρρος καὶ πίστι.

— 'Εγὼ θὰ πάρω τὸν καλὸ δρόμο, εἶπε, τὸ δρόμο τῆς 'Αρετῆς.

4. 'Ο 'Ηρακλῆς κι' ὁ Εὔρυσθέας

Πέρασε ἀρκετὸς καιρός. 'Ο 'Ηρακλῆς παντρεύτηκε, ἔκανε καὶ παιδιά. Ζοῦσε εύτυχισμένος, γιατὶ ὅλοι οἱ ἀνθρωποι τὸν τιμοῦσαν. 'Η 'Ηρα ὅμως ποὺ δὲν τὸν χώνευε, τὸν ἔβαλε νὰ μαλώνη καὶ νὰ χτυπάῃ τὴ γυναικα του καὶ τὰ παιδιά του. Στὴν ἀρχὴ δὲν κατάλαβε ὁ 'Ηρακλῆς, ὅτι αὐτὸς ποὺ κάνει εἰναι κακό.

Σὲ λίγο ὅμως τὸ κατάλαβε καὶ τότε πῆγε στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν νὰ ζητήσῃ συγχώρεσι ἀπ' τὸν 'Απόλλωνα. 'Εκεῖ ἡ Πυθία τοῦ εἶπε πώς γιὰ νὰ συγχωρηθῇ, πρέπει νὰ πάη στὶς Μυκῆνες, κοντά στὸ 'Αργος, ὅπου ἦταν βασιλιάς ὁ ἑξάδελφος του Εύρυσθέας. Νὰ μείνῃ δώδεκα χρόνια κοντά στὸν Εύρυσθέα καὶ νὰ κάνη ό, τι τοῦ λέει.

Πραγματικά, ὁ 'Ηρακλῆς ξεκίνησε καὶ πῆγε στὶς Μυκῆνες. Μόλις ὅμως τὸν εἶδε ὁ Εύρυσθέας, φοβήθηκε μήν τοῦ πάρη τὸ θρόνο καὶ σκέφτηκε νὰ τὸν διατάξῃ νὰ κάμη κάτι πολὺ δύσκολο, μήν καὶ σκοτωθῆ καὶ γλυτώσῃ ἀπ' αὐτόν.

Τὸν διέταξε λοιπὸν νὰ ἔκτελέσῃ δώδεκα δύσκολα ἔργα. Ο Ἡρακλῆς κατάφερε νὰ πετύχῃ καὶ τὰ δώδεκα. Εἶναι τὰ μεγάλα του κατορθώματα ποὺ τὰ δύνομάζουν ἄθλους τοῦ Ἡρακλῆ.

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

1. Τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας

Κοντὰ στὴ Νεμέα, μέσα στὰ δάση ζοῦσε ἔνα φοβερὸ λιοντάρι. Ἦταν ὁ φόβος κι' ὁ τρόμος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. Συχνὰ κατέβαινε στὸν κάμπο κι' ἔτρωγε δὲ τι εὗρισκε μπροστά του.

Ο Εύρυσθέας λοιπὸν σκέφτηκε νὰ στείλῃ τὸν Ἡρακλῆ. Τὸν διέταξε λοιπὸν νὰ πάη νὰ τὸ σκοτώσῃ καὶ νὰ τοῦ φέρῃ τὸ τομάρι του.

Ξεκίνησε ὁ Ἡρακλῆς μὲ τὸ ρόπαλό του, τὸ τόξο καὶ τὶς σα-

‘Ο Ἡρακλῆς καὶ τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας

ττες του. Ἔφαξε ὅλο τὸν κάμπο, μὰ λεοντάρι πουθενά. Τότε προχώρησε στὸ δάσος γυρεύοντάς το.

Ολη μέρα τριγύριζε μὰ δὲν τὸ εὗρισκε. Τέλος ἀκουσε ἀπὸ μακριὰ τὰ μουγκρητά του. Πλησίασε γρήγορα καὶ τότε τὸ εῖδε.

Ἔταν θεόρατο, μὲ χαίτη φοβερή καὶ δόντια κοφτερά. Πλησίαζε ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ στὴ σπηλιά του. Ἀνεβαίνει λοιπὸν σ' ἔνα μικρὸ βράχο κι' ἀρχισε νὰ τοῦ ρίχνῃ τὶς σατῆς. "Ομως ξαφνιασμένος βλέπει ὅτι δὲν τὸ τρυπᾶνε, μὰ πέφτουν κάτω στὰ χορτάρια. Καὶ τὸ λιοντάρι ὅμως τρομαγμένο τρέχει καὶ χώνεται στὴ σπηλιά του.

Πάει κι' ὁ Ἡρακλῆς κοντὰ καὶ βλέπει πῶς ἡ σπηλιὰ ἔχει δυὸ πόρτες. Κλείνει τὴ μιὰ μ' ἔνα βράχο καὶ μὲ τὸ ρόπαλο στὸ χέρι μπαίνει ἀπ' τὴν ἄλλη. Ἀγριεμένο τὸ λιοντάρι ὀρμάει πάνω του μὰ ὁ ἥρωας μας τὸ χτυπάει μὲ τὸ ρόπαλο στὸ κεφάλι. Ζαλίστηκε γιὰ λίγο τὸ θηρίο, μὰ ξανὰ χυμάει πάνω του. Πιὸ γρήγορος ὅμως ὁ Ἡρακλῆς τὸ εἶχε ἀρπάξει ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ τὸ ἔσφιγγε. Πάλευε τὸ θηρίο, μὰ σὲ λίγο ἔπεσε ἀψυχο στὰ πόδια τοῦ ἥρωά μας. Τὸ ἔγδαρε, φόρεσε τὸ τομάρι του κι' ἔτσι ἥρθε στὶς Μυκῆνες. Τόσο τρόμαξε λοιπὸν ὁ Εύρυσθέας ποὺ πῆγε καὶ χώθηκε σ' ἔνα πιθάρι. Αὐτὸ τὸ τομάρι, τὴ λεοντῆ, τὸ φοροῦσε πάντα ὁ Ἡρακλῆς. Κι' ἔτσι τὸν ξέρουν ὅλοι, μὲ τὸ ρόπαλο καὶ τὴ λεοντῆ, ἀπὸ τότε κι' ὅπερα.

2. Ἡ Λερναϊα Ὅδρα

Κοντὰ στὸ "Αργος ἦταν τὸν καιρὸν ἐκεῖνο μιὰ λίμνη ποὺ τὴ λέγανε Λέρνη. Ἐκεῖ μέσα ζοῦσε ἔνα μεγάλο νερόφιδο ποὺ εἶχε ἐννια κεφάλια· τὸ μεσαῖο καὶ τὸ πιὸ μεγάλο ἦταν ἀθάνατο.

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ θηρίο ἔβγαινε στὸν κάμπο, σκότωνε τὰ ζωντανὰ καὶ χαλοῦσε τὰ σπαρτά. Ὁ Εύρυσθέας βέβαια σκέφτηκε πάλι τὸν Ἡρακλῆ καὶ τὸν διέταξε νὰ πάνη νὰ τὸ σκοτώσῃ. Ξεκίνησε ὁ Ἡρακλῆς τότε γιὰ νὰ πάνη στὴ λίμνη. Στὸ δρόμο λοιπὸν ποὺ πήγαινε συνάντησε τὸν ἀνεψιό του ποὺ ἐρχόταν ἀπ' τὴ Θήβα νὰ τὸν δῆ καὶ τὸν πῆρε μαζί του.

"Οταν ἔφτασαν στὴ λίμνη, εἰδάν πῶς ὁ τόπος γύρω ἦταν ἔνας μεγάλος βάλτος. Δὲν μποροῦσαν λοιπὸν νὰ προχωρήσουν πολὺ μέσα. Λέει τότε στὸν Ιόλαο ὁ Ἡρακλῆς νὰ κόψῃ ξύλα καὶ ν' ἀνάψῃ μεγάλη φωτιά. "Εκαψε τὰ βέλη του ὁ ἥρωας στὴ φωτιὰ

κι' ἔρχισε νὰ τὰ ρίχνῃ μέσα στὸ νερό. Καὶ τότε ἔρχισε νὰ βγαίνη τὸ θηρίο σφυρίζοντας θυμωμένο. Προχωροῦσε φοβερὸ μὲ τὰ ἐννιά κεφάλια του στὸν ἀέρα νὰ σαλεύουν δῶθε κεῖθε.

Ἡ Λερναῖα ὕδρα

"Ωρμησε δὲ Ἡρακλῆς μὲ τὸ ρόπαλο καὶ κόβει μ' ἔνα χτύπημα τὸ ἔνα κεφάλι. Εξφνιασμένος δμως βλέπει νὰ φυτρώνουν δύο ἀπ' τὸ κομμένο φίδι. Χτυπάει κι' ἄλλο, τὰ ἴδια. Στὸ μεταξὺ ἔνα φίδι τυλίχτηκε στὸ ἔνα πόδι του, ἐνῶ τὸ ἄλλο πόδι τοῦ τὸ δάγκωσε ἔνα σκορπιός ποὺ τὸν ἔστειλε ἡ "Ἡρα. Γυρίζει δὲ Ἡρακλῆς καὶ σκοτώνει πρῶτα τὸ σκορπιό. Κι' ὑστερα προστάζει τὸν Ἰόλαο νὰ πάρη ἀναμμένα δαυλιὰ στὰ χέρια του καὶ νὰ ἔρθῃ κοντά. "Εκοβε αὐτὸς τὸ κεφάλι κι' ὁ Ἰόλαος ἔκαιγε τὴν πληγὴ καὶ δὲν φύτρωναν ἄλλα κεφάλια. Τελευταῖο ἔκοψε τὸ ἀθάνατο καὶ τὸ παράχωσε βαθειὰ στὴ γῆ.

"Εσχισε ὑστερα τὸ φίδι καὶ βούτηξε τὶς σαΐτες του στὴ φαρμακερὴ χολή του. Ἀπὸ τότε ὅποιον χτυποῦσε μὲ τὶς σαΐτες του, πέθαινε ἀμέσως.

3. Τὸ ἐλάφι μὲ τὰ χρυσᾶ κέρατα

Κάποτε ποὺ ὁ Εύρυσθέας εἶχε βγῆ κυνήγι στὰ βουνά τῆς Ἀρκαδίας εἰδε ἔνα περίεργο ἐλάφι. Εἶχε κέρατα χρυσᾶ καὶ νύχια χάλκινα. Καὶ πολὺ ἥθελε νὰ τὸ ἔχη στὶς Μυκῆνες. Διέταξε λοιπὸν τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοῦ τὸ φέρη ζωντανό, γιὰ νὰ τὸ χαίρεται ἔτσι ὅμορφο ποὺ ἦταν.

Επεινῆσε ὁ Ἡρακλῆς κι' ἀρχισε ν' ἀνεβαίνῃ τὰ βουνά τῆς Ἀρκαδίας, φάγνοντας γιὰ τὸ ἐλάφι. Μέρες γύριζε χωρὶς νὰ τὸ βρίσκη. Τέλος ὅπως ἔφτασε σ' ἔνα ξέφωτο, τὸ εἰδε ποὺ βοσκοῦσε ἥσυχο. Μόλις ὅμως τὸ πλησίασε, ἀρχισε νὰ τρέχῃ. Καὶ πῶς ἔτρεχε! Σὰν τὸν ἄνεμο! Γιατὶ ἦταν τὸ ιερὸ ἐλάφι τῆς Ἀρτεμίης, ὅπως εἶδαμε. "Ἐτρέξε τότε κι' ὁ Ἡρακλῆς, μὰ ποῦ νὰ τὸ φτάσῃ. "Αδικα τὸ κυνηγοῦσε καὶ κουραζόταν. Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ ἔβλεπε κι' ὑστερα τὸ ἔχανε, ξαπόσταινε, ξεκινοῦσε πάλι, ἀρχιζε τὸ κυνηγγῆτο. Τίποτα ὅμως δὲν κατάφερνε.

"Ἔτσι πέρασε τὸ φθινόπωρο, ἥρθε ὁ χειμῶνας κι' ὑστερα ἡ

Τὸ ἐλάφι τῆς Ἀρτέμιδας μὲ τὰ χρυσᾶ κέρατα

ἄνοιξι. Κι' ἀκόμα νὰ τὸ πιάσῃ. "Ωσπου μιὰ μέρα τὸ εἶδε νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸ ποτάμι νὰ πιῇ νερό. Τρέχει λοιπὸν καὶ τοῦ στήνει καρτέρι. Κι' ὅταν περνοῦσε ἀπὸ δίπλα του, ἀπλώνει τὸ χέρι του

μὲς ἀπ' τὰ χαμόκλαδα ὅπου ἦταν κρυμμένο καὶ πιάνει τὸ πόδι του γερά. Τὸ ἔδεσε ὑστερά μὲ προσοχή, τὸ ἔβαλε στοὺς ὄμους του καὶ τράβηξε γιὰ τὶς Μυκῆνες. Στὸ δρόμο ὄμως τὸν συνάντησε ἡ "Αρτεμις καὶ τὸν μάλωσε, γιατὶ ἐπιασε τὸ ίερὸ ζῶο της. Ο 'Ηρακλῆς τότε τῆς διηγήθηκε τὴν ἴστορία του καὶ τῆς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ τὸ ἀφῆσῃ ἐλεύθερο μόλις τὸ δῆ δ Εὔρυσθέας. Καὶ πράγματι τὸ ἔφερε στὸν Εύρυσθέα, ποὺ τὸ εἶδε. Μόλις ὄμως ἀκούσε κι' αὐτὸς ὅτι ἦταν τὸ ίερὸ ἐλάφι τῆς θεᾶς, συμφώνησε καὶ τὸ ἄφησαν πάλι ἐλεύθερο.

4. Ο 'Ερυμάνθιος κάπρος

Σ' ἔνα ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς Ἀρκαδίας, τὸν 'Ερύμανθο, ζοῦσε ἔνα μεγάλο ἀγριογούρουνο. Κατέβαινε ἀπὸ κεῖ στὸν κάμπο, κατέστρεψε τὰ σπαρτὰ καὶ σκότωνε τὰ ζῶα. Εἶχε καταντήσει πληγὴ γιὰ τοὺς γεωργούς, ποὺ ὑπέφεραν πολὺ καὶ δὲν ἤζεραν τί νὰ κάνουν. Γιατὶ πολλὲς φορὲς βγῆκαν πολλοὶ μαζὶ νὰ τὸ κυνηγήσουν, κι' ὅχι μόνο δὲν κατάφεραν τίποτα, μὰ σκότωσε καὶ μερικούς.

Αὐτὸ τὸ θηρίο λοιπὸν διέταξε δ Εύρυσθέας τὸν 'Ηρακλῆ νὰ τὸ πιάσῃ καὶ νὰ τοῦ τὸ φέρη ζωντανό.

Δύσκολο πράγμα. Γιατὶ ἦταν χειμῶνας, τὸ χιόνι σκέπαζε δὲ τὸν τόπο κι' δ ἁπτρος θὰ ἦταν χωμένος, ποιός ξέρει σὲ ποιά σπηλιά.

"Ανέβηκε λοιπὸν δ 'Ηρακλῆς στὸ βουνὸ κι' ἀρχισε νὰ φάχνη. Μὰ δὲν τὸ βρίσκει ποιθενά. Τότε ἀρχισε νὰ φωνάζῃ δυνατά, μῆπως φοβηθῇ καὶ βγῆ ἀπ' τὴ σπηλιά του. Καὶ πραγματικὰ σὲ λίγο βλέπει τὸ ἀγριογούρουνο νὰ βγαίνη καὶ νὰ τρέχῃ. Τρέχει κι' δ 'Ηρακλῆς, δυσκολεύεται ὄμως νὰ τὸ φτάσῃ. Σκέφτεται ὅτι πρέπει νὰ τὸ κουράσῃ καὶ συνέχισε τὸ κυνηγγητό. Μὲ τὰ πολλὰ λοιπὸν κατάφερε νὰ τὸ φέρη μέσα σὲ μιὰ χαράδρα κι' ἔκει, κατακουρασμένο ὅπως ἦταν, τὸ ἐπιασε.

Τὸ ἔδεσε σφιχτά, τὸ ἔβαλε στοὺς ὄμους του καὶ ξεκίνησε γιὰ

τις Μυκῆνες. Κάποτε ἔφτασε κι' ἔτσι ὅπως τὸ εἶχε φορτωμένο
στοὺς ὄμους του μπῆκε στὸ παλάτι. Ὁ κάπρος ὅμως ἔσκουζε

‘Ο Ἡρακλῆς φέρνει στὸν Εύρυσθέα τὸν κάπρο ἀπ' τὸν Ἐρύμανθο.

τόσο δυνατά, ποὺ ὁ Εύρυσθέας κατατρομαγμένος, ἔτρεξε καὶ
χρύφτηκε πάλι στὸ πιθάρι του.

5. Οἱ σταῦλοι τοῦ Αὔγεία

Ο Αὔγείας ἦταν ἔνας πλούσιος βασιλιάς, στὴν Ἡλεία ποὺ
βρίσκεται στὴ δυτική Πελοπόννησο.

‘Η γῇ ἦταν εὔφορη καὶ τὰ λιβάδια του εἶχαν ἀφθονο χορτάρι.
Ἐκεῖ λοιπὸν βοσκοῦσαν χιλιάδες πρόβατα καὶ βόδια ποὺ τὰ πή-
γαιναν τὸ πρωτὶ οἱ βοσκοί. Τὸ βράδυ τὰ φερναν πάλι στοὺς σταύ-
λους χορτάτα.

‘Ηταν τόσα πολλὰ ὅμως καὶ δὲν προλάβαιναν οἱ βοσκοὶ νὰ
καθαρίζουν τοὺς σταύλους ἀπ' τὴν κοπριά. ‘Ετσι χρόνο μὲ τὸ
χρόνο ἡ κοπριὰ γέμιζε τὸν τόπο καὶ κανένας δὲν ἀποφάσιζε νὰ
τὴν καθαρίσῃ.

Τριάντα δλόκληρα χρόνια ἔμεινε ἔτσι, κι' ἦταν σὰ μικρὰ
βουναλάκια οἱ σωροὶ της. ‘Ομως ἡ βρώμα ἦταν τόση ποὺ δὲ
σμος ὑπέφερε κι' ἀρρώσταινε.

Τότε δὲ Εύρυσθέας διέταξε τὸν Ἡρακλῆν νὰ καθαρίση αὐτὸς τοὺς σταύλους τοῦ Αὐγεία.

"Ύστερα ἀπὸ λίγες μέρες παρουσιάστηκε ὁ ἥρωας μπροστὰ στὸν Αὐγεία καὶ ζήτησε νὰ δῷ τοὺς σταύλους. Εἶδε τοὺς σωροὺς τὴν κοπριὰ μὰ ἐκεῖ κοντὰ παρατήρησε πώς ήταν δύο ποτάμια, ὁ Ἀλφειὸς κι' ὁ Πηνειός. Γύρισε στὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ εἶπε πώς θὰ καθαρίζε σὲ μιὰ μέρα τοὺς σταύλους. Τότε δὲ Αὐγείας τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ δώσῃ ἔνα βόδι στὰ δέκα, ἢν τὰ κατάφερε. Μάρτυρας ήταν ὁ γυιὸς τοῦ Αὐγεία, **Φιλέας**.

Τὴν ἄλλη μέρα ἅρχισε ἀπ' τὰ χαράματα τὴν δουλειά. "Ανοιξε πρῶτα ἀνοίγματα ἀντικρυστὰ στοὺς σταύλους κι' ὑστερα ἔσκαψε ἔνα βαθὺ χαντάκι ἀπ' τὰ δύο ποτάμια ὡς τοὺς σταύλους. Γύρισε ὑστερα τὸ νερὸ ποὺ χύθηκε ἀκράτητο καὶ μέσα σὲ λίγη ὥρα εἶχε καθαρίσει τὴν κοπριὰ ἀπὸ παντοῦ. Σὰν τέλειωσε τὴν δουλειὰ πῆγε στὸν Αὐγεία καὶ ζήτησε τὰ βόδια ποὺ τοῦ ἔταξε. Μὰ δὲ Αὐγείας τὸ εἶχε μετανοιώσει καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὰ δώσῃ κι' ὁ Φιλέας ήταν μὲ τὸ μέρος τοῦ Ἡρακλῆ.

Τότε θύμωσε κι' ὁ Ἡρακλῆς καὶ τοῦ κήρυξε τὸν πόλεμο. Τὸν νίκησε βέβαια καὶ στὸ θρόνο ἀνέβασε τὸ Φιλέα.

Γυρίζοντας πέρασε ἀπ' τὴν Ὁλυμπία, ὅπου τοῦ ἄρεσε τόσο τὸ μέρος, ὥστε ἔχτισε ἔνα ναὸ στὸ Δία. Ἀργότερα γιὰ νὰ τιμήσουν οἱ "Ελληνες τὸν Ἡρακλῆ, ἔκαναν στὴν Ὁλυμπία κάθε τέσσερα χρόνια ἀγῶνες. Μαζεύονταν ἐκεῖ οἱ νέοι καὶ παράβγαιναν στὸ τρέξιμο, στὸ πάλαιμα καὶ στὸ λιθάρι. Αὐτοὶ ήταν οἱ **Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες**, μεγάλη γιορτὴ γιὰ ὅλους τοὺς "Ελληνες.

6. Οι Στυμφαλίδες ὄρνιθες

Μεγάλη συμφορὰ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ήταν αὐτές οἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες. Πουλιὰ παράξενα μὲ μύτη, φτεροῦγες καὶ νύχια σιδερένια, σκότωναν ὅ,τι εὔρισκαν, ὅταν πετοῦσαν. Ζῶα καὶ ἄνθρωποι δὲ γλύτωναν, ὅταν ἔπεφταν πάνω τους.

Ζοῦσαν μέσα στὰ βοῦρλα καὶ τὶς καλαμιές τῆς λίμνης Στυμ-

φαλίας, όπου είχαν τις φωλιές τους. Κι' ό Εύρυσθέας διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ γλυτώσῃ τὸν τόπο ἀπ' αὐτές.

Εσείνησε πάλι ό Ἡρακλῆς γιὰ τὸ βουνὸ Κυλλήνη, γιατὶ ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἡ λίμνη. Κουράστηκε ὅμως πολὺ νὰ τὴ βρῆ, γιατὶ

‘Ο Ἡρακλῆς σκοτώνει τὶς Στυμφαλίδες ὅρνιθες.

ἦταν κλεισμένη γύρω ἀπὸ βουνὰ γεμάτα δάση. Τέλος ἔφτασε, μὰ πουλιὰ δὲν ἔβλεπε. Πῶς νὰ τὰ σκοτώσῃ ὅμως, ἀφοῦ δὲν ἔβγαιναν ἀπ' τὶς φωλιές τους;

Τότε ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ ποὺ τὸν ἀγαποῦσε πολύ, τοῦ ἔφερε δύο μεγάλα χάλκινα κρόταλα ποὺ τὰ εἰχε φτιάσει ὁ Ἡφαιστος. Ἀνέβηκε τότε ὁ Ἡρακλῆς σὲ μιὰ κοντινὴ κορφὴ κι' ἄρχισε νὰ τὰ χτυπάῃ. Τότε τὰ πουλιὰ ἔαφνιασμένα καὶ φοβισμένα ἄρχισαν νὰ πετοῦν. Μαύρισε ό οὐρανὸς κι' ό τόπος γέμισε ἀπ' τὸ θόρυβο ποὺ ἔκαναν τὰ φτερά κι' οἱ φωνές τους.

‘Αρπάζει ό Ἡρακλῆς τὸ τόξο του κι' ἄρχισε νὰ ρίχνῃ σαϊτιές τὴν μιὰ ὑστερό ἀπ' τὴν ἄλλη. Σὲ λίγο γέμισε ό τόπος ἀπ' τὰ σκοτωμένα πουλιά. Λίγα ποὺ ἔμειναν ἔφυγαν καὶ δὲν ξαναγύρισαν ποτὲ πιὰ στὸν τόπο, ποὺ ἡσύχασε γιὰ πάντα.

7. Ο ταῦρος τῆς Κρήτης

Βασιλιάς τῆς Κρήτης στὰ χρόνια ἔκεῖνα ἦταν ὁ Μίνωας. Σοφὸς βασιλιάς ποὺ μεγάλωσε καὶ δόξασε τὴν Κρήτη.

Κάποτε λοιπὸν θέλησε νὰ προσφέρῃ θυσίες στὸν Ποσειδῶνα, ποὺ ἦταν ὁ προστάτης τοῦ νησιοῦ του. "Ηθελε ὅμως νὰ θυσιάσῃ ἔνα ζῶο ποὺ νὰ εἶναι ἀντάξιο τοῦ θεοῦ. Μὰ ὅσο κι' ἂν ἔψαξε μέσα στὰ κοπάδια του, δὲν εὑρίσκε ἔνα τέτοιο ζῶο.

Μιὰ μέρα λοιπὸν ὅπως τριγυρνοῦσε στὴν ἀκρογιαλιά, βλέπει νὰ βγαίνη ἀπ' τὴ θάλασσα ἔνας ταῦρος. Ψηλός, δυνατός, ὅλο

Ο Ήρακλῆς πιάνει τὸν ταῦρο τῆς Κρήτης.

χάρι κι' ὅμορφιά. Αὐτὸ εἶναι τὸ ζῶο ποὺ θέλω, εἶπε τότε ὁ Μίνωας. "Τστερ' ἀπὸ λίγο ὅμως τὸ μετάνοιωσε. "Ηταν τόσο ὡραῖος ὁ ταῦρος ποὺ τὸν κράτησε γιὰ τὸν ἔαυτό του καὶ θυσίασε ἄλλο.

Τώρα ὅμως θύμωσε ὁ θεός, γιατὶ αὐτὸς εἶχε στείλει τὸν ταῦρο. "Ετσι ἀγρίεψε τὸν ταῦρο τόσο, ποὺ γύριζε στοὺς κάμπους σὰν τρελλὸς κι' ἔκανε φοβερὲς καταστροφές.

"Οταν τὸ ἔμαθε ὁ Εύρυσθέας, κάλεσε τὸν Ήρακλῆ καὶ τὸν διέταξε νὰ πάη νὰ τοῦ φέρῃ ζωντανὸ τὸν ταῦρο.

"Γιστέρ" ἀπὸ κοπιαστικὸ ταξίδι ἔφτασε ὁ 'Ηρακλῆς στὴν Κρήτη κι' ἔμαθε ἀπ' τὸ Μίνωα ποῦ βρισκόταν ὁ ἄγριος ταῦρος. Πῆγε λοιπὸν καὶ τὸν βρῆκε ἔαπλωμένο στὸ λιβάδι. Τὸν πλησίασε σιγὰ-σιγά, χυμάσει καὶ τὸν ἀρπάζει ἀπ' τὰ κέρατα. 'Αγρίεψε ὁ ταῦρος, τινάχτηκε νὰ ξεφύγῃ, καὶ ὁ 'Ηρακλῆς τὸν κρατοῦσε γερά. "Ετσι τὸν ἔφερε στὶς Μυκῆνες καὶ τὸν παρουσίασε στὸν Εὐρυσθέα. Μόλις δύως τὸν εἶδε ὁ βασιλιὰς τρόμαξε τόσο πολὺ, που τὸν διέταξε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερο στὰ δάση.

Μὰ κι' ἐδῶ ὁ ταῦρος ἀρχισε πάλι τὶς καταστροφές. "Ωσπου κάποτε πέρασε τὸν 'Ισθμὸ κι' ἤρθε στὸ Μαραθῶνα τῆς Αττικῆς, ὅπου συνέχισε τὶς καταστροφές. Τί ἔγινε ὁ ταῦρος αὐτός, θὰ τὸ δοῦμε, ὅταν μιλήσωμε γιὰ τὸ Θησέα.

8. Τὰ ἄλογα τοῦ Διομήδη

Βασιλιὰς τῆς Θράκης στὰ χρόνια ἐκεῖνα ἦταν ὁ Διομήδης, ἄγριος καὶ κακὸς ἀνθρώπος. "Οποιος ζένος περνοῦσε ἀπὸ κεῖ, ἐνῶ σ' ὅλη τὴν ἄλλη Ἑλλάδα τὸν θεωροῦσαν σὰν ἴερὸ πρόσωπο, ἐδῶ εὔρισκε φοβερὸ θάνατο.

Γιατὶ ὁ Διομήδης εἶχε κάμποσα ἄγρια ἄλογα μὲ σαγόνια χάλκινα κι' ὅπλες σιδερένιες. "Εμεναν μερόνυχτα δεμένα μέσα στοὺς σταύλους καὶ τρέφονταν μόνο μὲ ἀνθρώπινο κρέας. "Ολους τους ζένους τοὺς ἔρριχναν στὰ ἄγρια αὐτὰ ἄλογα. 'Ο Εὐρυσθέας πάλι διέταξε τὸν 'Ηρακλῆ νὰ πάγη καὶ νὰ τὰ φέρη ζωντανὰ στὶς Μυκῆνες.

'Ο 'Ηρακλῆς λοιπὸν ξεκίνησε μὲ μερικοὺς συντρόφους του καὶ μ' ἔνα καράβι. Κάποτε ἔφτασε στὴ Θράκη. Μὰ ὅπως πλησίασαν εἶδαν στὴν ἀκρογιαλιὰ πολὺ στρατό. 'Ο Διομήδης εἶχε μάθει τὸν ἐρχομό του κι' ἔστειλε τοὺς στρατιῶτες του νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν ρίξουν στ' ἄλογα. 'Η μάχη ποὺ ἔγινε ἦταν φοβερή, μὰ ὁ 'Ηρακλῆς νίκησε καὶ σκότωσε ὅλους τοὺς στρατιῶτες τοῦ ἄγριου βασιλιᾶ. 'Απὸ κεῖ πῆγε στὸ παλάτι, ὅπου ἔπιασε τὸν Διομήδη καὶ τὸν ἔρριξε στ' ἄλογα ποὺ τὸν φάγανε.

"Τστερα τὰ συνήθισε σιγά-σιγά νὰ τρῶνε χόρτο. Καὶ μιὰ μέρα τὰ ἔδεσε γερά καὶ τὰ ἔφερε μὲ τὸ καράβι στὶς Μυκῆνες.

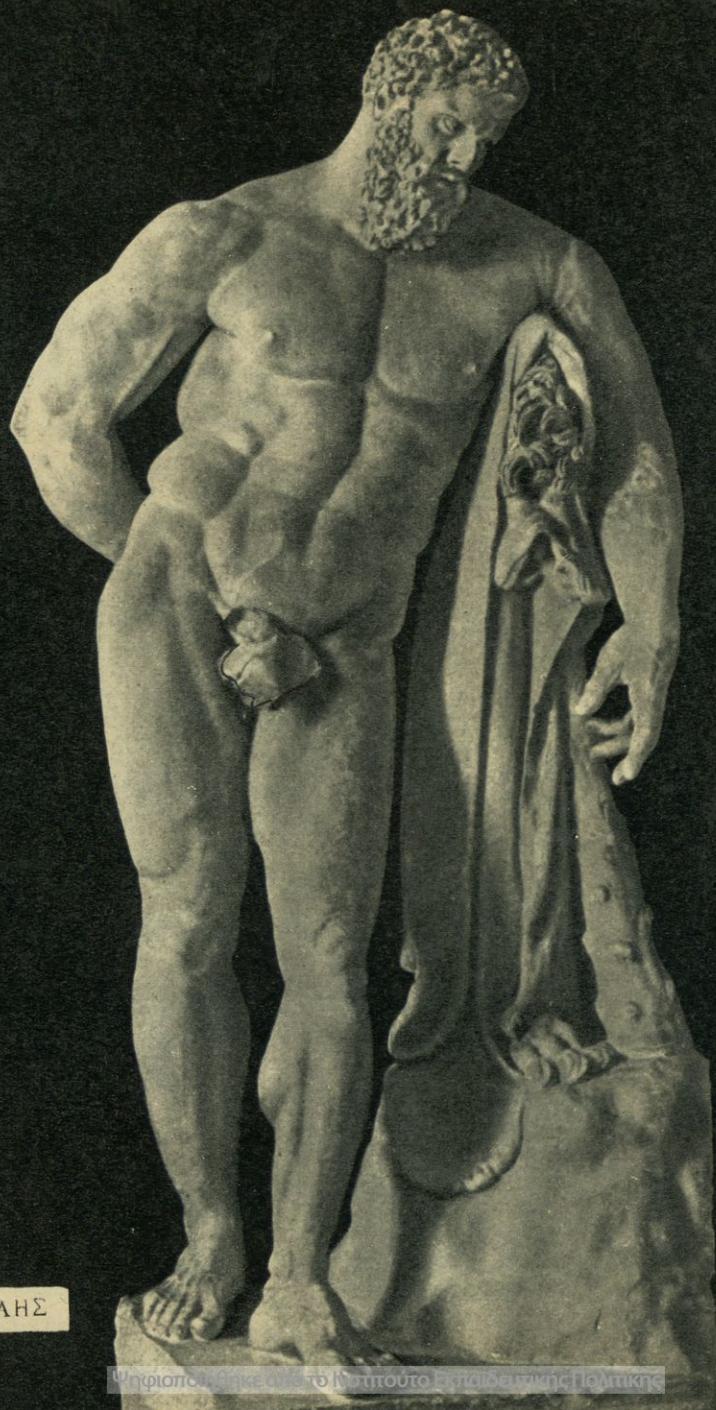
Τὰ ἀνθρωποφάγα ἄλογα τοῦ Διομήδη

"Ο Εύρυσθέας μόλις τὰ εἶδε πάλι φοβήθηκε καὶ διέταξε νὰ τ' ἀφήσουν ἐλεύθερα. Λένε πώς ὑστερα τράβηξαν γιὰ τὸν "Ολυμπὸ ὅπου χάθηκαν. Σίγουρα θὰ τὰ ἔφαγαν τὰ ἄγρια θηρία.

9. Ἡ ζώνη τῆς Ἰππολύτης

Βασίλισσα σ' ἔνα μέρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κοντὰ στὴ Μαύρη θάλασσα ἦταν μιὰ γυναικα, ἡ Ἰππολύτη. Στὸ βασίλειο αὐτὸ ζοῦσαν μόνο γυναικες, ποὺ τὶς ἐλεγαν 'Αμαζόνες.

"Ηταν ὡραῖες, δυνατές καὶ γενναῖες. Πολεμοῦσαν πάντα κα-
βάλλα στ' ἄλογα, πολλὲς φορὲς καλύτερα κι' ἀπ' τοὺς ἄντρες.
Γι' αὐτὸ κανένας λαὸς δὲν τὶς πείραζε. 'Ανάμεσά τους πρώτη
καὶ καλύτερη ἦταν ἡ Ἰππολύτη. Σ' αὐτὴν εἶχε χαρίσει κάποτε

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

Ψηφιοποιημένη από το Νομόπουλο Εικαστικής Πολιτικής

ΘΗΣΕΑΣ ΚΑΙ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

δὸς Ἀρης μιὰν δόλοχρυση ζώνη, ποὺ ἀστραφτεῖ ἀπὸ τὰ διαμάντια καὶ τὰ πετράδια.

Γι' αὐτὴ τῇ ζώνῃ λοιπὸν εἶχε ἀκούσει κι' ἡ κόρη τοῦ Εύρυσθέα, ἡ Ἀδμήτη. Καὶ τὴν ἤθελε. 'Ο Εύρουσθέας τότε κάλεσε τὸν Ἡρακλῆ καὶ τὸν διέταξε νὰ πάη νὰ τὴ φέρη.

Ξεκίνησε πάλι ὁ Ἡρακλῆς μὲ τοὺς συντρόφους του κι' ἔνα καράβι. Κάποτε ἔφτασε καὶ στὰ παράλια τῆς χώρας τῶν Ἀμαζόνων. Μόλις κατέβηκαν στὴν ξηρὰ εἰδαν μιὰν Ἀμαζόνα ποὺ τοὺς καλοδέχτηκε. Ἡταν ἡ Ἰππολύτη, ποὺ ὅταν τῆς εἴπε ὁ Ἡρακλῆς τὸ γιατὶ ἥρθε, δέχτηκε νὰ τοῦ δώσῃ τὴ ζώνη τῆς. Εἶχε ἀκούσει τὰ κατορθώματά του καὶ τὸν θαύμαζε. Τοὺς προσκάλεσε λοιπὸν στὸ παλάτι γιὰ νὰ τοὺς περιπαιηθῇ.

Μὰ ὅπως γύριζαν καὶ τοὺς εἶδαν οἱ ἄλλες Ἀμαζόνες, φοβή-

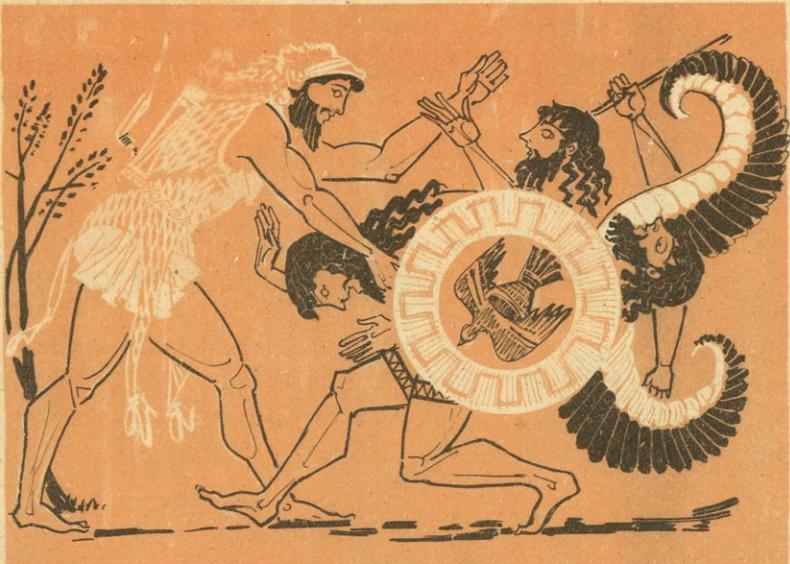
'Ο Ἡρακλῆς παίρνει τὴ ζώνη τῆς Ἰππολύτης.

θηκαν μὴν τοὺς αἰχμαλώτιζαν τὴ βασίλισσά τους καὶ ρίχτηκαν πάνω τους. Ἔγινε μάχη φοβερή, ὅπου σκοτώθηκαν πολλές Ἀμα-

ζόνες καὶ ἀρκέτοι σύντροφοι τοῦ Ἡρακλῆ. Μὰ νίκησαν. Πῆραν
ὕστερα τὴν ζώνη κι' ἔφυγαν γιὰ τὶς Μυκῆνες. Ἐκεῖ τὴν παρέδωσε
στὴν Ἀδμήτη, που ἡ χαρά της ἦταν πολὺ μεγάλη, γιατὶ θὰ εἶχε
ἔνα τόσο ὥραιο στολίδι.

10. Τὰ βόδια τοῦ Γηρυόνη

Μακρὺν πολὺ ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, στὰ μέρη τοῦ Ἀτλαντικοῦ
Ωκεανοῦ, ζοῦσε κάποτε ἔνας φοβερὸς γίγαντας, ὁ Γηρυόνης.

Ο Ἡρακλῆς νικᾷ τὸν γίγαντα Γηρυόνη.

Εἶχε τρία κεφάλια, τρία κορμιὰ κι' ἔξι χέρια. Ἀπ' τὴν μέσην καὶ
κάτω δύμας ἦταν σὰν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Αὐτὸν τὸ τέρας λοιπὸν εἶχε πολλὰ κοπάδια μὲ τὰ ὥραιότερα
βόδια τοῦ κόσμου. Τὰ φύλαχε ἀγρυπνα ὁ ἔδιος μὲ τοὺς βοσκούς
του κι' ἔνα δικέφαλο σκυλί.

"Οταν ὁ Εύρυσθέας ἔμαθε γιὰ τὰ βόδια ἐκεῖνα, διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ πάη νὰ τοῦ τὰ φέρῃ.

Εεκίνησε πάλι ὁ Ἡρακλῆς, πέρασε χῶρες καὶ χωριὰ κι ἔφτασε κάποτε σὲ μιὰν ἀκρογιαλιά. Μπροστά του ἀπλωνόταν θάλασσα μεγάλη. Πῶς νὰ περάσῃ ὅμως ποὺ δὲν εἶχε καράβι; Κι' ὁ ἥλιος ἔκαιγε δυνατά. Τότε παρακάλεσε τὸν ἥλιο ν' ἀνεβῆ πιὸ ψηλά, μὰ ἐκεῖνος κατέβηκε χαμηλότερα καὶ τὸν ἔκαιγε πιὸ πολύ. Θυμώνει κι' ὁ Ἡρακλῆς ἀρπάζει τὸ τόξο του κι' ἀρχισε νὰ τοῦ ρίχνῃ τὶς σατίτες του. Θαύμασε ὁ ἥλιος τὸ θάρρος τοῦ Ἡρακλῆ καὶ τοῦ χάρισε ἔνα ώραϊο πλοιό.

Μ' αὐτὸ τράβηξε κι' ἔφτασε σ' ἔνα στενὸ πέρασμα. Πέρα ἀπὸ κεῖ ἀνοιγόταν μιὰ πιὸ μεγάλη θάλασσα. Ἐκεῖ ἔστησαν ἀργότερα οἱ ἀνθρώποι δύο μεγάλες κολόνες, ποὺ τὶς ὡνόμαζαν Ἡράκλειες στῆλες.

Πέρασε καὶ τὴ θάλασσα αὐτὴ κι' ἔφτασε κάποτε στὸ νησὶ τοῦ Γηρυόνη, τὴν Ἐρύθεια. Κατέβηκε, βρῆκε τὸ κοπάδι, σκότωσε τοὺς βοσκοὺς καὶ τὸν ἄγριο σκύλο, μάζεψε τὰ βόδια καὶ τὰ πήγαινε πρὸς τὸ καράβι. Στὸ δρόμο ὅμως τὸν πρόλαβε ὁ Γηρυόνης. Μὰ ὁ Ἡρακλῆς τὸν σκότωσε μὲ τὶς φαρμακερὲς σατίτες, πῆρε τὰ βόδια κι' ἔφυγε. Στὸ γυρισμὸ πολλοὶ θέλησαν νὰ τοῦ τὰ πάρουν, μὰ ὁ Ἡρακλῆς τοὺς νίκησε ὅλους.

Κι' ὅταν τὰ ἔφερε στὶς Μυκῆνες, ὁ Εύρυσθέας τὰ θυσίασε ὅλα στὴ θεὰ "Ἡρα".

11. Τὰ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων

Στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, ἐκεῖ ποὺ ὁ ἥλιος βασιλεύει, ἦταν τὸ ωραιότερο περιβόλι τοῦ κόσμου. Εὔρισκες μέσα ἐκεῖ τὰ πιὸ ὅμορφα καὶ τὰ πιὸ σπάνια φυτά. Μὰ τὸ πιὸ ὅμορφο ἦταν μιὰ μηλιά ποὺ ἔκανε χρυσᾶ μῆλα.

"Ολος ὁ κόσμος ἥθελε τὰ μῆλα αὐτά, μὰ τὸ περιβόλι τὸ εἶχαν οἱ Ἐσπερίδες καὶ τὸ φύλαγε ἔνας ἄγριος δράκος. Κανένας βέβαια δὲν τολμοῦσε νὰ ζυγώσῃ, γιατὶ δὲν ἤξεραν ποὺ ἀκριβῶς ἦταν.

‘Ο Εύρυσθέας λοιπὸν διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ πάη καὶ νὰ τοῦ φέρη μερικὰ χρυσᾶ μῆλα.

Ξεκίνησε δὲ ἡρωας καὶ τράβηξε γιὰ τὴ δύσι ρωτῶντας ὅποιον εὔρισκε. Γύρισε χῶρες καὶ χωριά, ρώτησε χιλιάδες ἀνθρώπους, μὰ δὲ μπόρεσε νὰ μάθῃ τίποτα, γιατὶ κανένας δὲν ἤξερε.

Κάποτε ἔφτασε καὶ στὸν Καύκασο, ὅπου βρῆκε τὸν Προμηθέα ἀλυσοδεμένο πάνω σ’ ἓνα βράχο κι’ ἔναν ἀγήτδ νὰ τοῦ τρώγῃ τὸ σηκότι. Τὸν εἶχε τιμωρήσει ὁ Δίας, γιατὶ πῆρε τὴ φωτιὰ ἀπ’ τὸν “Ολυμπο καὶ τὴν ἔδωσε στοὺς ἀνθρώπους. ‘Ο Ἡρακλῆς σκότωσε τὸν ἀγήτδ καὶ λευτέρωσε τὸν Προμηθέα. Κι’ αὐτὸς τὸν ἔστειλε στὸν ἀδελφό του τὸν “Ατλαντα, γιατὶ ἐκεῖνος ἤξερε ποὺ εἶναι τὰ μῆλα.

Πῆρε πάλι τὸ δρόμο ὁ Ἡρακλῆς. Μὰ δύμας περνοῦσε ἀπὸ ἓνα μέρος συνάντησε ἔνα ἄλλο γίγαντα, τὸν Ἀνταῖο. Αὐτὸς πάλι ὅποιον περνοῦσε ἀπὸ κεῖ τὸν φώναζε νὰ παλέψουν κι’ ὅλους τοὺς νικοῦσε. Γιατὶ μόλις κουραζόταν ἔπεφτε στὴ γῆ, κι’ ἔπαιρνε νέες δυνάμεις. ‘Ο Ἡρακλῆς δύμας τὸν σήκωσε στὸν ἀέρα καὶ τὸν κράτησε ἐκεῖ, ὥσπου παραδόθηκε.

Τέλος ἔφτασε κάποτε καὶ στὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ “Ατλαντας. Καὶ τὸν βρῆκε νὰ κρατάῃ στὸν πλάτη του τὸν οὐρανό. Τοῦ εἶπε τί θέλει κι’ ὁ γίγαντας πρόθυμα δέχτηκε νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρυσᾶ μῆλα. Γιατὶ μόνο αὐτὸς ἤξερε ν’ ἀποκοιμίζῃ τὸ δράκο. Τοῦ ζήτησε μόνο νὰ κρατήσῃ αὐτὸς τὸν οὐρανὸ κι’ ὁ Ἡρακλῆς τὸν πῆρε στὴν πλάτη του.

“Υστερ’ ἀπὸ λίγο γύρισε ὁ “Ατλαντας μὲ τὰ μῆλα. Φαίνεται δύμας πώς τοῦ ἀρεσε ἡ ζωὴ χωρὶς τὸν οὐρανὸ στὴν πλάτη του. Γι’ αὐτὸ δίπει στὸν Ἡρακλῆ ὅτι θὰ πάη αὐτὸς τὰ μῆλα στὸν Εύρυσθέα. Φοβήθηκε δὲ ἡρωας νὰ μὴ μείνη γιὰ πάντα ἐκεῖ, μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Μόνο, λέει στὸν “Ατλαντα:

— Κράτησε μὲ στιγμὴ νὰ βάλω ἔνσα μαξιλάρι στὸν ὕμο ποὺ μὲ πονάει.

Τὸν πίστεψε ὁ “Ατλαντας καὶ ξαναπῆρε τὸν οὐρανὸ στὴν πλάτη του. Τότε ὁ Ἡρακλῆς πῆρε τὰ μῆλα, τὸν εὐχαρίστησε καὶ τοῦ εἶπε ὅτι οἱ θεοὶ τὸν εἶχαν διατάξει νὰ πάη πίσω.

Σάν ἔφερε τὰ μῆλα στὸν Εύρυσθέα, δὲν τὰ κράτησε, μὰ τὰ χάρισε στὸν Ἡρακλῆ. Αὐτὸς πάλι τὰ πρόσφερε στὴ θεὰ Ἀθηνᾶ κι' ἔκείνη τὰ ξαναπήγε στὸν κῆπο τῶν Ἐσπερίδων.

12. Ὁ Κέρβερος

Δὲν ἀπόμενε τώρα πιὰ παρὰ ἔνας μόνο ἄθλος κι' ὕστερα ὁ Ἡρακλῆς θὰ ἥταν ἐλεύθερος. Τί θὰ τοῦ ζητοῦσε ὅμως ὁ Εύρυσθέας; Θὰ τὰ κατάφερνε τάχα νὰ γλυτώσῃ ὡς τὸ τέλος;

'Ο Εύρυσθέας λοιπὸν τὸν κάλεσε μιὰ μέρα καὶ τὸν διέταξε

'Ο Ἡρακλῆς ἀρπάζει τὸν Κέρβερο.

νὰ πάη στὸν κάτω κόσμο καὶ νὰ τοῦ φέρη ζωντανὸ τὸν Κέρβερο. 'Ο Κέρβερος ὅμως ἥταν ἔνας τέρας μὲ τρία σκυλίσια κεφάλια, οὐρά δράκου κι' ἐπάνω στὴ ράχη ἀντὶ γιὰ τρίχες εἶχε κεφάλια φιδιῶν.

Κι' ὕστερα ποιός πῆγε ποτὲ στὸν κάτω κόσμο, τὸν κόσμο τῶν νεκρῶν;

Τί νὰ κάνῃ ὁ Ἡρακλῆς, ξεκίνησε πάλι γιὰ τὴ Λακωνία

τώρα. Γιατί κοντά στὸ ἀκρωτήριο Ταίναρο ἦταν ἔνας ὑπόγειος δρόμος ποὺ ὠδηγοῦσε στὸν "Αδη. Κάποτε ἔφτασε στὴν Ἀχερούσια λίμνη. Ἐκεῖ βρῆκε τὸ Χάρο μὲ τὴ βάρκα του καὶ τὸν πέρασε στὴν ἀντικρυνὴ ὅχθη. Βγῆκε καὶ τράβηξε γιὰ τὸ θεὸν Πλούτωνα. Τὸν βρῆκε καὶ τοῦ εἶπε γιατί ἥρθε. Κι' ὁ θεὸς τοῦ εἶπε νὰ τὸν πάρῃ ἀν μπορέσῃ, χωρὶς τὰ ὄπλα του ὅμως. Πέταξε ὁ Ἡρακλῆς τὰ ὄπλα καὶ προχώρησε πρὸς τὴν εἰσόδο τοῦ "Αδη ὃπου ἦταν ὁ Κέρβερος. Μόλις τὸν εἶδε τὸ τέρας, ὥρμησε πάνω του οὐρλιάζοντας. Πρόλαβε ὅμως ὁ Ἡρακλῆς καὶ τὸν ἀρπάξε ἀπ' τὸ λαιμὸν καὶ τὸν ἔσφιξε δυνατά. Παρέλυσε ὁ Κέρβερος κι' ἔτσι τὸν ἔδεσε σφιχτὰ καὶ τὸν ἔφερε πάνω στὴ γῆ, ἀπὸ ἔνα ἀνοιγμα τῆς γῆς, στὴν Τροιζῆνα. Ἀπὸ κεῖ τὸν ὠδήγησε στὸν Εὔρυσθέα.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ βασιλιὰς τρόμαξε τόσο, ποὺ διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τὸν πάγη ἀμέσως πίσω στὸν "Αδη

Ο Θάνατος τοῦ Ἡρακλῆ

Τώρα πιὰ ὁ Ἡρακλῆς ἦταν ἐλεύθερος. Εἶχε τελειώσει τοὺς 12 ἁθλούς, ὅπως τὸν συμβούλεψε τὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν, καὶ δὲν εἶχε πάθει τίποτα. Κι' ἡ δόξα του ἦταν τόσο μεγάλη, ποὺ δὲν ὑπῆρχε ἀνθρωπὸς νὰ μὴν τὸν ξέρη.

Στὸ μεταξὺ ὅμως εἶχε πεθάνει ἡ γυναῖκα του κι' ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ ἀπ' τὰ ταξίδια ποὺ ἔκανε, γιὰ νὰ βοηθάη τοὺς ἀνθρώπους.

Κάποτε λοιπὸν ποὺ γύριζε μὲ τὴ γυναῖκα του, ἀπὸ κάποιο γλέντι, βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἔνα ποτάμι πλημμυρισμένο. Πῶς νὰ τὸ περάσουν; Ἐτσι ὅπως καθόταν συλλογισμένος, παρουσιάστηκε ἔνας Κένταυρος, ὁ Νέσσος, καὶ τοῦ πρότεινε νὰ περάσῃ τὴ γυναῖκα του. Γιατὶ ὁ Κένταυρος ἦταν ἀπ' τὴ μέση κι' ἀπάνω ἀνθρωπὸς κι' ἀπ' τὴ μέση καὶ κάτω ἀλογο. Μποροῦσε λοιπὸν εὔκολα νὰ περάσῃ τὸ ποτάμι.

Δέχτηκε ὁ Ἡρακλῆς καὶ ξεκίνησαν. "Οταν ὅμως ὁ Κένταυρος ἔφτασε στὴν ἄλλη ὅχθη, ἀρχισε νὰ τρέχῃ φεύγοντας μαζὶ

μὲ τὴ Δηϊάνειρα. Τότε ἀρπάζει κι' ὁ Ἡρακλῆς τὸ τόξο του καὶ σκοτώνει τὸν Κένταυρο μὲ τὶς φαρμακερὲς σαίτες του. Πρὶν ξεψυχήσῃ ὁ Νέσσος ἔδωσε στὴ Δηϊάνειρα τὸ ματωμένο πουκάμισό του καὶ τῆς εἶπε:

— "Αν σὲ ξεχάσῃ καμμιὰ φορὰ ὁ Ἡρακλῆς νὰ τοῦ στείλης ἔνα πουκάμισο φτιαγμένο μὲ τὶς κλωστὲς τοῦ δικοῦ μου καὶ τότε θὰ ξαναγυρίστη.

Κάποτε ἀργῆσε ὁ Ἡρακλῆς κι' ἡ Δηϊάνειρα τοῦ ἔστειλε τὸ πουκάμισο. Τὸ φόρεσε ὁ ἥρωας, μὰ σὲ λίγο δὲν αἰσθανόταν καλά. Πόνοι φοβεροὶ ἀρχισαν. Δοκίμασε νὰ βγάλῃ τὸ πουκάμισο μὰ ξεκολλοῦσαν μαζὶ κι' οἱ σάρκες του. Ὑποφέροντας φοβερά ἀνέβηκε στὸ βουνὸ Οἴτη μαζὶ μὲ λίγους φίλους του. Ἐκεῖ μάζεψε πολλὰ ἔντα καὶ κάθισε πάνω τους γιὰ νὰ καῆ. Παρακαλοῦσε τοὺς φίλους του νὰ βάλουν φωτιὰ μὰ κανένας δὲν ἥθελε. Τέλος ἀναψε τὴ φωτιὰ ὁ Φιλοκτήτης καὶ σ' αὐτὸν χάρισε τὸ τόξο μὲ τὰ φαρμακερά του βέλη.

Σὲ λίγο ἡ φωτιὰ θέριεψε. Μὰ τότε ἀκούστηκαν δυνατὲς βροντὲς κι' ἔνα σύννεφο σκέπασε τὰ πάντα. "Ο Δίας πῆρε τὸν Ἡρακλῆ πάνω στὸν Ολυμπὸ, ὅπου ἔμεινε μαζὶ μὲ τοὺς ἀθάνατους θεούς.

"Ετσι ἔζησε καὶ πέθανε ὁ ἔνας ἀπ' τοὺς μεγαλύτερους ἥρωες τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων, ὁ Δωριεὺς Ἡρακλῆς.

2η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙ

Ο ΗΡΩΑΣ ΚΑΙ ΗΜΙΘΕΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ

1. "Ο Ἡρακλῆς εἶχε πατέρα τὸν Ἀμφιτρύωνα καὶ μάνα τὴν Ἀλκμήνη. Γεννήθηκε στὴ Θήβα. Μωρὸ στήν. κούνια ἔπνιξε τὰ δυό φοβερά φίδια ποὺ ἔστειλε ἡ Θεὰ Ἡρα νὰ τὸν δαγκώσουν. "Ετσι ἀπὸ μωρὸ ἔδειξε δτὶ θὰ γινόταν Ἡρωας.

2. "Ο Ἡρακλῆς εἶχε δάσκαλο τὸ σοφὸ Κένταυρο Χείρωνα. "Οταν μεγάλωσε προτίμησε τὸν κοπιαστικὸ δρόμο τῆς Ἀρετῆς καὶ περιφρόνησε

τις ύποσχέσεις καὶ τὰ ἄνομα πλούτη τῆς Κακίας. Κοπίασε βέβαια πολύ, ἀγωνίστηκε, πόνεσε ἀλλὰ νίκησε καὶ δοξάστηκε γιατὶ ὡφέλησε πολὺ τοὺς ἀνθρώπους.

3. Ὁ ἔξαδελφός του Εύρυσθέας, ὁ βασιλιᾶς τῶν Μυκηνῶν, διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ κάμη τὰ δυσκολώτερα καὶ ἀκατόρθωτα πράγματα. Ἐτσι δὸ Ἡρακλῆς ἔκαμε 12 μεγάλα κατορθώματα, τοὺς 12 **ἀθλους** διποτανοὶ λέγονται. Ἐκαμε δημως καὶ πολλὲς ἄλλες ἡρωϊκὲς πράξεις.

4. Ὁ Ἡρακλῆς παντρεύτηκε τὴν Δηιάνειρα. Ἀπὸ τὸ φαρμακωμένο πουκάμισο τοῦ Νέσσου ὑπέφερε φρικτά. Μὲ φοβεροὺς πόνους ἀνέβηκε στὸ βουνὸ Οἴτην νὰ πεθάνῃ. Οἱ Θεοὶ δημως τὸν ἄρπαξαν καὶ τὸν πῆραν μαζὶ τους. Ἔγινε ἡμίθεος καὶ πῆρε γυναικα τὴν δημορφὴ κόρη τοῦ Δία τὴν **Ηβη**, τὴν θεὰ τῆς Νιότης.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α) Ἀπάντησε μὲ μιὰ ἥ δυὸ λέξεις:

1. Τὰ γενναιὰ παληκάρια ποὺ ἔκαναν κατορθώματα λέγονταν **.ΨΗΡΩΕΙΣ**.....
2. Ἡ σεμνὴ καὶ ἐργατικὴ γυναικα ποὺ ἀκολούθησε ὁ Ἡρακλῆς λεγόταν **ΑΡΞΤΗ**....
3. Ὁ Εὐρυσθέας τὸν Ἡρακλῆ τὸν εἶχε **ξάδελφο**.
4. Ὁ Εὐρυσθέας ἦταν δειλός. Ὁ Ἡρακλῆς ἦταν **.ΣΩΔΜΙΘΟ**.
5. Ποιό ἦταν τὸ δύλο τοῦ Ἡρακλῆ; **τώ. ράκαρδο**....
6. Πῶς λεγόταν τὸ δέρμα ποὺ φοροῦσε; **Λεοντή**.
7. Σὲ ποιό μέρος τῆς Ἑλλάδας είναι ἡ Νεμέα—ἡ Λέρωνη—ἡ Στυμφαλία; **Στή. περιτονησο**.....
8. Πῶς λεγόταν ὁ γυναικεῖος στρατὸς τῆς Ἰππολύτης; **Αμαζόνει**
9. Ποιός βοηθοῦσε τὸν Ὁδυσσέα στὸ κόψιμο τῶν κεφαλιῶν τῆς Λεοναίας "Υδρας"; **?Ιοχαος**.....
10. Ποῦ ζοῦσε τὸ λιοντάρι ποὺ ἔπινξε ὁ Ἡρακλῆς; **Νεμέα**.

β) Νὰ ύπογραμμίσης σὲ κάθε σειρά 3 ὅμοια:

Π.χ. Κεραυνός—Πλούτων—Δίας—Ολυμπος—Αετός.

1. Ἡρακλῆς - Δημάνειρα - Θησέας - Ὀλυμπος - Ιάσονας
2. Ἡρακλῆς - Αθηνᾶ - Ρόπαλο - κεραυνός - λιοντάρι.
3. Λερναία ύδρα - Αρης - Ιόλαος - Αθηνᾶ - Λέρνη.
4. Ορνια - Ιππολότη - Κρόταλα - πέδιλα - Στυμφαλία.
5. Κάπρος - Ορνιθες - κεραυνός - λύρα - λιοντάρι.
6. Θεός - θηνήδος - Ανταιος - ἀθάρατος - αἰώνιος.

γ) Συμπλήρωσε:

1. Ὁ Ἡρακλῆς εἶχε πατέρα τὸν Αχιψεύριον καὶ μάνα τὴν Αλκυόνην. καὶ γεννήθηκε στὴν Θύελλα.
2. Ἀκολούθησε τὸ δρόμο τῆς αρετῆς καὶ ἔκαμε 12 ματρόθεματα
3. Γιὰ νὰ καθαρίσῃ τοὺς, σταύλους τοῦ Αὐγεία ἄλλαξε τὴν κοίτη τῶν ποταμῶν Δ. Αχρίος.. καὶ Μοίριος...
4. Ὁ γηνός τοῦ Αὐγεία ὁ Φυλέτας. ἔδωσε στὸν Ἡρακλῆ δσα. Ι. παστ. κέφι. με ὁ πατέρας του.
5. Ὁ Ἡρακλῆς ἔκτισε στὴν Οχυρωνα ναὸ στὸ Θεό Δία.

δ) Ζωγράφισε — Μελέτησε — Ανακοίνωσε στὴν τάξις:

1. Νὰ ζωγραφίσης δ, τι σοῦ ἄρεσε ἀπὸ τὴν ἴστορία τοῦ Ἡρακλῆ.

Π.χ. τὸ ρόπαλο, τὸ τόξο, τὰ βέλη, τὶς ὄρνιθες, τὴν Λερναία ύδρα, τὸ λιοντάρι, τὸν κάπρο, τὰ ἄλογα τοῦ Διομήδη, τὸ χρυσὸ ἐλάφι τῆς Αρτέμιδος κ.λ.π.

2. Νὰ διαβάσης.

Γιὰ τὸν Κενταύρους, τὸν Προμηθέα, κι' δ, τι ἄλλο εὔρης στὴν Μυθολογία. Νὰ κάμης ἀνακοίνωσι στὴν τάξι σου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Ο ΘΗΣΕΑΣ

1. Ἡ γέννησι τοῦ Θησέα

Βασιλιάς τῆς Αθήνας στὰ χρόνια ἐκεῖνα ἦταν ὁ Αἰγέας. Κάποτε ταξίδεψε στὴν Πελοπόννησο καὶ πέρασε ἀπ' τὴν Τροι-ζήνα. Ἐκεῖ γνώρισε καὶ παντρεύτηκε τὴν βασιλοπούλα Αἴθρα. Κι' ἔμεινε ἀρκετὸν καιρὸν κοντά της. "Οταν ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴν Αθήνα, δὲν πῆρε μαζί του τὴν Αἴθρα. Μὰ τὸν συνώδεψε ἀρκετὸ δρόμο. Σ ἓνα μέρος λοιπὸν τοῦ δρόμου ἦταν μιὰ πελώρια κοτρώνα. Τὴν ἀνασήκωσε κι' ἔβαλε ἀποκάτω ἓνα σπαθὶ κι' ἓνα ζευγάρι σαντάλια. Καὶ τῆς εἶπε:

— "Ἄν γεννήσῃς ἄγροι καὶ γίνη γερὸ παλληκάρι νὰ τὸ φέρης ἐδῶ. Κι' ἀν σηκώσῃ τὴν κοτρώνα, νὰ πάρη ὅ,τι βρίσκεται ἀπὸ κάτω καὶ νάρθη στὴν Αθήνα νὰ μὲ βρῇ.

Σὲ λίγο καιρὸ ἡ Αἴθρα γέννησε ἓνα γερὸ ἄγροι. Μεγάλωνε κι' ἦταν μιὰ χαρὰ νὰ τὸ βλέπης πῶς ψήλωνε καὶ πόσο δυνατὸ ἦταν. Τοῦ πῆραν τοὺς καλύτερους δασκάλους ποὺ τοῦ ἔμαθαν πῶς νὰ παλεύῃ, νὰ ρίχνη τὸ τόξο καὶ νὰ πολεμάῃ μὲ τὸ σπαθί. Ἡταν ὑπάκουο καὶ δὲν ἀντιμίλουσε.

"Ο Θησέας ἦταν ἑφτά χρονῶν ὅταν κάποτε πέρασε ἀπὸ τὸ σπίτι του ὁ Ἡρακλῆς. Ο Ἡρακλῆς ἀφησε τὴ λεοντῆ στὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι. Ο Θησέας ἔπαιζε ἐκεῖ γύρω μ' ἄλλα παιδιά. "Οταν λοιπὸν ἥρθαν πρὸς τὴν πόρτα, τ' ἄλλα παιδιὰ ἔφυγαν τρομαγμένα ὅταν ἐδαν τὴ λεοντῆ, ὁ Θησέας ὅμως ἀρπάξε ἓνα τσεκούρι κι' ὥρμησε νὰ χτυπήσῃ γιατὶ τὴ νόμισε πῶς ἦταν ζωντανὸ λιοντάρι.

"Ετσι μεγάλωσε ὁ Θησέας κι' ἔγινε ἓνα ψηλὸ καὶ δυνατὸ παλ-

ληκάρι. Καὶ μιὰ μέρα τὸν πῆρε ἡ μητέρα του καὶ τὸν πῆγε κοντά στὴ κοτρώνα καὶ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἴστορία τοῦ πατέρα του.

‘Ο Θησέας σηκώνει τὸ βράχο καὶ πάιρνει τὸ σπαθὶ καὶ τὰ σανδάλια.

Χωρὶς μεγάλη δυσκολία σήκωσε ὁ Θησέας τὴν κοτρώνα καὶ πῆρε τὰ σαντάλια καὶ τὸ σπαθί. Γύρισε στὸ παλάτι, κι’ ἀρχισε νὰ ἔτοιμάζεται γιὰ τὸ ταξίδι.

2. Τὸ ταξίδι

Πῶς θὰ πήγαινε ὅμως ὁ Θησέας στὴν Ἀθήνα; Ἀπ’ τὴν ξηρὰ ἢ ἀπ’ τὴ θάλασσα; ‘Ο παπποῦς κι’ ἡ μητέρα του τὸν συμβούλευσαν νὰ πάη ἀπ’ τὴ θάλασσα ποὺ ἦταν ἀσφαλισμένος. Γιατὶ στὸ δρόμο τῆς ξηρᾶς θὰ συναντοῦσε πολλοὺς ληστές καὶ κακούργους.

‘Ο Θησέας ὅμως προτίμησε νὰ πάη ἀπ’ τὴν ξηρά, γιατὶ ἔτσι θὰ μποροῦσε κι’ αὐτὸς νὰ κάνῃ κάτι μεγάλο καὶ νὰ δοξαστῇ σὰν

τὸν Ἡρακλῆ. Οἱ δικοὶ του δὲν ἐπέμειναν. Τὸν ἀφησαν ν' ἀποφασίσῃ μόνος του.

Κι' αὐτὸς ἔκεινησε ἀπ' τὴν ξηρὰ γεμάτος λαχτάρα γιὰ μεγάλα κατορθώματα.

3. Τὰ πρῶτα κατορθώματα

α) Ο ΛΗΣΤΗΣ ΠΕΡΙΦΗΤΗΣ

Περπατῶντας ὁ Θησέας πλησίαζε τὴν Ἐπίδαυρο. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἕνας πελώριος ληστῆς ποὺ εἶχε ἔνα μεγάλο ρόπαλο, ὁ Περιφήτης. Καθόταν κοντὰ στὸ δρόμο κι' ὅταν ἔβλεπε κανένα διαβάτη, τὸν σκότωνε χτυπῶντας τὸν μὲ τὸ ρόπαλο καὶ τὸν λήστευε. Σὰν εἶδε λοιπὸν καὶ τὸ Θησέα, σηκώθηκε ἔτοιμος νὰ τὸν χτυπήσῃ. Ο Θησέας ὄμως δὲν περίμενε, μὰ ὥρμησε πάνω του κι', ἀρπάχτηκαν στὰ χέρια. Πάλεψαν ὥρα πολλή, ὥσπου τοῦ πῆρε τὸ ρόπαλο. Καὶ τότε τὸν σκότωσε, ὅπως σκότωνε κι' ἔκεινος τοὺς ἄλλους. Τὸ ρόπαλο ἀπὸ τότε τὸ κρατοῦσε πάντα μαζί του.

β) ΣΙΝΗΣ Ο ΠΙΤΥΟΚΑΜΠΗΣ

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Θησέας ἔφτασε στὴν Κόρινθο, μὰ δὲ σταμάτησε. Προχώρησε γιὰ τὸν Ἰσθμό, γιατὶ ἔκει κοντὰ ἦταν ἕνας ἄλλος ληστῆς. Τὸν ἔλεγαν Σίνη, ἦταν θεόρατος καὶ σκότωνε τοὺς διαβάτες μὲ ἄγριο τρόπο. Παραφύλαγε στὴν ἀκρη ἀπὸ τὸ δάσος καὶ μόλις ἔβλεπε ἀνθρωπο, πεταγόταν μπροστά του καὶ τὸν ἔπιανε. Ἀφοῦ τὸν ἔγδυνε καὶ τοῦ ἔπαιρνε ὅ, τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε, τὸν ἔφερνε μέσα στὸ δάσος. Ἐκεῖ λύγιζε τὴν κορφὴ ἐνὸς πεύκου κι' ἔδενε τὸ ἔνα πόδι του, ὕστερα λύγιζε τὸ πλαϊνὸ πεῦκο κι' ἔδενε τὸ ἄλλο πόδι τοῦ δύστυχου ἀνθρώπου. Κατόπι ἀφηγε τὰ πεῦκα κι' ὅπως τινάζονταν ψηλὰ ἔσχιζαν στὰ δύο τὸ διαβάτη.

Τὰ ἶδια, λοιπόν, θέλησε νὰ κάνῃ καὶ στὸ Θησέα. Μὰ ὁ ἥρωας δὲν κάθησε μὲ σταυρωμένα χέρια. Πάλεψε μαζί του, τὸν ἔφερε κοντὰ στὰ δύο πεῦκα, τὸν ἔδεσε καὶ τὸν σκότωσε μὲ τὸν ἶδιο τρόπο.

Αφοῦ ξεκουράστηκε ὁ Θησέας τὴν ἡμέρα ἐκείνη, πῆρε πάλι τὸ δρόμο. Πέρασε τὸν Ἰσθμὸ καὶ μπῆκε στὴν Ἀττική. Πρὶν φτάσῃ στὰ Μέγαρα, ἔπειτε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα μέρος ποὺ καὶ σήμερα τὸ λέμε *Κακὴ σκάλα*. Ἡταν ἔνας ψηλὸς κι' ἀπότομος βράχος κι' ἐκεῖ ψηλὰ ζοῦσε ἔνας ἄλλος γίγαντας κακοῦργος, ὁ *Σκίρωνας*. Αὐτὸς ὁ κακοῦργος λοιπὸν ἀφοῦ λήστευε τοὺς δια-

‘Ο Θησέας ρίχνει τὸ Σκίρωνα στὴ θάλασσα.

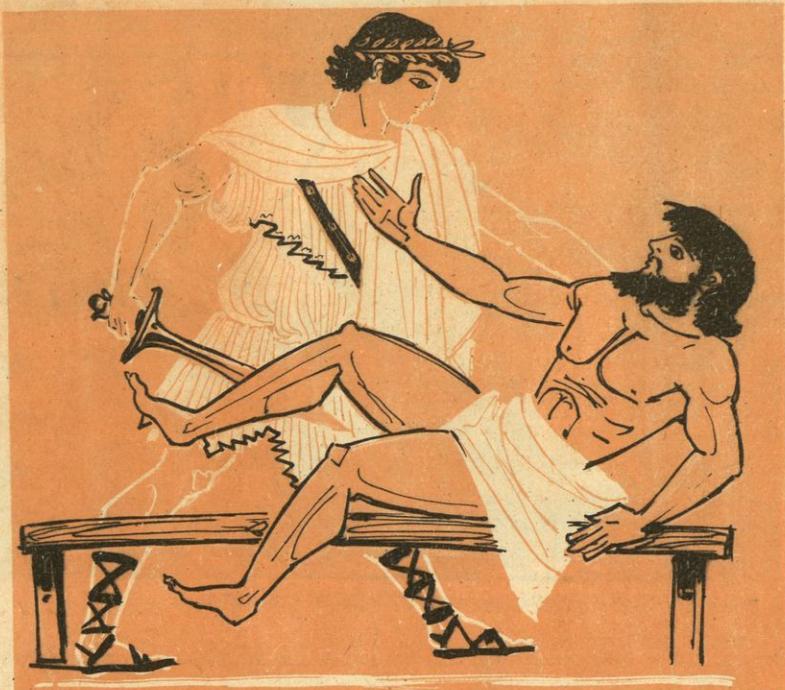
βάτες, τοὺς ἀνάγκαζε νὰ τοῦ πλύνουν τὰ πόδια. Κι' ὅπως ἦταν σκυμμένοι, τοὺς ἔδινε μιὰ κλωτσία καὶ τοὺς ἔρριχνε ἀπ' τὸ βράχο ψηλὰ στὸ γκρεμό. Ἔπεφταν οἱ δύστυχοι καὶ τσακίζονταν κυλῶντας ὡς τὴ θάλασσα.

Δοκίμασε λοιπὸν νὰ κάνῃ τὸ ἴδιο καὶ στὸ Θησέα, ὁ ἥρωας ὅμως πάλεψε μαζί του καὶ τὸν γκρέμισε ἀπὸ ψηλὰ στὴ θάλασσα. Τὸ μέρος αὐτὸ τὸ λέγανε οἱ παλιοὶ *Σκιρωνίδες πέτρες*.

8) Ο ΠΡΟΚΡΟΥΣΤΗΣ

Πήρε πάλι τὸ δρόμο ὁ Θησέας. Πλησίαζε στὴν Ἐλευσίνα, ὅταν συνάντησε ἔναν ἄλλο φοβερὸν κακοῦργο, τὸν Προκρούστην. Αὐτὸς πάλι εἶχε δικό του τρόπο νὰ σκοτώνῃ βασανίζοντας τοὺς διαβάτες.

Ἄφοῦ τοὺς λήστευε πρῶτα, τοὺς ξάπλωνε ὕστερα σ' ἔνα κρεββάτι ποὺ εἶχε. Ἀν ὁ ἀνθρωπος ἦταν πιὸ μακρὺς τοῦ ἔκοπε

‘Ο Θησέας σκοτώνει τὸν Προκρούστη.

τὰ πόδια. Ἀν ἦταν πιὸ κοντὸς τὰ τραβοῦσε νὰ μακρύνουν, ὥσπου ξεκολλοῦσαν. Ἔτσι πέθαιναν μὲ φρίκτους πόνους.

Ἐφτασε κι' ὁ Θησέας κοντά του κι' ἀρχισαν νὰ παλεύουν.

"Ωρα πολλή πάλευαν, ὥσπου δὲ ληστὴς λύγισε κι' ἔπεσε. Τότε τὸν ξάπλωσε δὲ Θησέας στὸ ἵδιο ἐκεῖνο τὸ κρεββάτι καὶ τὸν σκότωσε. Πάει κι' δὲ τελευταῖος ληστῆς. "Ετσι δὲ Θησέας καθάρισε τὸ δρόμο ἀπ' τοὺς φοιβεροὺς κακούργους κι' οἱ ἄνθρωποι ταξίδευαν πιὰ ἐλεύθεροι καὶ ἡσυχοι.

4. 'Ο Θησέας φτάνει στὴν Ἀθήνα

Τώρα πιὰ ἦταν κοντὰ στὴν Ἀθήνα. Πέρασε τὴν Ἐλευσίνα, ἀνέβηκε τὸ βουναλάκι ποὺ τὸ λέμε σήμερα Δαφνὶ κι' ἀπὸ κεῖ κατηφόρισε γιὰ τὸν κάμπο τῆς Ἀθήνας. Ἔφτασε κάποτε στὸν ἔξω Κερομεικὸ κι' ἀπὸ κεῦ μπῆκε ἀπ' τὴ μεγάλη πόρτα στὴν πόλι.

'Η φήμη του γιὰ τὰ κατορθώματά του εἶχε ἔρθει πρὸν ἀπ'

'Η Ἀθηνᾶ ὑποδέχεται τὸν Θησέα στὴν Ἀθήνα.

αὐτόν. "Ολοι λοιπὸν τὸν καλοδέχτηκαν κι' δὲ ἵδιος ὁ βασιλιὰς τὸν προσκάλεσε νὰ φᾶνε. Τὴν ὥρα ποὺ ἔτρωγαν θέλησε νὰ κόψῃ τὸ κρέας καὶ τραβάει μὲ τὸ χέρι του τὸ ξίφος, ἀντὶ τὸ

μαχαίρι. Τὸ βλέπει ὁ Αἰγέας, βλέπει καὶ τὰ σαντάλια κι' ἀρχισε
νὰ τὸν ρωτάῃ, ποιός εἶναι κι' ἀπὸ ποῦ ἔρχεται.

Μὲ τὰ πρῶτα λόγια ποὺ τοῦ εἶπε ὁ Θησέας, κατάλαβε πῶς
ῆταν ὁ γυιός του. Σηκώθηκε, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε πε-
ρήφανος γιατὶ εἶχε ἔνα τέτοιο γυιό.

Κι' ὁ λαὸς ὅταν μαθεύτηκε ὅτι ὁ γυιός τοῦ βασιλιᾶ ἦταν ποὺ
σκότωσε τοὺς ληστές, ἔτρεξε νὰ τὸν δῆ καὶ νὰ καμαρώσῃ τὸ
βασιλόπουλο.

5. Ὁ Μαραθώνιος ταῦρος

Θυμᾶστε τὸν ταῦρο ποὺ ἔφερε ἀπ' τὴν Κρήτη ὁ Ἡρακλῆς;
Θυμᾶστε ποὺ λέγαμε ὅτι πέρασε στὴν Ἀττικὴ κι' ἥρθε κοντά
στὸ Μαραθῶνα; Αὐτὸς ὁ ταῦρος λοιπὸν εἶχε γίνει ὁ φόβος

‘Ο Θησέας πιάνει τὸν ταῦρο τοῦ Μαραθῶνα.

τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς. Παρακάλεσαν τότε ὅλοι τὸ Θη-
σέα νὰ τοὺς γλυτώσῃ ἀπ' αὐτὴ τὴν πληγή.

Κι' ὁ Θησέας χωρὶς δεύτερο λόγο πῆγε στὸ Μαραθώνα. Ἐκεῖ βρῆκε τὸν ταῦρο, ποὺ μόλις τὸν εἶδε ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Τὸν κυνήγησε ὁ Θησέας, ὡσπου κατάφερε νὰ τὸν πιάσῃ καὶ νὰ τὸν δέσῃ γερά.

Τὸν πῆρε ὕστερα στοὺς ὄμους του καὶ τὸν ἔφερε στὴν Ἀθήνα, δύπου τὸν τριγύρισε σ' ὅλη τὴν πόλι νὰ τὸν ἴδουν ὅλοι νὰ ἡσυχάσουν.

Τὸν πῆγαν ὅλοι μαζὶ κατόπι στὸ βωμὸ τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τὸν θυσίασαν στὸ θεό.

6. Ὁ Μινώταυρος

α) ΕΦΤΑ ΑΓΟΡΙΑ ΚΙ' ΕΦΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Κάθε χρόνο οἱ Ἀθηναῖοι ἐπρεπε νὰ στέλνουν στὴν Κρήτη ἑφτὰ ἀγόρια κι' ἑφτὰ κορίτσια φόρο, ποὺ τὰ ἔτρωγε ἐνα φοβερὸ θηρίο, ὁ Μινώταυρος. Κι' ἐκείνη τὴν χρονιὰ ποὺ ἥρθε ὁ Θησέας στὴν Ἀθήνα ἐπρεπε νὰ τὰ στείλουν. Κλάματα καὶ μοιρολόγια οἱ μανάδες τῶν παιδιῶν, στὰ μαῦρα ντυμένοι ὅλοι γιὰ τὴ συμφορά τους. Ρώτησε κι' ὁ Θησέας νὰ μάθῃ τί συμβαίνει. Καὶ τότε τοῦ διηγήθηκαν τὴν ἱστορία: Κάποτε ἥρθε τὸ βασιλόπουλο τῆς Κρήτης στὴν Ἀθήνα καὶ πῆρε μέρος στοὺς ἀγῶνες ποὺ γίνονταν. Μὰ σ' ὅλα τὰ ἀγωνίσματα νικοῦσε ὁ Κρητικός, κι' οἱ Ἀθηναῖοι θύμωσαν καὶ τὸ σκότωσαν. Τότε ἥρθε ὁ Μίνωας μὲ τὰ καράβια του, πολέμησαν καὶ τοὺς νίκησε. Κι' ὕστερα τοὺς ὑποχρέωσε νὰ τοῦ στέλνουν κάθε χρόνο δεκατέσσερα παιδιά, ποὺ ἐπρεπε νὰ εἰναι εἴκοσι χρονῶν.

Τότε ὁ Θησέας μόνος του, χωρὶς νὰ κληρωθῇ, ἀποφάσισε νὰ πάη μαζὶ τους. Τὸν φώναξε ὁ πατέρας του, τὸν παρακάλεσε, μ' αὐτὸς δὲν ἀλλαξε γνώμη. Τότε τοῦ εἶπε ὁ Αἰγέας:

— "Αν γυρίσετε μὲ τὸ καλό, νὰ βάλετε ἀσπρα πανιὰ στὸ καράβι.

Γιατὶ τὰ πανιά τοῦ καραβιοῦ ἦταν μαῦρα, ἀφοῦ πήγαινε τὰ δύστυχα τὰ παιδιὰ σὲ βέβαιο θάνατο.

β) Ο ΘΗΣΕΑΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ετοι τὸ καράβι ξεκίνησε αύτὴ τὴ φορὰ μὲ δεκαπέντε νέους. Κι' ὑστερα ἀπὸ ταξίδι ἀρκετῶν ἡμερῶν ἔφτασε στὴν Κρήτη. Ὁ Θησέας παρουσιάστηκε ἀμέσως στὸ Μίνωα καὶ τοῦ εἶπε ὅτι θέλει νὰ σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο. Ὁ βασιλιάς δὲν εἶχε καμμιὰ ἀντίρρησι, γιατὶ πίστευε ὅτι ἥταν ἀδύνατο νὰ σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο δὲ Θησέας.

Τὸ θηρίο αὐτὸ ἥταν ἔνα τέρας πολὺ δυνατό, μὲ σῶμα ἀνθρώπου καὶ κεφάλι βοδιοῦ. Ζοῦσε σὲ μιὰ σπηλιά, ποὺ δὲν ἥταν σὰν τὶς σπηλιές ποὺ ξέρομε. Ἐμπαινες μέσα καὶ σὲ λίγο χανόσουνα μέσα στοὺς διαδρόμους, τὰ δωμάτια καὶ τὰ γυρίσματα. Ἡταν ἔνα παλάτι κάτω ἀπ' τὴ γῆ, ποὺ τὸ εἶχε χτίσει ὁ Ἀθηναῖος τεχνίτης Δαίδαλος.

Ἐκεῖ μέσα λοιπὸν ὠδηγοῦσαν τοὺς νέους καὶ τὶς νέες ἀπ' τὴν Ἀθήνα καὶ σὲ λίγο τοὺς ἔτρωγε δὲ Μινώταυρος, γιατὶ τρεφόταν μόνο μὲ ἀνθρώπινο κρέας. Ἐκεῖ τώρα ἔπρεπε νὰ πάγη δὲ Θησέας.

Ἐβγαινε λοιπὸν ἀπ' τὸ παλάτι, ὅταν τὸν σταμάτησε μιὰ κοπέλλα. Ἡταν ἡ Ἀριάδνη, κόρη τοῦ Μίνωα, ποὺ εἶδε τὸ παλληκάρι καὶ τὸ λυπήθηκε, ὅταν ἔμαθε τὸ σκοπό του. Τοῦ ἔδωσε λοιπὸν ἔνα κουβάρι κλωστὴ καὶ τοῦ εἶπε:

— Θησέα, ὅταν θὰ μπῆς στὴ σπηλιά, νὰ δέσης τὴν κλωστὴ ἀπ' τὴν πόρτα καὶ νὰ ξετυλίγης τὸ κουβάρι κι' ὅταν σκοτώσης τὸ τέρας νὰ τὸ τυλίγης πάλι γιὰ νὰ βρῆς τὴν ἔξοδο.

Αὐτὸ τὸ κουβάρι τὸ εἶπαν «μίτο» τῆς Ἀριάδνης.

γ) Ο ΘΗΣΕΑΣ ΣΤΟ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟ

Μὲ τὸ κουβάρι κάτω ἀπ' τὸ ἴματιό του ὁ Θησέας κι' οἱ ἄλλοι νέοι, τράβηξαν γιὰ τὸ Λαβύρινθο. Δένει τὴν κλωστὴ στὴν εἴσοδο καὶ προχωρεῖ ξετυλίγοντας τὸ κουβάρι. Ὁπως ὅμως προχωροῦσαν, τοὺς μυρίστηκε τὸ θηρίο κι' ἄρχισε νὰ μουργκρίζη. Τότε ὁ Θησέας σταμάτησε τοὺς ἄλλους καὶ προχώρησε μόνος

του. Σὲ λίγο ἀντίκρυσε τὸ θηρίο ποὺ ἐτοιμαζόταν νὰ σπαράξῃ τὰ παιδιά. "Ομως ὁ ἥρωας δὲν ἔχασε καιρό, καὶ ὥρμησε καὶ τὸ ἄρπαξ γερά ἀπ' τὰ κέρατα. Ξαφνιάστηκε τὸ τέρας, μὰ γρήγορα

‘Ο Θησέας σκοτώνει τὸν Μινώταυρο.

συνῆλθε καὶ θέλησε νὰ ξεφύγη. Πάλεψαν ὕρες ὡσπου τὸ τέρας λύγισε κι' ἐπεσε κάτω. Καὶ τότε ὁ Θησέας χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, τὸ σκότωσε.

Πῆρε ὑστερα τὸ κουβάρι κι' ἀρχίζε νὰ τὸ τυλίγη. Σὲ λίγο βρῆκε καὶ τοὺς ἄλλους δεκατέσσερες καὶ σιγὰ σιγὰ βγῆκαν στὸ φῶς. Χαρούμενοι ἀνασάινουν τὸν καθαρὸ ἀέρα, νοιώθουν πῶς εἶναι ζωντανοί, ὅτι γλύτωσαν. Γύρισαν στὸ παλάτι ὅπου ὁ Μίνωας τοὺς καλοδέχτηκε, γιατὶ θαύμασε τὴν παλληκαριὰ τοῦ Θησέα.

δ) Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Σὲ λίγο καιρὸ μπῆκαν πάλι ὁ Θησέας κι' οἱ ἄλλοι στὸ καράβι καὶ ἔσκινησαν γιὰ τὴν Ἀθήνα. Ταξίδευαν μέρες καὶ μέρες μὲ καιρὸ θαυμάσιο. Ἡ χαρά τους ποὺ γύριζαν ἦταν τόσο μεγάλη, ὡστε τίποτα δὲ σκέφτονταν, παρὰ περνοῦσαν τὸν καιρὸ τους

τρώγοντας, πίνοντας καὶ χορεύοντας. "Ετσι ξέχασαν τὴν παραγγελία τοῦ Αἰγέα. Καὶ τὸ καράβι ὅλο καὶ πλησίας πρὸς τὴν Ἀττική.

"Ο Αἰγέας ὅμως ἔβγαινε κάθε μέρα στὴν ἀκρογιαλιὰ κι' ἀνέβαινε πάνω σ' ἔνα βράχο. Κοίταζε νὰ δῆ πότε θὰ φανῇ τὸ καράβι. Καὶ μιὰ μέρα τὸ βλέπει ἀπὸ μακρὰ νάρχεται περήφανο. "Ουμως τὰ πανιά του εἶναι μαῦρα. Καὶ τότε ἀπελπισμένος πέφτει ἀπ' τὸ βράχο καὶ πνιγεται. Γι' αὐτὸ τὴ θάλασσα αὐτὴ ἀπὸ τότε τὴ λένε Αἰγαῖο πέλαγος. 'Ο Θησέας λυπήθηκε κατάκαρδα γιὰ τὸ λάθος τους καὶ γιὰ τὸ θάνατο τοῦ γερο-πατέρα του. Οἱ Ἀθηναῖοι, μ' ὅλη τὴ λύπη τους γιὰ τὸ θάνατο τοῦ βασιλιᾶ, ἥταν καὶ χαρούμενοι, γιατὶ γλύτωσαν πιὰ τὰ παιδιά τους ἀπ' τὸ Μινώταυρο. 'Ανακήρυξαν βασιλιά τους τὸ Θησέα, ποὺ τοὺς κυβέρνησε πολλὰ χρόνια δίκαια.

7. 'Ο θάνατος τοῦ Θησέα

Τὸ πρῶτο πράγμα ποὺ ἔκαμε ὁ Θησέας, ὅταν ἔγινε βασιλιάς, ἥταν ὁ συνοικισμός. "Ενωσε δηλ. τὴν Ἀθήνα καὶ τὰ ἔντεκα μικρὰ χωριά, που ἥταν πρὶν τὸ καθένα χωριστὰ μόνο του. Τώρα ὅλα μαζὶ ἔγιναν ἔνα βασίλειο, πολὺ πιὸ δυνατὸ καὶ πλούσιο. 'Απὸ τότε ἡ Ἀθήνα προώδευσε κι' ἔγινε μὲ τὸν καιρὸ ἡ πιὸ μεγάλη πόλι τῆς Ελλάδας. Κι' οἱ Ἀθηναῖοι γιὰ νὰ τιμήσουν τὸ Θησέα καὶ τὴν πράξι του αὐτή, ἔκαναν κάθε χρόνο ἔνα μεγάλο πανηγύρι, τὰ Παναθήναια.

"Ετσι περνοῦσαν τὰ χρόνια εύτυχισμένα. 'Ο Θησέας ἔκανε ταξίδια καὶ βοηθοῦσε τοὺς ἀνθρώπους σὲ ὅ,τι χρειάζονταν. Στὸ σπίτι του ὅμως τὰ πράγματα δὲν πήγαιναν καλά. Γιατὶ ἡ Φαίδρα μάλωνε μὲ τὸ γυιό του τὸν 'Ιππόλυτο κι' ὁ λαὸς ἥταν πολὺ θυμωμένος μαζὶ του. "Ετσι, ὅταν γύρισε κάποτε, οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ἔξωρισαν.

"Ἐφυγε ὁ Θησέας καὶ πῆγε στὴ Σκύρο, ὅπου ἥταν βασιλιάς ὁ Λυκομήδης, παλιὸς φίλος τοῦ πατέρα του. Στὴν ἀρχὴ ὁ Λυ-

κομήδης τὸν καλοδέχτηκε, μὰ σὲ λίγο καὶ δὲ ἀρχισε ν' ἀνησυχῇ.
Φοβόταν μὴν τοῦ πάρη τὸ θρόνον ὁ Θησέας. Καὶ μιὰ μέρα, ὅπως
περπατοῦσαν οἱ δύο τους ψηλά, πάνω ἀπὸ ἔναν γκρεμὸν τὸν ἐσπρω-
ξε καὶ πέφτοντας ὁ Θησέας, σκοτώθηκε.

"Τοτερα, ἀπὸ πολλά, πάρα πολλὰ χρόνια, ὁ Ἀθηναῖος στρα-
τηγὸς Κίμωνας, ἔφερε τὰ κόκκαλα τοῦ Θησέα στὴν Ἀθήνα
καὶ τὰ ἔθαψε μὲ τιμές σ' ἄλλο τάφο. Καὶ πάνω ἀπὸ τὸν τάφο
ἔχτισαν ἔνα ναό, τὸ Θησεῖο, ποὺ σώζεται ὡς τὰ σήμερα.

"Ετσι οἱ Ἀθηναῖοι τίμησαν τὸ Θησέα μετανοιωμένοι. "Ομως
κι' ὅλοι οἱ "Ελληνες τὸν τιμοῦσαν γιὰ τὰ καλὰ ποὺ ἔκανε στοὺς
ἀνθρώπους καὶ δοξάστηκε παντοῦ, ὅσο κι' ὁ Ἡρακλῆς.

Απὸ τὴν Μυθολογία

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΑΙΔΑΛΟΥ ΚΑΙ ΙΚΑΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΥ

Ο βασιλιὰς ὁ Μίνωας ἦταν πολὺ περήφανος κι' ἥθελε νὰ
κάμη ἔνα παλάτι, ποὺ ὅμοιό του νὰ μὴν ὑπάρχῃ. Κάλεσε λοιπὸν
τὸν περίφημο Ἀθηναῖο τεχνίτη (ἀρχιτέκτονα θὰ λέγαμε σή-
μερα) τὸν Δαίδαλο, νὰ τοῦ κτίσῃ τὸ πιὸ ὅμορφο παλάτι.

"Ο Δαίδαλος μὲ τὸ γυιό του τὸν "Ικαρο ἔφτασαν στὴν Κρή-
τη. "Εβαλαν ὅλη τους τὴν τέχνη κι' ἔκτισαν ἔνα παλάτι θαυ-
μάσιο, μὲ ωραῖες τοιχογραφίες, ἀγάλματα, στύλους καὶ πλῆθος
δωμάτια καὶ ἀποθῆκες, ποὺ καὶ σήμερα θαυμάζομε τὰ ἐρεί-
πιά του.

"Ο Μίνωας πολὺ εὐχαριστήθηκε καὶ θαύμαζε κι' ὁ ἔδιος τὸ
ώραιο οἰκοδόμημα. Κεῦνο ποὺ θαύμαζε πιὸ πολὺ ἦταν ὁ Λα-
βύρινθος. Κατέβαινες κάτω σ' αὐτὸν κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ ξα-
ναβγῆς ἀπὸ ἐκεῖ, ἀν δὲν ἤξερες καλὰ τί δρόμο θ' ἀκολουθοῦσες.

Μὰ ὁ Μίνωας σκέφτηκε πώς ἀν ἔφευγαν οἱ τεχνίτες του, ὁ Δαίδαλος κι' ὁ "Ικαρος, θάκτιζαν κι' ἄλλο τέτοιο παλάτι. Γι' αὐτὸ τοὺς κρατοῦσε ἐκεῖ φυλακισμένους.

"Ο Δαίδαλος ὅμως σκεφτόταν μὲ τί τρόπο θὰ μποροῦσαν νὰ βγοῦν ἀπ' ἐκεῖ μέσα. Κι' ἔνα πρωὶ χαρούμενος εἶπε στὸ γυιό του:

— "Ο Μίνωας ἔξουσιάζει τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα βέβαια, ἀλλὰ τὸν ἀέρα δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἔξουσιάσῃ. Γι' αὐτὸ θὰ φύγωμε ἀπὸ δῶ μέσα πετῶντας...

Πρὶν πετάξουν, ὁ Δαίδαλος συμβούλεψε τὸ γυιό του νὰ μὴν πετᾶ οὔτε ψηλὰ μὰ οὔτε καὶ πολὺ χαμηλὰ στὰ κύματα.

Μετά, ἔδεσε τὰ κερένια φτερά, ποὺ εἶχε κάμει στὸ μεταξύ, στὸ γυιό του καὶ στὸν ἑαυτό του κι' ἀμέσως ὑψώθηκαν στὸν οὐρανό. Τρέβηξαν κατὰ τὸ βοριὰ ἀφήνοντας κάτω καὶ πίσω τὴν Κρήτη. Πόσο ξαφνιάστηκαν ἀλήθεια ὅσοι ἔβλεπαν δυὸ ἀνθρώπινα σώματα νὰ πετοῦν στὸν ἀέρα!

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα κι' ὁ Δαίδαλος ἄρχισε νὰ φοβᾶται γιὰ τὸ γυιό του τὸν "Ικαρο. Ξέχασε τὸ παιδί τὶς συμβουλές του καὶ πετοῦσε πότε ψηλὰ καὶ πότε κοντὰ στὰ κύματα. Καὶ σὲ κάποια στιγμὴ ποὺ ζύγωσε στὸν "Ηλιο, τὰ κερένια φτερά ἄρχισαν νὰ λυώνουν.

"Ο "Ικαρος χωρὶς φτερὰ πλέον ἔπεσε σὰ βολίδα καὶ σὲ λίγο χάθηκε στὰ κύματα.

"Ο Δαίδαλος — ὁ ἄμοιρος πατέρας — κλαίγοντας χαμήλωσε ψάχνοντας γιὰ τὸ γυιό του.

Στὸ τέλος ἀντίκρυσε σκόρπια φτερὰ στὰ κύματα. Κι' ὑστερα εἶδε καὶ τὸν "Ικαρο τὸ παιδί του νεκρὸ στὸ ἀκρογιάλι ἐνὸς νησιοῦ. Πλησίασε μὲ δάκρυα στὰ μάτια. Ἀγκάλιασε τὸ ἄψυχο κορμὶ καὶ τόθαψε στὸ νησί. Ἀπὸ τότε τὸ νησὶ λέγεται 'Ικαρία καὶ τὸ πέλαγος 'Ικάριον.

"Ετσι χτίσθηκε τὸ παλάτι τοῦ Μίνωα καὶ ὁ φοβερὸς Λαβύρινθος ὃπου ζοῦσε ὁ τρομερὸς Μινώταυρος.

Ο ΗΡΩΑΣ ΘΗΣΕΑΣ

1. Ο Θησέας γεννήθηκε στήν **Τροιζῆνα**. Πατέρας του ἦταν ὁ βασιλιάς τῆς Ἀθήνας **Αἰγέας** καὶ μητέρα του ἡ **Ἀθέρα**. "Οταν μεγάλωσε ἔκινησε γιὰ τὴν Ἀθήνα. Πρὶν ἔκεινήσῃ σήκωσε τὸ μεγάλο βράχο, πῆρε τὰ σανδάλια του καὶ τὸ σπαθί πούχε κρυμμένα ὁ πατέρας του καὶ ἔφυγε. Στὸ δρόμο συνάντησε τοὺς 4 φοβερούς κακούργους, τὸν **Σίνη** (Πιτυοκάμπη), τὸν **Περιφήτη**, τὸν **Σκιρώνα** καὶ τὸν **Προκρούστη**. Πάλεψε μαζί τους καὶ τοὺς ἔξόντωσε. Ἔτσι ἔφτασε νικητής στὴν Ἀθήνα καὶ ἤρωας.

2. Ακό τὴν Ἀθήνα ἔφυγε γιὰ τὴν Κρήτη μὲ σκοπὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ τέρας τὸν **Μινώταυρο**. Ἔτσι σάν ἔφτασε στὰ ἀνάκτορα τοῦ **Μίνωα**, μὲ τὴ βοήθεια τῆς **Ἀριάδνης** ποὺ τοῦδώσε τὸν **μῖτο**, σκότωσε τὸ Μινώταυρο. Δοξασμένος πιὰ ἤρωας γυρίζει στὴν Ἀθήνα.

3. Στὸ γυρισμό, ἀπὸ τὴ μεγάλη χαρὰ ἔχενον ν' ἀλλάξουν πανιὰ καὶ ὁ Αἰγέας βλέποντας ἀπὸ μακρὺ τὸ καράβι μὲ μαῦρα τὰ πανιὰ πέφτει στὴ θάλασσα. Ὁ Θησέας γίνεται βασιλιάς καὶ ἐνώνει τοὺς συνοικισμούς σὲ ἕνα Δῆμο καὶ κάνει μεγάλη πόλι τὴν Ἀθήνα.

4. Τὸ τέλος τοῦ Θησέα εἶναι ἄσχημο. Σκοτώνεται στὴ **Σκύρο** ἀπὸ τὸν κακὸ βασιλιά **Λυκομήδη**.

Οἱ Ἀθηναῖοι χτίζουν μνημεῖο πρὸς τιμή του, τὸ **Θησεῖο**.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α) Ἀπάντησε:

1. Ποῦ γεννήθηκε ὁ Θησέας; ... **Τροιζῆνα** ...
2. Εἶχε πατέρα τὸν **Αἰγέα**. μητέρα τὴν **Ἀθέρα** καὶ πατποὺ τὸν
3. Ποιούς ληστὲς ἔσκότωσε; **Σκιρώνα**... **Σίνη**... **Περιφήτη**... **Προκρούστη**
4. Ποῦ ζοῦσε ὁ Μινώταυρος; **Λαθρηρίθεο**.....
5. Ποιός ἔκτισε τὸ παλάτι τοῦ **Μίνωα**; **Δέσμον**. καὶ ὁ **?ιναρος**
6. Ποιά βοήθησε τὸ Θησέα νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ Λαβύρινθο; **Χριανθη**..
7. Πῶς λέγεται κεῖνο τὸ κονθάρι; **μῆτοι**..
8. Γιατί τὸ πέλαγος **Άνατ**. τῆς **Ἐλλάδος** λέγεται **Αἴγαῖον**; **άκο**...**εύ**...**όντα**...**τοῦ**...**Αἰγαῖα**...

9. Ποιός κακός βασιλιάς ἐσκότωσε τὸν Θησέα; Απομνημονία
 10. Ποιό ήταν τὸ σπουδαιότερο κατόρθωμα τοῦ Θησέα; Ο Μίνως...
 παρε... καὶ γιατί προτίμησε τὸ ταξίδι τῆς ξηρᾶς νὰ πάν
 στὴν Ἀθήνα; για... για... ευαγγέλη... ζωύ... ηστατ... . . .

β) Υπογράμμισε τὰ 2 ή 3 ὅμοια σὲ κάθε σειρά:

1. Θήβα - Θησέας - Ἰάσων - Τροιζῆνα - Κρήτη - Αἴθρα.
2. Θησέας - Λερναία - Ἐπίδανρος - Ἄτλας - Περιφήτης.
3. Πινυκάμπτης - Ἐπίδανρος - Σίνης - Κόρινθος.
4. Σκιλωνας - Μέγαρα - Κακὴ Σκάλα - Σκιλωνίδες Πέτρες.
5. Θησέας - Ἡβη - Προκρούστης - Ἐλευσίνα - Ἀθήνα.

γ) Συμπλήρωσε:

Ο Μίνωα. ήταν βασιλιάς στὴν Κνωσσό (Κρήτη). Τὸ παλάτι του τὸ ἔκτισαν δ. Αξέδαροι. καὶ δι γνιός του δ. Ιδαροι. Εἶχε κόρη τὴν Ἀριανθη... καὶ αὐτὴ βοήθησε τὸν Θησέα.. νὰ σκοτώσῃ τὸν Μινώταρο δίνοντάς του ἓνα κονβάρι νῆμα ποὺ τὸ λένε μῆτο.

Ο Θησέας δταν ἔφτασε στὴν Ἀθήνα ἐπιασε τὸν Μαραθώνιο ταῦρο ποὺ εἶχε φέρει δ. Φιραυγή. ἀπὸ τὴν Κρήτη. Τὸν ταῦρο τὸν θυσίασε στὸ Θεό. Ἀπέγαρα ..

- Οἱ πρῶτοι ἀεροπόροι ήταν οἱ 1) 2)
 - Ἡ σχολὴ Ἰκάρων πῆρε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν Ίκαρον.

δ) Ζωγράφισε:

1. Τὸ σπαθί, τὰ σαντάλια, τὸν Μαραθώνιο ταῦρο, τὸ καράβι, τὸν Μινώταυρο, τὸ παλάτι τοῦ Μίνωα, τὸ Θησεῖο.

ε) Μελέτησε καὶ κάνε ἀνακοίνωσι:

Γιὰ τὸν Μίνωα, γιὰ τὸν λαβύρινθο καὶ ἴδιαίτερα γιὰ τὸν μεγάλο τεχνίτη τὸν Δαιίδαλο καὶ τὸν γνιό του τὸν Ἰκαρο. Γράψε μιὰ ἔκθεσι: Τί θὰ ἔκανες ἐσὺ ἀν ἥσοντ "Ικαρος. Πῶς θὰ πετοῦσες;

ΑΔΜΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΚΗΣΤΗ

1. Ὁ γάμος τῆς "Αλκηστῆς

\sum τὰ χρόνια ἐκεῖνα ποὺ ἔζησαν ὁ Ἡρακλῆς κι' ὁ Θησέας, βασιλιάς στὴν Ἰωλκό, μιὰ πόλι τῆς Θεσσαλίας, ἥταν ὁ Πελίας. Αὐτὸς εἶχε μιὰ κόρη ἔακουστὴ γιὰ τὴν ὄμορφιά, τὴν καλωσύνη καὶ τὴ νοικοκυροσύνη της, ποὺ τὴν ἔλεγαν "Αλκηστή.

Πολλὰ βασιλόπουλα ζητοῦσαν νὰ τὴν παντρευτοῦν κι' ἀνάμεσά τους ἥταν ὁ "Αδμητος, βασιλιάς τῶν Φερρῶν, μᾶς γειτονικῆς πολιτείας. Πήγε λοιπὸν κι' αὐτὸς νὰ τὴν ζητήσῃ σὲ γάμο. "Ομως ὁ περήφανος βασιλιάς Πελίας τοῦ εἶπε:

— Θὰ σου δώσω τὴν κόρη μου γυναικα σου, ἂν ἔρθης νὰ τὴν πάρης μ' ἔνα ἀμάξι ποὺ θὰ τὸ τραβοῦν ἔνα λιοντάρι κι' ἔνα ἀγριογύρουνο.

"Εφυγε λυπημένος ὁ "Αδμητος. Γιατὶ ὅσο ὄμορφο καὶ γερὸ παλληκάρι κι' ἀνάμεσά του, πῶς μποροῦσε νὰ ζέψῃ μαζὶ αὐτὰ τὰ δύο θηρία;

Περνοῦσαν οἱ μέρες καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη. Τότε θυμήθηκε δτὶ κάποτε εἶχε περιποιηθῆ τὸ θεό "Απόλλωνα καὶ τώρα θὰ ζητοῦσε τὴν προστασία του.

Μὲ τὴ βοήθεια λοιπὸν τοῦ Θεοῦ πήγε στὸ δάσος κι' ἔζεψε τὰ δύο θηρία στὸ ἀμάξι του καὶ ὕστερα ἤρθε στὸ παλάτι τοῦ Πελία. Ξαφνιάστηκε βέβαια ὁ βασιλιάς μὰ τί νὰ κάνη; Κράτησε τὸ λόγο του κι' ὁ "Αδμητος παντρεύτηκε τὴν "Αλκηστῆ.

Στὸ γάμο ἤρθε κι' ὁ "Απόλλωνας, ποὺ ἔφερε στὸν "Αδμητο τοῦτο τὸ δῶρο: "Αν ποτὲ κινδύνευε νὰ πεθάνη, θὰ σωζόταν ἀν δεχόταν νὰ πεθάνη γι' αὐτὸν ἔνας ἄλλος ἀπὸ τοὺς δικούς του.

2. Μιὰ καλὴ γυναῖκα

Τὰ χρόνια περνοῦσαν κι' ὁ "Αδμητος μὲ τὴν "Αλκηστη ἦταν εὐτυχισμένοι. Γιατὶ ἦταν τὸ πιὸ ταιριαστὸ ζευγάρι τοῦ κόσμου. Τόσο πολὺ ἀγαποῦσαν ὁ ἔνας τὸν ἄλλο.

Κάποτε δύμας ἀρρώστησε βαριὰ ὁ "Αδμητος. Μέρα μὲ τὴ μέρα ἔλυσε καὶ γιατρικὸ δὲν εὔρισκαν. Τότε οἱ δικοὶ του θυμήθηκαν τὸ δῶρο τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τρέχουν στοὺς γονεῖς του. Μὰ κανένας τους δὲ δέχτηκε νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸ παιδί τους. Ἀπελπισμένοι γύρισαν πάλι στὸ παλάτι καὶ θρηνοῦσαν.

Τότε ἡ "Αλκηστη δήλωσε πῶς δέχεται αὐτὴ νὰ πεθάνῃ. Τί νὰ τὴν κάνω τὴ ζωὴ, σκέφτηκε, χωρὶς τὸν ἄντρα μου· ἃς ζήση αὐτὸς νὰ μεγαλώσῃ τὰ παιδιά μας. Πῆγε κοντὰ στὸν ἄντρα της τὸν φίλησε, ἀποχαιρέτησε καὶ τὰ παιδιά της κι' ὑστερα ξάπλωσε στὸ κρεββάτι της καὶ πέθανε.

'Αμέσως ὁ "Αδμητος αἰσθάνθηκε ὅτι ἔγινε καλά. Γρήγορα δύμας κατάλαβε τί ἔγινε κι' ὁ καημός του γιὰ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας του ἦταν ἀσήκωτος. Ἐτοίμασαν τὴν νεκρὴ ποὺ τὴν ἔκλαιγε ὅλος ὁ κόσμος, γιατὶ τόσο νέα κι' δύμορφη πέθανε γιὰ χάρι τοῦ ἄντρα της.

Καὶ τ' ἀπόγευμα θὰ πήγαιναν νὰ τὴ θάψουν. Ὁ "Αδμητος οκλεισμένος στὸ δωμάτιό του ἦταν ἀπαργύρητος καὶ δὲν ἤθελε νὰ δῆ κανένα.

Κι' οἱ ὕρες περνοῦσαν...

3. Ὁ Ἡρακλῆς ξαναφέρνει στὴ ζωὴ τὴν "Αλκηστη

Εκείνη τὴ μέρα γιὰ καλή του τύχη, ἔφτασε στὶς Φερρές ὁ "Ἡρακλῆς. Ἡταν τότε ποὺ πήγαινε νὰ φέρῃ τ' ἄλογα τοῦ Διομήδη. Τράβηξε λοιπὸν γιὰ τὸ παλάτι ἀμέσως, γιὰ νὰ χαιρετήσῃ τὸ φίλο του τὸν "Αδμητο. Ὁ βασιλιάς βέβαια τὸν καλοδέχτηκε καὶ πρόσταξε τοὺς δούλους νὰ τὸν περιποιηθοῦν. Γιατὶ τότε ἡ φιλοξενία ἦταν μιὰ ἱερὴ συνήθεια. Μάλιστα δὲν εἶπε τί-

ποτα στὸν Ἡρακλῆ καὶ τὸν ἄφησε νὰ φάῃ. "Οπως δύμως ἔτρωγε κι' ἔπινε δὲ οὐρας κατάλαβε πώς κάτι συμβαίνει.

"Εβλεπε τοὺς δούλους νὰ εῖναι πολὺ λυπημένοι καὶ τοὺς ρώτη-σε, μὰ δὲν ἤθελαν νὰ τοῦ ποῦνε. Μὲ τὰ πολλὰ δύμως ἔμαθε πὼς εἶχε πεθάνει ἡ Ἀλκηστη.

Σηκώθηκε τότε ἀπ' τὸ τραπέζι κι' ἔφυγε τρέχοντας νὰ προ-λάβῃ τὸ Χάρο. Εὔτυχῶς τὸν βρήκε κοντὰ στὸν ποταμὸν Αχέροντα. Ἐκεῖ πάλεψαν ὥρες καὶ στὸ τέλος δὲ Ἡρακλῆς τὸν νίκησε καὶ πῆρε μαζί του τὴν ψυχὴ τῆς Ἀλκηστῆς. Σὰ γύρισαν πίσω ἡ Ἀλκηστῆ ζωντάνεψε. Καὶ τότε οἱ χαρές κι' οἱ γιορτὲς ποὺ ἔγι-ναν δὲν περιγράφονται.

'Ο Ἀδμητος κι' ἡ Ἀλκηστη ἔζησαν πολλά, πάρα πολλὰ χρό-νια, ἀγαπημένοι κι' εύτυχισμένοι.

4η ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙ

ΑΔΜΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΚΗΣΤΗ

1. Ὁ Ἀδμητος, ὁ βασιλιᾶς τῶν Φερρῶν, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνα κατάφερε νὰ ζέψῃ στὸ ἄρμα του δὺο ἄγρια θεριά. Τὸ λιοντάρι μὲ τὸ ἀγριογούρουνθ! "Ετσι πῆγε στὴν Ἰωλκὸ μπροστὰ στὸ βασιλιᾶ Πε-λία καὶ σὰν νικητὴς πῆρε γιὰ γυναίκα του τὴν βασιλοπούλα Ἀλκηστη.

2. Ὁ Ἀδμητος μὲ τὴν Ἀλκηστη ζοῦσαν εύτυχισμένοι. Μὰ ξαφνικὰ δὲ Ἀδμητος ἔπεσε βαριὰ ἄρρωστος καὶ θὰ πέθαινε. Ἡ Ἀλκηστη γιὰ νὰ τὸν σώσῃ θυσιάστηκε καὶ πέθανε αὐτή. Τόσο πολὺ ἀγαποῦσε τὸν ἄντρα της!..

3. Τὴν ίδια στιγμὴ ποὺ πέθαινε ἡ Ἀλκηστη ἔφτασε στὶς Φερρές δὲ Ἡρακλῆς. Εἰδε τὸ φίλο του Ἀδμητο νὰ κλαίη ἀπαρηγόρητα κι ἔμαθε τὴν αἰτία. Ἀμέσως ἔτρεξε καὶ πρόλαβε τὸν Χάρο. Πάλαιψε μαζί του κι' ἔφερε ξανὰ στὴ ζωὴ τὴν Ἀλκηστη.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Ποιός βασίλευε στὶς Φερρές;
2. Ποιός ἦταν βασιλιᾶς στὴν Ἰωλκό;
3. Σὲ ποιό μέρος τῆς Πατρίδας μας εἶναι ἡ Ἰωλκός;
-
4. Πῶς λέγεται σήμερα ἡ Ἰωλκός;
5. Πῶς λέγονται σήμερα οἱ Φερρές;
6. Τί ζητοῦσε ὁ Πελίας ἀπὸ τοὺς γαμπροὺς γιὰ νὰ δώσῃ τὴν κόρη του;
7. Ποιός κατάφερε νὰ ζέψῃ τὰ δυὸ ἄγρια θηρία;
8. Ποιός βοήθησε τὸν Ἀδμητο;
9. Τί δῶρο ἔκαμε ὁ Θεός Ἀπόλλωνας στὸν Ἀδμητο καὶ στὴν Ἀλκηστῆ;
10. Τί γυναῖκα ἦταν ἡ Ἀλκηστῆ;

Ζωγράφισε:

"Ο, τι σου ἔρεσε ἀπὸ τὴν ἴστορία τοῦ Ἀδμητον καὶ Ἀλκηστῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Ὁ Φρίξος καὶ ἡ Ἑλλη

$\sum_{Nεφέλη.}$ τὸν Ὀρχομενὸν τῆς Βοιωτίας ἦταν βασιλιάς στὰ χρόνια
ἐκεῖνα τὰ παλιὰ ὁ Ἀθάμας ποὺ εἶχε γυναικα του τὴν

Ζοῦσαν εύτυχισμένοι μὲ τὰ δύο μικρὰ παιδιά τους, τὸ Φρίξο
καὶ τὴν Ἑλλη. Κάποτε ὅμως ἡ δυστυχία χτύπησε τὴν πόρτα
του. Ἀρρώστησε βαριά καὶ πέθανε ἡ Νεφέλη.

Ο Ἀθάμας ξαναπαντρεύτηκε τὴν Ἰνώ, κόρη τοῦ βασιλιᾶ
τῆς Θήβας. Μὰ ἡ νέα βασίλισσα ἦταν κακὴ μητριά. Ἐβλεπε
ποὺ ὁ Ἀθάμας ἀγαποῦσε τὰ παιδιά του καὶ ζήλευε. Γι' αὐτὸ
ὅταν μποροῦσε τὰ ἔδερνε ἢ τὰ βασάνιζε. Κι' ὅλη τὴν ὥρα σκεφτό
ταν πῶς νὰ τὰ θανατώσῃ.

Σκέφτηκε λοιπὸν τὸ ἔξῆς: Φώναξε ὅλες τὶς γυναικες καὶ τοὺς
εἶπε, ὅτι, ἀν θέλουν νὰ καρπίζουν οἱ σπόροι, νὰ τοὺς ψήνουν.
Τὴν πίστεψαν οἱ γυναικες μὰ ὅταν ἔσπειραν τὰ χωράφια, δέ
φυτρωσε τίποτα.

Πεῖνα λοιπὸν ἔπεισε στὴ χώρα κι' οἱ ἄνθρωποι ὑπόφεραν.

Τότε ὁ βασιλιάς ἔστειλε νὰ ρωτήσῃ τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν
γιὰ τὴ συμφορὰ ποὺ τοὺς βρῆκε. Ἡ Ἰνώ ὅμως ἔδωσε πολλὰ
λεπτὰ στοὺς ἀπεσταλμένους, κι' ὅταν γύρισαν εἰπαν: Ἡ Πυθία
πρόσταξε νὰ θυσιάσης τὰ δύο παιδιά τῆς Νεφέλης στὸ Δίαγια
νὰ καρπίσῃ ξανὰ ἡ γῆ.

Ἐπεισε νὰ πεθάνη ἀπ' τὴ λύπη του ὁ Ἀθάμας, γιατὶ ἀγαποῦ-
σε πολὺ τὰ παιδιά του. Ὁμως ἡ πεῖνα θέριζε τὸν κόσμο, καὶ
στὸ τέλος, ἀναγκάστηκε ν' ἀποφασίσῃ τὴ θυσία τους γιὰ νὰ
σώση τὸ λαό του.

2. Τὸ χρυσόμαλλο κριάρι

Τὴν ἄλλη μέρα λοιπὸν θὰ γινόταν ἡ θυσία τῶν δύο παιδιῶν. Τὴν νύχτα ὅμως ἥρθε στ' ὄνειρό τους ἡ Νεφέλη, ἡ πεθαμένη μάνα τους καὶ τοὺς εἶπε:

— Παιδάκια μου, αὔριο πρόκειται νὰ σᾶς θυσιάσουν στοὺς θεούς, γιατὶ ἔτσι τὸ θέλησε ἡ κακὴ μητριά σας, ἡ Ἰνώ. Μόνο μὴ χάσετε καιρό. Ξύπνηστε κι' ἀνεβῆτε στὴν ράχι τοῦ κριαριοῦ ποὺ θὰ δῆτε μπροστά σας καὶ φύγετε.

Ξύπνησαν ἀλαφιασμένα τὰ δύο παιδιὰ καὶ βλέπουν μπροστά τους τὸ κριάρι. Καβαλλίκεψαν στὴν ράχι του καὶ ἔαφνικὰ τὸ βλέπουν νὰ σηκώνεται καὶ νὰ πετάγῃ ψηλὰ σὰν πουλί. Κρατιόνταν γερά πάνω στὴν ράχι τοῦ κριαριοῦ καὶ ταξίδευαν πάνω ἀπ' τὸ Αἴγαο, ὅταν ἥρθε ἡ μέρα.

"Οταν πλησίαζαν στὴ στενὴ θάλασσα ποὺ χωρίζει τὴ Θράκη ἀπ' τὴν μικρὰ Ἀσία, ἔσκυψε ἡ "Ἐλλη νὰ δῆ, μὰ ζαλίστηκε, γλύστρησε κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα ποὺ τὴ σκέπασε γιὰ πάντα. Αὐτὸν τὸ στενὸ ἀπὸ τότε τὸ λένε Ἐλλήσποντο.

Τὸ κριάρι ὅμως πετοῦσε κι' ὁ Φρίξος ἤταν καταλυπημένος. Κάποτε ἐπὶ τέλους αἰσθάνθηκε ὅτι ἀρχισαν νὰ κατεβαίνουν καὶ σὲ λίγο πάτησαν στὴ γῆ. Βρίσκονταν σὲ μιὰ μακρυνὴ χώρα, τὴν Κολχίδα, κοντά στὸν Καύκασο. Βασιλιάς ἐκεῖ ἤταν ὁ Αἴγατης ποὺ καλοδέχτηκε τὸ Φρίξο. "Οταν μάλιστα ἀκούσεται τὰ βάσανά του, τὸν κράτησε στὸ παλάτι του.

"Ο Φρίξος θυσίασε τὸ κριάρι στοὺς θεούς καὶ χάρισε τὸ δέρμα του τὸ χρυσόμαλλο, στὸν Αἴγατη. Κι' αὐτὸς τὸ κρέμασε σὲ μιὰ ψηλὴ βελανιδίᾳ μέσα στὸ δάσος, ὅπου τὸ φύλαγε ἔνας ἀκοίμητος δράκος καὶ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ πλησιάσῃ.

3. Πελίας καὶ Ἰάσονας

Στὰ προηγούμενα διαβάσαμε τὴν ἱστορία τῆς "Αλκηστῆς. Εἰδαμε λοιπὸν ὅτι βασιλιάς στὴν Ἰωλκὸ ἤταν ὁ Πελίας. Δὲν ἤταν ὅμως ὁ νόμιμος βασιλιάς. Γιατὶ, ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του,

ἀφγρεσε στὸ θρόνο τὸ μεγάλο γυιό του Αἴσονα. Αὐτὸν δμως τὸν
ἔδιωξε ὁ Πελίας καὶ τοῦ πῆρε τὸ θρόνο παράνομα. Τότε ὁ Αἴ-
σονας, ποὺ ἤξερε πόσο σκληρὸς ἦταν ὁ ἀδελφός του, πῆρε τὸ
μικρὸ γυιό του τὸν Ἰάσονα κι' ἀνέβηκε στὸ βουνὸ Πήλιο, μὴν
τοὺς σκοτώσῃ ὁ Πελίας.

'Εκεῖ ἐμπιστεύθηκε τὸ γυιό του στὸν πιὸ σοφό, τὸ Χείρωνα.
Σ' αὐτὸν τὸν Κένταυρο εἶχαν πάει ὅλοι οἱ μεγάλοι ἥρωες καὶ
σπούδασαν κοντά του.

'Ο Χείρωνας τοὺς γύρμναζε τὸ σῶμα καὶ τὸ μυαλό. Τοὺς μά-
θαινε τὸ τόξο, τὸ πάλεμα, τὸ τρέξιμο, πῶς νὰ γιατρεύουν τὶς
πληγές τους μὲ βότανα καὶ πιὸ πολὺ πῶς νὰ εἶναι καλοὶ καὶ δίκαιοι.

Εἶκοσι χρόνια ἔμεινε κοντά στὸ Χείρωνα ὁ Ἰάσονας κι' ἔγινε
ἐνα δυνατὸ κι' ἄξιο παλληκάρι.

Στὸ μεταξύ, ὁ Πελίας, εἶχε πάντοτε τὸ φόβο μὴν τοῦ πά-
ρουν τὸ θρόνο. "Εστείλε λοιπὸν καὶ ρώτησε τὸ μαντεῖο τῶν Δελ-
φῶν τι. νὰ κάμη. Κι' ἡ Πυθία τοῦ ἀπάντησε: νὰ φοβᾶται ἀπὸ
τὸ μονοσάνταλο ἄνθρωπο, ποὺ θὰ κατεβῇ ἀπ' τὰ βουνά. "Οταν
λοιπὸν μεγάλωσε ὁ Ἰάσονας, κατέβηκε ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ τράβηξε
γιὰ τὴν Ἰωλκό. Περνῶντας δμως τὸ ποτάμι "Αναυρο, ἔχασε
τὸ ἔνα πέδιλο κι' ἔτσι παρουσιάστηκε στὸν Πελία, μονοσάνταλος.

Μόλις τὸν εἶδε, ὁ Πελίας θυμήθηκε τὸ χρησμό. Κι' ὅταν ὁ
Ἰάσονας τοῦ ζήτησε τὸ θρόνο, τοῦ εἶπε:

— Νὰ τὸν πάρης, παιδί μου. Μὰ οἱ θεοὶ μὲ διέταξαν νὰ πάω
στὴν Κολχίδα νὰ φέρω ἐδῶ τὰ κόκκαλα τοῦ Φρίξου καὶ τὸ Χρυ-
σόμαλλο δέρμα. "Ομως ἐγὼ εἶμαι γέρος πιά. 'Εσύ πρέπει νὰ πᾶς
νὰ τὰ φέρης κι' ὅταν γυρίσης, ὁ θρόνος θὰ εἶναι δικός σου.

Κι' ὁ Ἰάσονας δέχτηκε, γιατὶ ἤθελε νὰ δοξαστῇ κι' αὐτό,
ὅπως ὁ 'Ηρακλῆς κι' ὁ Θησέας.

4. Οἱ ἑτοιμασίες γιὰ τὸ ταξίδι

Τὴν ἀλλη μέρα κιόλας ἔστειλε ὁ Ἰάσονας ἀπεσταλμένους καὶ
κάλεσε ὅλα τὰ παλληκάρια νὰ τὸν συντροφέψουν στὸ μεγάλο

ταξίδι. Γιατὶ ἡξερε πώς ἡ Κολχίδα ἦταν πολὺ μακριὰ καὶ τὸ ταξίδι θὰ ἦταν δύσκολο.

Ανέβηκε ὑστερα στὸ Πήλιο μὲ πολλοὺς ξυλοκόπους κ. ἔκοψαν γερὰ ἔντα ἀπὸ δέξια καὶ τὰ κατέβασαν στὸ λιμάνι. Καὶ σὲ λίγο καιρὸ ὡρθώθηκε τὸ περήφανο καράβι, ποὺ τὸ ὄνόμασαν 'Αργώ, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχιμάστορα 'Αργου.

Στὸ μεταξύ ἀρχισαν νὰ ἔρχωνται τὰ παλληκάρια ποὺ κάλεσε ὁ 'Ιάσονας. Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἔφτασαν ὁ 'Ηρακλῆς, ὁ Θησέας, ὁ Πολυδεύκης, ὁ Κάστορας, ὁ "Αδμητος κι' ἄλλοι. Ἀνάμεσά τους ἦταν κι' ὁ 'Ορφέας, ὁ πιὸ καλὸς μουσικὸς τοῦ κόσμου. "Οταν ἔπαιζε τὴ λύρα τὰ ἄγρια θηρία ἡμέρωναν κι' οἱ πέτρες ζωντάνευαν. Ἡταν κι' ὁ 'Ασκληπιὸς φημισμένος γιατρὸς γιὰ νὰ τοὺς γιατρεύῃ τὶς πληγές τους.

"Οταν λοιπὸν ἥρθαν ὅλοι κι' οἱ ἐτοιμασίες τέλειωσαν, πρόσφεραν θυσία στοὺς θεοὺς κι' ὑστερα πιὰ ἦταν ἐτοιμοι ν' ἀνεβοῦν στὸ καράβι. Τότε ὁ 'Ιάσονας πρότεινε νὰ ἐκλέξουν ἐναν ἀρχηγό. "Ολοι κοίταξαν τὸν 'Ηρακλῆ. Μὰ αὐτὸς δὲ δέχτηκε κι' εἶπε πώς δίκαιο εἶναι νὰ διαλέξουν γι' ἀρχηγό τους τὸν 'Ιάσονα. "Ετσι κι' ἔγινε.

"Οσους λοιπὸν μπῆκαν στὴν 'Αργώ τοὺς ὄνόμασαν 'Αργοναῦτες καὶ τὸ ταξίδι 'Αργοναυτικὴ ἐκστρατεία.

5. Τὸ ταξίδι

Σὰν φύσηξε πρίμο ἀέρι, ἀνοιξε ἡ 'Αργώ τὰ πανιά της καὶ ξεκίνησε. Τράβηξε κατὰ τὸ βοριά, ἔφτασε στὸ νησὶ Λῆμνο, ἀπὸ ὅπου πῆραν τρόφιμα καὶ νερὸ κι' ὑστερα μπῆκε στὸν Ελλήσποντο.

'Εκεῖ κοντὰ σ' ἔνα λιμάνι τῆς Θράκης, ἄραξαν νὰ ξεκουραστοῦν. Συνάντησαν λοιπὸν στὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ μάντη Φινέα, ποὺ τὸν εἶχαν τυφλώσει οἱ θεοί, γιατὶ εἶχε κάμει μιὰ μεγάλη ἀμαρτία. Μὰ τὸν βασάνιζαν καὶ κάθε μέρα μὲ μιὰ φοβερὴ τιμωρία. Μόλις ἀρχίζε νὰ τρώῃ, κατέβαιναν κάτι δρνια μὲ πρόσωπο γυναικεῖο, οἱ "Αρπυιες καὶ τοῦ ἀρπαζαν τὸ φαγητό.

ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ

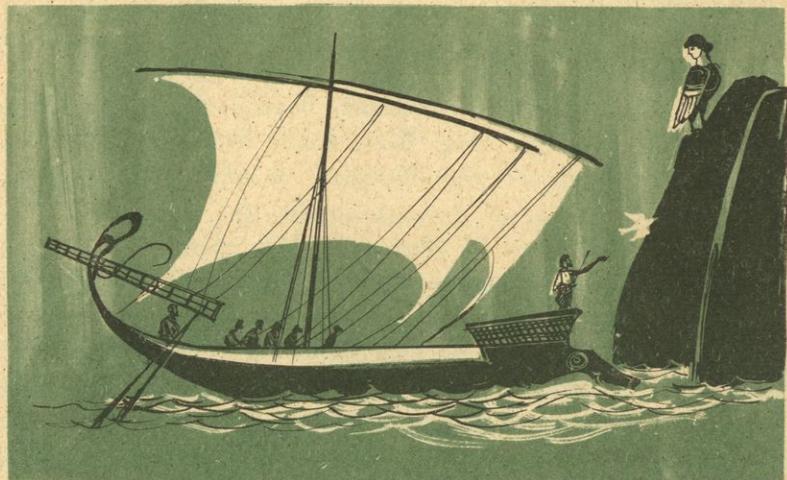

Η ΑΘΗΝΑ

Πηγαν λοιπὸν οἱ ἥρωες καὶ τὸν πάρακάλεσαν νὰ τοὺς μαντέψῃ τὰ μελλούμενα. Μ' αὐτὸς τοὺς ἀπάντησε πῶς θὰ τοὺς πῆτὸ τί θὰ γίνη, ἀν σκοτώσουν τὶς "Αρπυιες. Στρώνουν νὰ φᾶνε καὶ νὰ τὰ φτερωτὰ τέρατα ποὺ κατέβαιναν. Τότε τὰ δυὸ παιδιά τοῦ Βοριᾶ, ἀρπάζουν τὰ τόξα τους καὶ τὶς σκοτώνουν. Κι' δ μάντης τοὺς δρμήνεψε:

—'Εδῶ ποὺ πᾶτε, θὰ βρῆτε δύο πελώριους βράχους κοντὰ κοντὰ ποὺ ἀνοιγοκλείνουν πολὺ γρήγορα. "Άλλο πέρασμα δὲν

"Η Ἀργώ περνάει τὶς Συμπληγάδες πέτρες.

ἔχει. Γι' αὐτὸ μὴ βιαστῆτε νὰ περάσετε, μὰ νὰ στείλετε πρῶτα ἔνα περιστέρι. Κι' ἀν περάση, τότε μόλις ἀνοίξουν, τραβᾶτε κουπὶ μ' ὅλη σας τὴ δύναμι καὶ θὰ περάσετε.

"Εφυγαν οἱ ἥρωες καὶ σὲ λίγες ὥρες ἔφτασαν στὰ μέρη τοῦ Βοσπόρου ποὺ ἦταν τὸ στενό. Σταμάτησαν κι' ἀφησάν τὸ περιστέρι. Πέρασε, ἀλλὰ τοῦ πῆραν οἱ βράχοι λίγα φτερὰ ἀπ' τὴν οὐρά του. "Ετοιμοὶ κι' οἱ ἥρωες τώρα νὰ περάσουν.

Καὶ μόλις ἀνοίξαν οἱ βράχοι, ἀρπαξάν τὰ κουπιά καὶ χύμηξαν

μέσα στὸ στενό. Πέρασαν, μόνο ποὺ ἡ πρύμνη ἔπαθε λίγες ζημιές. Τώρα μπῆκαν στὸν Εὔξεινο Πόντο καὶ τράβηξαν πιὰ γιὰ τὴν Κολχίδα.

6. Στὴν Κολχίδα

Σὲ λίγες μέρες ἡ Ἀργὼ ἀραξε περήφανη στὸ λιμάνι τῆς Κολχίδας. "Ολοὶ οἱ ἄλλοι ἔμειναν πάνω στὸ καράβι, μόνο ὁ Ἰάσονας μὲ τὸν Τελαμῶνα καὶ τὸν Αύγεια πῆγαν στὸν Αἴγτη τὸ βασιλιὰ τοῦ τόπου.

Σὰν ἔφτασαν λοιπὸν στὸ παλάτι, παρουσιάστηκαν μπροστὰ στὸ βασιλιὰ κι' ὁ Ἰάσονας τοῦ εἶπε γιὰ ποιό σκοπὸ δρθαν.

Στὴν ἀρχὴν ὁ Αἴγτης σκέφτηκε, θυμωμένος, νὰ τιμωρήσῃ αὐτοὺς τοὺς ἀναιδεῖς. "Οταν ὅμως ἔμαθε ὅτι εἶχαν ἔρθει ὅλοι οἱ ξακουσμένοι ἥρωες τῆς Ἑλλάδας, ἄλλαξε γνώμη κι' εἶπε στὸν Ἰάσονα:

— Θὰ σᾶς τὸ δώσω μὲ χαρά μου. Μόνο πρέπει νὰ μοῦ ἀποδείξης πῶς εἰσαι παλληκάρι καὶ τὸ ἀξίζεις. Λοιπόν, ἔχω δύο ταύρους ποὺ τὰ πόδια τους εἶναι χάλκινα κι' ἀπ' τὰ ρουθούνια τους βγάζουν φλόγες. Ἐγὼ τοὺς ζεύω καὶ σπέρνω τὸ χωράφι μου μὲ δόντια δράκου. Ἀμέσως ξεπετάγονται ἀπ' τὴ γῆ πλῆθος ὡπλισμένοι, θεόρατοι ἄντρες ποὺ μὲ κυκλώνουν. Μὰ ἐγὼ τοὺς σκοτώνω δῆλους. "Αν καταφέρης κι' ἐσύ τὰ ἴδια, τότε νὰ πάρης τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

"Ο Ἰάσονας δέχτηκε βέβαια τὴν πρότασι τοῦ βασιλιᾶ, γιατὶ ἔτσι θὰ τοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ δείξῃ τὴν παλληκαριά του. "Ομως ἥταν καὶ πολὺ σκεφτικός. Γιατὶ ἔπρεπε νὰ βρῇ ἔναν τρόπο νὰ δαμάσῃ τοὺς ἄγριους ταύρους καὶ νὰ σκοτώσῃ ὕστερα τοὺς πολεμιστές ποὺ θὰ φύτρωναν ἀπ' τὴ γῆ.

7. Ἡ βασιλοκόρη Μήδεια

Ετσι ὅπως ἔβγαινε σκεφτικός ὁ Ἰάσονας ἀπ' τὸ παλάτι, συνάντησε μία κόρη. Τὸν σταμάτησε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ξένε, δύσκολα πράγματα δέχτηκες νὰ κάμης. "Ομως ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω. Πάρε αὐτὴ τὴν ἀλοιφὴ κι' ἄλειψε ὅλο τὸ κορμί σου καὶ τὰ ὅπλα σου καὶ μὴ φοβᾶσαι τίποτα. Δὲ θὰ σὲ πιάνη τίποτα, οὔτε ὅπλο, οὔτε φωτιά. Οὔτε καὶ τοὺς ἄγριους ταύρους νὰ φοβηθῆς. Κι' ὅταν σπείρης τὰ δόντια τοῦ δράκου καὶ φυτρώσουν οἱ πολεμιστές, ρίξε μιὰ πέτρα ἀνάμεσά τους. Θὰ τρέξουν ποιός νὰ τὴν πρωτοπάρη κι' ἔσν μὲ τὴν ἡσυχία σου σκότωσέ τους.

— Ποιά εἰσαι σύ, κόρη; τὴ ρώτησε περίεργος ὁ Ἰάσονας.

— Εἴμαι ἡ Μήδεια, ἡ κόρη τοῦ Αἴρητη, ἀπάντησε ἐκείνη.

— "Αν ὅλα τελειώσουν καλά, σου ὑπόσχομαι νὰ σὲ πάρω γυναῖκα μου, τῆς εἶπε κι' ὁ Ἰάσονας.

Πῆρε τὴν ἀλοιφὴ κι' ἔφυγε νὰ ἐτοιμαστῇ.

8. Οι δρακογέννητοι γίγαντες

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτὲ ἐτοιμάστηκε ὁ Ἰάσονας, κι' ἄλειψε τὸ κορμί του ὅλο μὲ τὴ μαγικὴ ἀλοιφή. "Γιστερα τράβηξε γιὰ τοὺς στάβλους, ὅπου ἦταν οἱ ἄγριοι ταῦροι, ποὺ μόλις τὸν εἰδαν, ὥρμησαν νὰ τὸν ξεσκίσουν.

Μὰ οὔτε τὰ κέρατά τους τὸν πείραξαν, οὔτε κι οἱ φλόγες ποὺ τοῦ ἔρριχναν. "Ετσι ὁ Ἰάσονας τοὺς ἀρπάξε ἀπ' τὰ κέρατα καὶ τοὺς ἔξεψε.

Τράβηξε ὕστερα στὸ χωράφι, τὸ ὕργωσε κι' ἔσπειρε τὰ δόντια τοῦ δράκου.

Δὲν περίμενε πολὺ καὶ νάσου ἀρχισαν νὰ φυτρώνουν καὶ ν' ἀνεβαίνουν μέσ' ἀπ' τὰ χώματα, κάτι φοβεροὶ πολεμιστές, γίγαντες θεόρατοι κι' ἀρματωμένοι.

Τότε ὁ Ἰάσονας ἀρπάζει μιὰ πέτρα καὶ τὴν ρίχνει ἀνάμεσά τους. Γυρίζει ὁ ἔνας καὶ λέει στὸν ἄλλο, γιατί μὲ χτύπησες; Καὶ τοῦ ρίχνεται. Σὲ λίγο δὲν ἔμεινε κανένας ποὺ νὰ μὴ χτυπιέται μὲ κάποιον. "Ετσι ὅλοι ἔκεινοι οἱ δρακογέννητοι γίγαντες σκοτώθηκαν συναμεταξύ τους. Σὰ σκότωσε κι' αὐτὸς ὅσους εἶχαν

ἀπομείνει, ἔφυγε καὶ πῆγε στὸν Αἴγτην καὶ τοῦ ζήτησε τὸ χρυσό-
μαλλο δέρμα. Μὰ ὁ Αἴγτης εἶχε μετανοιώσει κιόλας καὶ δὲν

‘Ο Ιάσονας ζεύει τοὺς ἄγριους ταύρους.

ἥθελε νὰ τοῦ τὸ δώσῃ. Δὲν ἥθελε ὅμως νὰ φανῇ ὅτι δὲν κρα-
τάει καὶ τὸ λόγο του. Γι' αὐτὸ τοῦ εἶπε:

— Τὸ δέρμα εἶναι κρεμασμένο μέσα στὸ δάσος ἀπὸ μιὰ ψηλὴ
βελανιδιά. Πήγαινε καὶ πάρτο!

9. Ο Ιάσονας παίρνει τὸ χρυσόμαλλο δέρμα

Γιατί τάχα ἔστειλε τὸν Ιάσονα στὸ δάσος ὁ Αἴγτης; Γιατὶ
πίστευε ὅτι δὲ θὰ μποροῦσε νὰ πάρῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα, μιά
καὶ τὸ φύλαγε ἀκοίμητος ἔνας φοβερὸς δράκος.

‘Η Μήδεια ὅμως ἤξερε. Γι' αὐτὸ εἰδοποίησε τὸν Ιάσονα νὰ
πάη νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ καράβι του γιὰ νὰ φύγουν τὴν νύχτα ἀπ' τὴν
Κολχίδα κι' ὕστερα νὰ γυρίσῃ πίσω.

Τρέχει τὸ παλληκάρι καὶ εἰδόποιεῖ τοὺς συντρόφους του νὰ
τὰ ἔχουν ὅλα ἐτοιμα γιὰ σαλπάρισμα, καὶ γύρισε πίσω.

Τὸν παίρνει ἡ Μήδεια καὶ τραβοῦν ἵσια γιὰ τὸ δάσος· Μόλις
ὅμως πλησίασαν καὶ τοὺς εἶδε ὁ Δράκος, μούγκρισε κι' ἀνα-
σηκώθηκε ν' ἀρπάξῃ τὸν
Ίάσονα.

Τότε μπαίνει μπρο-
στὰ ἡ Μήδεια ποὺ ἔλεγε
καὶ ἔκανάλεγε συνέχεια ἔνα
ξόρκι. Σιγὰ σιγὰ ὁ δρά-
κος ἔκεουλουριάστηκε ἀπ' τὸ
δέντρο κι' ὅπως σερ-
νόταν κάτω τὸν ράντισε
ἡ Μήδεια μ' ἔνα μαγικὸ
ὑγρό, κι' ἀποκοιμήθηκε.

Αμέσως ὁ Ίάσονας
ἔκερεμάει τὸ χρυσόμαλλο
δέρμα, ποὺ ἀστραφτοκο-
ποῦσε καὶ μαζὶ μὲ τὴν Μή-
δεια, τρέχουν γιὰ τὸ κα-
ράβι.

Στὸ δρόμο πῆρε καὶ τὸ
μικρὸ ἀδελφὸ τῆς Μήδειας, τὸν "Αψυρτο καὶ σὲ λίγο βρι-
σκονταν στὴν ἀκρογιαλιά.

"Ετοιμο τὸ καράβι, ἔτοιμοι κι' οἱ σύντροφοι. "Εφυγαν μὲς στὴ
νύχτα κι' ὅπως ἔσχιζαν τὴν θάλασσα, ἔλαμπε στὸ πέρασμά τους
ἀπ' τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

Ἡ Μήδεια ἀποκοιμίζει τὸ δράκο.

10. Ο γυρισμὸς

Τὸ πρωτ, σὰν ἔμαθε ὁ Αἰήτης τὴν ἀρπαγὴν καὶ τὴ φυγὴν τῶν
Ἀργοναυτῶν, κατέβηκε στὴν ἀκρογιαλιά, τρελλὸς ἀπ' τὸ θυμό
του καὶ πρόσταξε νὰ τοὺς κυνηγήσουν καὶ νὰ τοὺς πιάσουν,
ἀλλιώς νὰ μὴ γυρίσουν..

Μὰ ἡ Ἀργώ ἔκανε φτερὰ ἔτσι ὅπως τραβοῦσαν τὰ κουπιά

τὰ ξακουσμένα παλληκάρια. Γρήγορα ἀπομακρύνθηκαν ἀπ' τὴν Κολχίδα, ἀνοίχτηκαν στὴ Μαύρη Θάλασσα κι' ἀρμένιζαν.

Κι' οἱ Κόλχοι ὅμως τοὺς ἀκολουθοῦσαν μὲ τὰ καράβια τους. Στὸ δρόμο τοὺς βρῆκε τρικυμία μεγάλη ποὺ τοὺς ἔρριξε στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων, τὴ σημερινὴ Κέρκυρα. Ἐκεῖ τοὺς πρόλαβαν οἱ Κόλχοι καὶ ζήτησαν ἀπ' τὸν Ἀλκίνοο, τὸ βασιλιὰ τῶν Φαιάκων νὰ τοὺς παραδώσῃ τουλάχιστο τὴ Μήδεια. Μ' αὐτὸς ἀρνήθηκε. Κι' ἐκεῖνοι ἐπειδὴ φοβόντουσαν νὰ ξαναγυρίσουν στὴν Κολχίδα, ἔμειναν γιὰ πάντα στὴν Κέρκυρα.

Ξεχίνησαν πάλι οἱ Ἀργοναύτες κι' ὕστερ ἀπὸ πολλὲς περιπλανήσεις, ἔφτασαν ἐπὶ τέλους στὴν Ιωλκό. Ο Ἰάσονας παρουσιάστηκε στὸν Πελία καὶ τοῦ παρέδωσε τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

Μὰ ἐκεῖνος δὲν κράτησε τὸ λόγο του. Καὶ μόνο σὰν πέθανε, πῆρε ὁ Ἰάσονας τὸ θρόνο. Ἔζησε πολλὰ χρόνια εύτυχισμένος. "Ωσπου κάποτε ἡ Μήδεια χάθηκε καὶ πῆγε, ὅπως λένε, σὲ μιὰ χώρα τῆς Ἀσίας τὴν Μηδία, ποὺ οἱ κάτοικοι τῆς ὠνομάστηκαν Μῆδοι.

"Ο Ἰάσονας, γέρος πιά, λένε, πὼς σκοτώθηκε ἀπὸ ἔνα δοκάρι τῆς Ἀργῶς. Πήγαινε δῆλο. καμιὰ φορὰ στὴν Κόρινθο ὅπου ἤταν τὸ καράβι, νὰ τὸ βλέπῃ καὶ νὰ θυμᾶται τὰ νιάτα του. Μ' αὐτὸς εἶχε σαπίσει πιὰ καὶ κάποτε ἔνα δοκάρι ἔπεισε, τὸν χτύπησε στὸ κεφάλι καὶ πέθανε.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. Ο Ἀθάμας καὶ ἡ Νεφέλη ποὺ βασίλευαν στὸν Ὁρχομενὸ τῆς Βοιωτίας είχαν δυὸ παιδιά: τὸ Φρίξο καὶ τὴν "Ελλη". Η Νεφέλη πεθαίνει καὶ ἡ καινούργια τους μητέρα—ἡ μητριὰ—Ίνω μισούσε τὰ δυὸ παιδιά καὶ τὰ βασάνιζε. Γιὰ νὰ γλυτώσουν φεύγουν νύχτα ἀπ' τὴ φυλακή τους, καβάλα σ' ἔνα χρυσόμαλλο κριάρι ποὺ τοὺς ἔστειλε κρυφὰ ἡ πεθαμένη

καλή τους μανούλα, ή Νεφέλη. Πετοῦν, πετοῦν πάνω ἀπὸ θάλασσες μὰ σ' ἔνα στενό ἡ "Ελληζαλίστηκε κι" ἐπεσε κάτω. Ἡ θάλασσα ὅπου ἐπεσε ώνομάστηκε **Ἐλλήσποντος**.

2. Ο Φρίξος ἔφτασε στὴν Κολχίδα, στὸ βασιλιᾶ **Αἰγατη** ποὺ τὸν καλοδέχτηκε καὶ τὸν κράτησε γιὰ πάντα στὸ παλάτι^{ον} του. Τὸ χρυσόμαλλο κριάρι θυσιάστηκε στοὺς Θεοὺς καὶ τὸ χρυσὸ δέρμα κρεμάστηκε στὸ δάσος μὲ φύλακα ἔνα φοβερὸ δράκο.

2. Ο ἥρωας **Ιάσονας** γιὸς τοῦ **Αἰσονα**, σπούδασε στὸ Πήλιο, στὸ σοφὸ Κένταυρο Χείρωνα. Ὄταν ἔγινε 20 χρονῶν πῆγε στὴν Ἰωλκὸ στὸ θεῖο του βασιλιᾶ Πελία. Ἔκεινος τὸν διέταξε νὰ πάη στὴν Κολχίδα νὰ φέρῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα. Ο **Ιάσονας** μ' ἄλλους ἥρωες καὶ μὲ τὸ καράβι **Ἀργώ** ἐφυγε καὶ ὑπέρει περιπέτειες ἔφτασε στὴν Κολχίδα, ἀφοῦ πέρασε καὶ τὶς τρομερὲς **Συμπληγάδες Πέτρες**.

4. Μὲ τὴν βοήθεια τῆς βασιλοπούλας **Μήδειας** ποὺ ἦταν μάγισσα, ὁ **Ιάσονας** κατάφερε στὸ τέλος νὰ νικήσῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ ν' ἀρπάξῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα. Τὸ πῆρε στὸ καράβι καὶ μαζὶ μὲ τὴν **Μήδεια**, τὸν μικρὸ της ἀδελφὸ **Ἀψυρτο** καὶ τοὺς **Ἀργοναύτες** ἄνοιξαν πανιὰ γιὰ τὸ γυρισμό. Κυνηγήθηκε ἀπὸ τὸν **Αἰγατη** μὰ ὑπέρει ἀπὸ πολλὰ βάσανα ἔφτασε κάποτε στὴν Ἰωλκὸ ὅπου ἔγινε βασιλιάς.

5. Τὸ τέλος τοῦ **Ιάσονα** ἦταν σκληρό. Σκοτώθηκε ἀπὸ ἔνα σαπισμένο δοκάρι τῆς **Ἀργώς** ἐκεὶ στὴν Κόρινθο ὅπου ἦταν ἀραγμένη. Τὴν εἶχαν ἀφιερώσει στὸ θεό Ποσειδῶνα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α) Απάντησε:

- Ποιός ἦταν ὁ βασιλιᾶς τοῦ **Ορχομενοῦ**; Αἴγατης...
- Πῶς ἔλεγαν τὰ παιδιὰ τῆς Νεφέλης; Φρίξος... μαι... Ελλήσποντος...
- Ποιά ἦταν ἡ πραγματικὴ μάνα τους; Νεφέλη...
- Ποιά γυναικα μισοῦσε τὰ δυὸ παιδιά; Ιηώ.....
- Μὲ τί ἐφυγαν γιὰ τὴν Κολχίδα; Ἀργώ.....
- Ποῦ ἐπεσε ἡ **Ελληζαλίστηκε**; Αἴγατης.....
- Ποιός βασιλιᾶς δέχτηκε τὸ **Φρίξο**; Αἴγατης...

8. Πῶς ἔλεγαν τὴν κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῆς Κολχίδας; *Μήδια*.
9. Τί ἦταν ἡ βασιλοπούλα; *Μάρισα*.
10. Πῶς ἔλεγαν τὸ μικρὸ δέδελφο τῆς βασιλοπούλας; *Λιψυχτα*.

β) Συμπλήρωσε:

1. Ὁρχηγὸς στὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατείᾳ ἦταν ὁ *Ιάσονας*. ποὺ εἶχε πατέον τὸν *Αἴσονα*. . . . καὶ θεῖο τὸ βασιλιᾶ τῆς Ἰωλκοῦ τὸν *Πηγά*. . . .
2. Τὸ καράβι ὧνομάστηκε *Ἀργώ*. καὶ κατασκευάστηκε μὲν ἔνλα ἀπὸ τὸ βουνό *Μίλιο*.
3. Οἱ Ἀργοναῦτες κινδύνεψαν ὅταν περνοῦσαν τὶς *Σειρῆνες* κέτρει. . . .
- 4-5 Γιὰ νὰ περάσουν τὶς *Σειρῆνες* πέτρες συμβούλευτηκαν τὸν τυφλὸ μάντη *Φιέτα*. Αὐτὸς ἔδωσε τὴ συμβούλη του, γιατὶ οἱ Ἀργοναῦτες σκότωσαν τὰ δονιά ποὺ εἶχαν *γιρεύιο*. πρόσωπο καὶ λέγονταν *Ἀριότει*.
6. Ὡπως ἡ Ἀριάδνη βοήθησε τὸν Θησέα, ἔτσι ἡ *Μήδια*. βοήθησε τὸν *Ιάσονα*, νὰ πάσῃ τὸ *Χρυσόπλακτο*. δέρμα ἀπὸ τὴν *Θεταγίδια*. ποὺ τὸ φύλαγε ἔνας *δραυς*. . . .
7. Μονοσάγδαλος πῆγε ὁ *Ιάσονας*. στὸν βασιλιᾶ *Μήδεα*.
8. Τὸ καράβι τῶν Ἀργοναυτῶν τὸ ἔκαμε ὁ *Ἀρχαῖος*. . . .
9. Μονικός ἀνάμεσα στοὺς Ἀργοναῦτες ἦταν ὁ *Χορφέρος*.
10. Ο *Ιάσονας* πέθανε στὴν *Κόρινθο*. . . .

γ) Ζωγράφισε — Μελέτησε — Ἀνακοίνωσε:

1. Νὰ ζωγραφίσης: Τὸ κοιάρι, τὶς Ἀρπινες, τὸ περιστέρι, τὴν Ἀργώ, τὸνς ταύρους, τὸ δράκο.
2. Νὰ μελετήσης καὶ ἄλλες ιστορίες, τὴν Μυθολογία, γιὰ τὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία.
3. Νὰ κάμης γραπτὲς ἐργασίες: Τὸ ταξίδι τῆς Ἀργώς. Οἱ συμπληγάδες πέτρες. Τὰ κατορθώματα τοῦ *Ιάσονα*.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

*

1. Ἡ Ἰλιάδα κι' ἡ Ὀδύσσεια

Κοντά στὸν Ἐλλήσποντο ἦταν στὰ παλιὰ ἐκεῖνα χρόνια μιὰ πόλι πλούσια καὶ δυνατή, ἡ Τροία. Βασιλιάς της ἦταν ὁ γερο-Πριάμος ποὺ εἶχε πολλοὺς γυιούς καὶ θυγατέρες. Ο πιὸ μικρὸς ἀπ' τοὺς γυιούς του, ἦταν ὁ Πάρις, ἔνας πολὺ ὄμορφος νέος. Αὐτὸς στάθηκε ἡ αἰτία νὰ γίνη ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος, ὁ πιὸ μεγάλος καὶ καταστρεπτικὸς πόλεμος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὸν πόλεμο αὐτὸ μᾶς τὸν διηγεῖται ὁ "Ομηρος, στὸ ἔνα μεγάλο του ποίημα, τὴν Ἰλιάδα, ἐνῶ στὸ ἄλλο, τὴν Ὀδύσσεια, μᾶς διηγεῖται τὶς περιπέτειες τοῦ Ὀδυσσέα, ὅταν γύριζε στὴν πατρίδα του τὴν Ἰθάκη.

2. Ἔνας γάμος πάνω στὸν "Ολυμπο

Μεγάλες χαρὲς ἐκείνη τὴν ἡμέρα πάνω στὸν "Ολυμπο. Ἡταν μαζεμένοι ὅλοι μαζὶ καὶ παρακολουθοῦσαν τὸ γάμο τῆς Θέτιδας ποὺ ἦταν κόρη τοῦ θαλάσσιου θεοῦ Νηρέα, μὲ τὸν Πηλέα, βασιλιὰ τῆς Φθίας.

Οἱ θεοὶ θαύμασαν τὴν παλληκαριὰ καὶ τὴ φρονιμάδα τοῦ Πηλέα καὶ γ' αὐτὸ τοῦ ἔδωσαν γιὰ γυναικα μὰ θεά.

Ἡταν καλεσμένοι ὅλοι οἱ θεοὶ καὶ πῆγαν μὲ πλούσια δῶρα γιὰ τοὺς νεονύμφους. Ο Ποσειδῶνας χάρισε στὸν Πηλέα δύο ἀθένατα ἀλογα, ἡ "Ηρά τὸ νυφὲ πέπλο, ἡ Ἀθηνᾶ ἔναν περίφημο αὐλό, ἡ Ἀφροδίτη ἔνα χρυσὸ κύπελλο κι' ὁ Κένταυρος Χειρωνας ἔνα ἔξαιρετικὸ δόρυ.

"Ομως μιὰ θεὰ δὲν τὴν εἶχαν καλέσει, γιατὶ δὲν τὴν ἥθελε κανένας, καὶ μάλιστα σὲ γάμο. 'Η θεὰ αὐτὴ ἦταν ἡ Ἔριδα κι' ὅπου πήγανε ἔβαζε τὸν κόσμο νὰ μαλώνῃ.

Θύμωσε λοιπὸν κι' αὐτὴ καὶ πῆγε στὸν Κῆπο τῶν Ἐσπε-

'Ο γάμος τοῦ Πηλέα καὶ τῆς Θέτιδας

ρίδων ἀπὸ ὅπου πῆρε ἔνα μῆλο. Πάνω σ' αὐτὸν ἔγραψε «στὴν δύμορφότερη» κι' ύστερα πῆγε στὸ γάμο καὶ μὲ τρόπο τὸ ἄφησε πάνω στὸ τραπέζι κι' ἔφυγε.

3. 'Ο Πάρις κριτής

Μόλις εἶδαν οἱ θεῖς τὸ μῆλο, ἥθελαν ὅλες νὰ τὸ πάρουν. Μὰ σὰν εἶδαν τί ἔγραφε, οἱ ἄλλες ἀποτραβήχτηκαν κι' ἔμειναν μόνο ἡ Ἡρα, ἡ Ἀθηνᾶ κι' ἡ Ἄφροδίτη.

Τότε ἀρχισε ὁ τσακωμός. 'Η κάθε μιὰ ἀπ' τις τρεῖς ἤθελε γιὰ τὸν ἑαυτό της τὸ μῆλο καὶ καμμιὰ δὲν ὑποχωροῦσε. Γι' αὐτὸ πῆγαν κι' οἱ τρεῖς στὸν πατέρα Δία νὰ κρίνῃ ποιά θὰ ἔπαιρνε τὸ μῆλο. Μὰ κι' ὁ Δίας δὲν ὅθελε νὰ δυσαρεστήσῃ

'Ο Πάρις δίνει τὸ μῆλο τῆς "Εριδᾶς στὴν 'Αφροδίτη.

καμμιά. Γιατὶ ἡ "Ηρα ἤταν γυναικα του, ἡ 'Αθηνᾶ κόρη του κι' ἡ 'Αφροδίτη θεὰ τῆς ὁμορφιᾶς.

Γιὰ νὰ γλυτώσῃ, λοιπόν, τοὺς λέει:

— Νά ἔκει κάτω, σ' ἔκεινο τὸ βουνὸ τῆς Τροίας, ἐνα βοσκόπουλο, ὁ Πάρις, κάθεται στὸν ἵσκιο καὶ παίζει τὴ φλογέρα του. Πηγαίνετε σ' ἔκεινον καὶ βάλτε τον κριτή.

Δίνει τὸ μῆλο στὸν 'Ερμῆ καὶ σὲ λίγο φανερώθηκαν κι' οἱ τέσσερες μπροστὰ στὸν Πάρι. Προχώρησε ὁ 'Ερμῆς καὶ τοῦ δίνει τὸ μῆλο καὶ τοῦ λέει νὰ τὸ δώσῃ στὴν ὁμορφότερη.

Θαμπωμένος ὁ Πάρις, τὶς κοιτάζει καὶ δὲν ξέρει σὲ ποιά νὰ τὸ δώσῃ. Τότε τὸν πλησιάζει ἡ "Ηρα καὶ τοῦ λέει:

— "Αν τὸ δώσης σ' ἐμένα, θὰ σὲ κάνω τὸν πλουσιώτερο βασιλία τοῦ κόσμου.

"Τοστερα τὸν πλησιάζει ἡ Ἀθηνᾶ καὶ τοῦ λέει:

— "Αν τὸ δώσης σὲ μένα, θὰ σὲ κάνω τὸν πιὸ σοφὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν πιὸ καλὸ τεχνίτη τοῦ κόσμου, κι' ἔτοι θὰ δοξαστῆς.

Τέλος ἡ Ἀφροδίτη τοῦ λέει:

— "Αν τὸ δώσης σὲ μένα τὸ μῆλο, θὰ σου δώσω τὴν πεντάμορφη γιὰ γυναικα σου.

Κι' ὁ Πάρις θαυμαμένος ἀπ' τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴν ὑπόσχεσι τῆς Ἀφροδίτης, ἔδωσε τὸ μῆλο σ' αὐτή.

4. Ο Πάρις ἀρπάζει τὴν πεντάμορφη

Ἐλένη τῆς Σπάρτης

(Θύμωσαν οἱ ἄλλες θεές καὶ φύγανε. Τότε ἡ Ἀφροδίτη τοῦ λέει :

— Πάρι, ἡ ὁμορφότερη γυναικα, ἡ πεντάμορφη, εἶναι ἡ Ἐλένη, ἡ βασίλισσα τῆς Σπάρτης. Νὰ πᾶς ἔκει κι' ἐγὼ θὰ σὲ βοηθῶ νὰ τὴν πάρῃς.

Κατέβηκε στὴν Τροία ὁ Πάρις, ἀρμάτωσε ἔνα καράβι, πῆρε συντρόφους καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Πέρασε τὸ Αίγαιο Πέλαγος καὶ τὰ νησιά, καὶ μιὰ μέρα ἄραξε σ' ἔνα λιμάνι τῆς Λακωνίας. Ἀφησε ἔκει τοὺς συντρόφους του καὶ τράβηξε γιὰ τὸ παλάτι μόνος του. Ὁ Μενέλαος τὸν καλοδέχτηκε καὶ τὸν κάλεσε νὰ φάνε μαζί.

Φάγανε, ἥπιανε κι' υστερα πῆγαν γὰ κοιμηθοῦν. Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Μενέλαος ἔφυγε στὴν Κρήτη γιὰ ὑποθέσεις, παράγγειλε δόμως στὴ γυναικα του νὰ περιποιηθῇ τὸν ξένο, ὅσο θὰ ἔμενε στὴ Σπάρτη.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἦταν γιορτὴ τῆς Ἀφροδίτης. Πῆγε ὁ Πάρις κι' ἡ Ἐλένη στὸ ναό της κι' ἔπεσαν καὶ προσκύνησαν τὴ θεά. Ὁ Πάρις ζήτησε ἀπὸ τὴ θεά νὰ τὸν βοηθήσῃ, νὰ πάρῃ τὴν ὡραία

‘Ελένη μαζί του. ‘Ετσι μὲ τὴ βοήθεια τῆς θεᾶς, κατάφερε νὰ θαμπωθῇ ἡ ‘Ελένη καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Πῆραν λοιπὸν ἔνα ἀμάξι, τὸ φόρτωσαν μὲ χρυσαφικὰ κι’

·Η ἄρπαγὴ τῆς ὥραιας ‘Ελένης ἀπὸ τὸν Πάρι

ἀσημικὰ κι’ ἔφυγαν. Γρήγορα ἔφτασαν στὸ καράβι, ἀνέβασαν
ὅ, τι εἶχαν, καὶ σὲ λίγο σήκωσαν τὰ πανιά κι’ ἔφυγαν.

‘Ετσι ἄρπαξε ὁ Πάρις τὴν ‘Ελένη κι’ ἔφυγαν γιὰ τὴν Τροία.

5. ·Η ἐκστρατεία τῶν ‘Ελλήνων

Οταν σὲ λίγο γύρισε ὁ Μενέλαος, οὔτε γυναικα βρῆκε, οὔτε θησαυρούς. ‘Εφυγε λοιπὸν γρήγορα καὶ πῆγε στὶς Μυκῆνες, ὅπου ἦταν βασιλιάς ὁ ‘Αγαμέμνονας, ὁ ἀδελφός του. Τοῦ διηγήθηκε τί ἔγινε καὶ τοῦ ζήτησε νὰ τὸν βοηθήσῃ, γιατὶ ἦταν ὁ δυνατώτερος βασιλιάς τῆς ‘Ελλάδος. ‘Η προσβολὴ βέβαια ἦταν μεγάλη γιὰ τοὺς ‘Ελλήνες.

Γι’ αὐτὸ τὰ δύο ἀδέρφια ἔστειλαν ἀγγέλιοφόρους σ’ ὅλους τοὺς βασιλιάδες τῆς ‘Ελλάδος νὰ ἑτοιμαστοῦν, ὅσοι θέλουν, καὶ νὰ ἔρθουν στὴν Αὐλίδα τῆς Βοιωτίας.

Σὲ λίγο καιρό, λοιπόν, μαζεύτηκαν ἐκεῖ 1200 καράβια καὶ 100.000 πολεμιστές. Οἱ πιὸ ἔακουσμένοι βασιλιάδες ἥρθαν νὰ πάρουν μέρος στὴν ἐκστρατεία. Ἐκεῖ ἦταν:

‘Ο Ἀχιλλέας, τὸ πιὸ δυνατὸ παλληκάρι τῆς Ἑλλάδος, βασιλιάς τῶν Μυρμιδόνων μὲ τὸν φίλο του τὸν Πάτροκλο. Ὁ ὁδυσσέας, ὁ πιὸ ἔξυπνος “Ἑλληνας, ὁ πολυμήχανος. Ὁ Νεστορας, ὁ σοφὸς καὶ γλυκομίλητος βασιλιάς τῆς Πύλου. Ὁ Αἴας, ὁ γιδὸς τοῦ Τελαμῶνα, τὸ πιὸ ψηλὸ καὶ καλοδεμένο παλληκάρι. Ὁ Ἰδομενέας καὶ ὁ Διομήδης κι' οἱ δύο Κρητικοὶ κι' ἄλλοι πολλοί. “Ολοι αὐτοὶ ἦταν ἀποφασισμένοι νὰ ξεπλύνουν τὴν ντροπὴ ποὺ ἔγινε σ' ὅλους τοὺς “Ἑλληνες. Δὲν ἦταν ὅμως μόνο αὐτοὶ οἱ λόγοι. “Ηθελαν νὰ κυριέψουν κι' ἄλλες χῶρες καὶ πιὸ πολὺ νὰ πάρουν τὰ στενὰ τοῦ Ἑλλησπόντου, ποὺ τοὺς χρειάζονταν γιὰ τὸ ἐμπόριο.

Συγκεντρώθηκαν λοιπὸν ὅλοι οἱ βασιλιάδες μιὰ μέρα, καὶ δέχτηκαν γιὰ ἀρχηγό τους τὸν Ἀγαμέμνονα, γιατὶ εἶχε τὸν πιὸ πολὺ στρατὸ καὶ τὰ πιὸ πολλὰ πλοῖα. Ἡταν πιὰ ἔτοιμοι νὰ ξεκινήσουν.

6. Ἡ θυσία τῆς Ἰφιγένειας

Οἱ μέρες ὅμως περνοῦσαν κι' ἀέρας δὲ φυσοῦσε νὰ φουσκώσῃ τὰ πανιὰ νὰ ξεκινήσουν τὰ καράβια. Σὲ λίγο οἱ μέρες ἔγιναν ἐβδομάδες κι' ἀκόμα τίποτα, κι' ὁ στρατὸς ἀρχισε νὰ τὸ ψιλοκουβεντιάζῃ αὐτὸ τὸ παράξενο πράγμα. Κάποια θεϊκὴ ὄργη τοὺς κατάτρεχε σίγουρα.

Τότε οἱ βασιλιάδες πῆγαν στὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ ρωτήσουν τὸ μάντη *Κάλχα*.

Κι' αὐτὸς τοὺς ἀπάντησε: “Ἡ θεὰ Ἀρτεμις θύμωσε πολὺ μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα, γιατὶ σκότωσε τὸ ἐλάφι τῆς μὲ τὰ χρυσᾶ κέρατα. “Ετσι πρόσταξε τὸν Αἴολο, τὸ θεὸ τῶν ἀνέμων, νὰ τοὺς κλείσῃ ὅλους μὲς στὴ σπηλιά. Καὶ τότε μόνο θὰ ξεθυμώσῃ, ὅταν ὁ Ἀγαμέμνονας θυσιάσῃ στὸ βωμό της τὴν κόρη του Ἰφιγένεια.

"Επεσε νὰ πεθάνη ὁ Ἀγαμέμνονας ἀπ' τὴ λύπη του. Τί νὰ κάμη ὅμως; Ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ ἥταν ἡ προσταγὴ τῆς θεᾶς, ἀπ' τὴν ἄλλη ἡ ἐκστρατεία. Μέρες βασανίστηκε, ὥσπου στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ θυσιάσῃ τὴν κόρη του. "Εστείλε λοιπὸν ἀγγελιοφόρο στὴν Κλυταιμνήστρα τὴ γυναῖκα του, νὰ πάρη τὴν κόρη τους Ἰφιγένεια καὶ νὰ ἔρθουν στὴν Αὔλιδα, πῶς τάχα θὰ τὴν παντρέψῃ μὲ τὸν Ἀχιλλέα.

Σὰν ἥρθαν, τὶς πῆρε ὁ Ἀγαμέμνονας στὴ σκηνή του καὶ τοὺς διηγήθηκε τί εἶπε ὁ μάντης. Πέφτει στὰ πόδια του ἡ μάνα, κλαίει, δέρνεται, μὰ τί θὰ γίνη μὲ τὴν ἐκστρατεία;

Φοβᾶται κι' ἡ Ἰφιγένεια, ἡ ντροπαλὴ κόρη, παραπονιέται πικρὰ ποὺ θὰ πεθάνη τόσο νέα, σχεδὸν παιδί, μὰ τί θὰ γίνη μὲ τὴν ἐκστρατεία; "Ωσπου στὸ τέλος δέχτηκε ἡ Ἰφιγένεια μόνη της νὰ θυσιαστῇ γιὰ τὴν πατρίδα.

Τὴν ὥρα ποὺ ὁ Κάλχας ὅμως σήκωνε τὸ μαχαίρι, ἔνα σύννεφο κατέβηκε, τύλιξε τὴν Ἰφιγένεια καὶ τὴν πῆρε μακριά. Στὴ θέσι της εἶδαν ἔνα κριάρι ποὺ ὁ Κάλχας τὸ θυσίασε. Ἡ Ἀρτεμις πῆρε τὴν καλὴ Ἑλληνίδα κόρη μακριὰ στὸν Καύκασο καὶ τὴν ἔκανε ἱέρεια της. Ἀπὸ κεῦ τὴν ἔφερε ξανὰ ὁ ἀδελφός της Ὁρέστης ὕστερ ἀπὸ χρόνια.

Στὸ μεταξὺ ὅμως φύσηξε ἀέρας, φούσκωσαν τὰ πανιὰ καὶ ἔκινησαν γιὰ τὴν Τροία καὶ ὅλοι εἶχαν νὰ κάνουν μὲ τὴν αὐτοθυσία τῆς Ἰφιγένειας.

7. Οἱ Ἑλληνες στὴν Τροία

Φούσκωνε τὰ πανιὰ ὁ ἀέρας καὶ τὰ περήφανα καράβια ἔσκιζαν τὸ γαλανὸ Αἰγαῖο. "Ωσπου ὕστερ ἀπὸ μιὰ βδομάδα ταξίδι πλησίαζαν τὰ καράβια στὴ χώρα τῶν Τρώων.

"Ομως κι' ἔκεινοι εἶχαν μάθει τὸν ἔρχομό τῶν Ἑλλήνων. Κι' ὁ βασιλιάς τους Πρίαμος ἔστείλε στὶς γύρω χῶρες καὶ ζήτησε τὴ βοήθεια τους. "Ολοι τρέξανε νὰ τὸν βοηθήσουν, γιατὶ οἱ Τρῶες ἥταν πλούσιος λαὸς κι' ὁ Πρίαμος πλήρωνε καλά. "Ετσι μαζεύ-

τηκε πλῆθος μεγάλο στρατοῦ νὰ ύπερασπίσῃ τὴν Τροία. Κι' οἱ "Ελληνες ὅλο .:αὶ πλησίαζαν.

"Οταν δύμως ἔφτασαν τὰ χίλια τόσα καράβια τους στ' ἀκρογιάλια τῆς Τροίας, εἶδαν στὴν παραλία χιλιάδες Τρῶες νὰ τοὺς

Οι "Ελληνες πολιορκοῦν τὴν Τροία.

περιμένουν. Ἀναγκάστηκαν λοιπὸν νὰ πολεμήσουν σκληρὰ γιὰ νὰ καταφέρουν νὰ βγοῦν στὴν ξηρά. Τέλος νίκησαν τοὺς Τρῶες ποὺ τραβήχτηκαν κι' ἔτσι οἱ "Ελληνες ἀποβιβάστηκαν κι' ἔστησαν τὸ στρατόπεδό τους. Τράβηξαν δηλ. τὰ καράβια τους στὴν ξηρά, ἔσκαψαν ἔνα βαθὺ καὶ πλατύ χαντάκι γύρω γύρω κι' ἔχτισαν, μέσ' ἀπ' αὐτό, ἔνα γερὸ ξύλινο τεῖχος.

Οι Τρῶες κλείστηκαν μέσα στὴν Τροία ποὺ εἶχε ψηλὰ καὶ γερὰ τείχη. Κάστρο δυσκολόπαρτο. Ἀπὸ κεῖ βγαίναν στὸν κάμπο καὶ πολεμοῦσαν μὲ τοὺς "Ελληνες. Πότε νίκουσε ὁ ἔνας καὶ πότε ὁ ὄλλος στρατός. Γιατὶ κι' οἱ δύο στρατοὶ ἦταν γενναιοί, κι' οἱ ἀρχηγοὶ τους ἦταν παλληκάρια. Ἐκεῖνος ποὺ ἔχωριζε ἀνάμεσα στοὺς "Ελληνές ἦταν ὁ Ἀχιλλέας κι' ἀνάμεσα στοὺς Τρῶες ὁ Ἔντορας, ποὺ ἦταν ὁ μεγαλύτερος γιὸς τοῦ Πριάμου κι' ἀρχηγὸς τῶν Τρώων.

"Ἔτσι περνοῦσε ὁ καιρὸς καὶ κανένας δὲν κατάφερνε νὰ νι-

κήση τελειωτικά τὸν ἄλλο. Καὶ χρόνο μὲ τὸ χρόνο δὲ πόλεμος τραβοῦσε κι' ἔφτασαν τὰ ἐννιά χρόνια.

'Εννιά χρόνια πολεμοῦσαν οἱ "Ἐλληνες τὴν Τροία κι' ἀκόμα νὰ τὴν πάρουν.

8. Ο Ἀχιλλέας θυμώνει μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα

Κι' ἐπάνω στὰ δέκα χρόνια ἀρχισε δὲ τσακωμὸς ἀνάμεσα στοὺς δύο καλύτερους "Ἐλληνες, τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. Κι' ὁ λόγος ἦταν μιὰ ὅμορφη κοπέλλα.

"Οπως δηλ. οἱ "Ἐλληνες ἦταν μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα τους, δὲ μποροῦσαν νὰ φέρονται τρόφιμα ἀπὸ κεῖ. Γι' αὐτὸ ἔκαναν ἐπιδρομὲς στὶς γειτονικὲς χῶρες κι' ἀρπαζαν δὲ τι χρειάζονταν. Μαζὶ ὅμως μὲ τὰ βόδια καὶ τὰ πρόβατα ποὺ ἀρπαζαν, ἔπαιρναν μαζὶ τοὺς νέους καὶ νέες νὰ τοὺς ὑπηρετοῦν. Μιὰ φορὰ λοιπὸν εἶχαν πάρει καὶ δύο πολὺ ὅμορφες κοπέλλες, τὴν Χρυσηίδος καὶ τὴν Βρυσηίδα. Τὴν πρώτη τὴν ἔδωσε δὲ στρατὸς στὸν Ἀγαμέμνονα καὶ τὴ δεύτερη στὸν Ἀχιλλέα.

Σὲ λίγες μέρες ὅμως, ἥρθε στὸ στρατόπεδο ἵκετης δὲ πατέρας τῆς Χρυσηίδας μὲ πλούσια δῶρα καὶ ζήτησε τὴν κόρη του πίσω. "Ολοι οἱ "Ἐλληνες, σὰν ἀκουσαν τὸ γερο-πατέρα, ποὺ ἦταν καὶ ιερέας τοῦ Ἀπόλλωνα, νὰ τοὺς λέη τὸν πόνο του, τὸν λυπήθηκαν κι' εἴπαν: σωστὸ εἶναι νὰ τὴ δώσουν πίσω. Μὰ δὲ Ἀγαμέμνονας δὲν ἥθελε κι' ἔδιωξε τὸ γέρο ιερέα μὲ σκληρὰ λόγια.

"Εφυγε δὲ Χρύσης κι' ὅπως περπατοῦσε στὴν ἀκρογιαλιὰ καταράστηκε τοὺς "Ἐλληνες καὶ παρακάλεσε τὸν Ἀπόλλωνα νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. "Ο θεὸς τὸν ἀκουσε καὶ κατέβηκε θυμωμένος σ' ἕνα βουνὸ κοντὰ στὴν Τροία κι' ἀρχισε νὰ σκοτώνῃ μὲ τὶς σαΐτες του πρῶτα τὰ μουλάρια καὶ τὰ σκυλιὰ τῶν "Ἐλλήνων. Καὶ σὰν εἶδε πῶς δὲ Ἀγαμέμνονας δὲν ἄλλαζε γνώμη, ἀρχισε νὰ σκοτώνῃ καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Τότε ὅμως δὲ Ἀγαμέμνονας τὰ χρειάστηκε κι' ἔστειλε τὴ Χρυσηίδα πίσω στὸν πατέρα της μὲ πλούσια δῶρα. "Αμέσως σταμάτησε τὸ κακὸ κι' οἱ "Ἐλληνες

ἥσυχασαν. 'Ο 'Αγαμέμνονας ὄμως ἔστειλε καὶ πῆρε ἀπ' τὸν 'Αχιλλέα τὴν Βρυσηίδα. Τὴν ἔδωσε ὁ 'Αχιλλέας, μὰ ὁ θυμός του ἥταν τόσο μεγάλος, ποὺ ὡρκίστηκε πώς δὲ θὰ ξαναπολεμήσῃ ἀν δὲν τοῦ δώσουν πίσω τὴν Βρυσηίδα.

'Αποτραβήχτηκε λοιπὸν στά καράβια του μαζὶ μὲ τὸ φίλο του Πάτροκλο χολιασμένος καὶ δὲν ἔπαιρνε μέρος στὶς μάχες τώρα πιά.

9. 'Ο θάνατος τοῦ Πατρόκλου

Οταν ἔμαθαν λοιπὸν οἱ Τρῶες ὅτι ὁ 'Αχιλλέας δὲν πολεμάει πιά, πῆραν θάρρος κι' ἔβγαιναν πιὸ συχνὰ στὸν κάμπο. Κι' ἀκόμα συχνότερα νικοῦσαν τοὺς "Ελληνες. Τόσο θάρρος πῆραν ὥστε ἔφταναν συχνὰ ὡς τὸ ξύλινο τεῖχος τῶν 'Ελλήνων καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὸ κάψουν.

Μάθαινε ὁ 'Αχιλλέας τὸ κακὸ ποὺ πάθαιναν οἱ "Ελληνες, μὰ ὁ θυμός του δὲν ἡμέρωνε. "Αδικα τὸν παρακαλοῦσαν οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ νὰ βγῆ στὸν πόλεμο.

"Ωσπου μιὰ μέρα εἶδε τὸν Πάτροκλο νὰ γυρίζῃ ἀπὸ τὸ τεῖχος, ὅπου εἶχε πάσι νὰ δῆ τὴ μάχη, πολὺ λυπημένο. Τὸν ρώτησε, κι' ὁ Πάτροκλος τοῦ εἶπε:

— Δὲν μπορῶ νὰ βλέπω τοὺς "Ελληνες νὰ ὑποφέρουν καὶ νὰ σκοτώνωνται. Οἱ καλύτεροι ἀπ' τοὺς ἀρχηγοὺς εἶναι πληγωμένοι καὶ τὸ κακὸ παράγινε. "Αν δὲ θέλης ἐσύ νὰ πολεμήσῃς, δός μου ἐμένα τὸ στρατό σου καὶ τὴν πανοπλία σου.

Μὲ τὰ πολλὰ παρακάλια δέχτηκε ὁ 'Αχιλλέας τοῦ εἶπε ὄμως:

— Νὰ πολεμήσῃς καὶ νὰ διώξῃς τοὺς Τρῶες ἀπ' τὸ στρατόπεδο τῶν 'Ελλήνων. Μὰ νὰ μὴν προχωρήσῃς πολὺ στὸν κάμπο.

"Ετοι ὁ Πάτροκλος πῆρε τὸ στρατὸ τοῦ 'Αχιλλέα καὶ βγῆκε στὴ μάχη. Σὰν τὸν εἶδαν οἱ Τρῶες πιστεψαν πώς εἶναι ὁ 'Αχιλλέας καὶ σιγὰ-σιγὰ ἀποτραβήχτηκαν πρὸς τὴν πόλι τους. Μὰ δὲ Πάτροκλος ξέχασε τί τοῦ εἶπε ὁ 'Αχιλλέας, καὶ πολεμῶντας ἔφτασε ὡς τὰ τείχη τῆς Τροίας. 'Εκεῖ ὄμως ἥταν ὁ "Εκτορας

ποὺ εῖχε μείνει ἔξω ἀπ' τὰ τείχη. Μόλις λοιπὸν τὸν βλέπει, χύμηξε πάνω σὰν τὸ γεράκι. "Αρχισε μιὰ πάλη φοβερή, μὰ σὲ λίγο ὁ Πάτροκλος κοιτόταν νεκρός, τρυπημένος ἀπ' τὸ δόρυ τοῦ "Εκτορα.

"Εσκυψε ὁ νικητής, καὶ πῆρε τὴν πανοπλία τοῦ Ἀχιλλέα.

Στὸ μεταξύ, ὥρμησαν οἱ Τρῶες κι' οἱ "Ελληνες κι' ἀκολούθησε μάχη φονική, μὰ στὸ τέλος πῆραν οἱ "Ελληνες τὸ νεκρὸ Πάτροκλο καὶ τὸν ἔφεραν πίσω στὰ καράβια.

10. Ἀχιλλέας - "Εκτορας

Σὰν εἶδε ὁ Ἀχιλλέας νεκρὸ τὸ φίλο του ποὺ τὸν ἀγαποῦσε πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ ἀδερφό του, ἐπεσε πάνω στὸ νεκρὸ κι' ἔκλαιγε κι' ἔρριγνε στὰ μαλλιά του στάχτη καὶ κυλιόταν στὴ γῆ ἀπελπισμένος. "Οταν ὅμως τοῦ πέρασε ἡ πρώτη λύπη, ὥρκιστηκε νὰ ἔκδικηθῇ. Παρακάλεσε λοιπὸν τὴ μάννα του καὶ τοῦ ἔφερε μιὰ

Μονομαχία Ἀχιλλέα - "Εκτορα

νέα πανοπλία ἀπὸ τὸν "Ολυμπο, ποὺ τὴν ἔφτιαξε ὁ "Ηφαιστος. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα χύμηξε στὴ μάχη πρῶτος πάνω στὸ ἄρμα του ποὺ τὸ ἔσερναν τὰ δυδ ἀθάνατα ἀλογα τοῦ πατέρα του.

Τί κακό ἔγινε στή μάχη ἐκείνη! Οι "Ελληνες παίρνοντας θάρρος, ὥρμησαν στή μάχη, και σὲ λίγο τὰ πτώματα τῶν ἔχθρῶν ἔστρωναν τὸν κάμπο. Καὶ ἔτσι, οἱ Τρῶες μὴ μπορῶντας ν'

"Ο Ἀχιλλέας ἔδεσε τὸν Ἔκτορα στὸ ἄρμα του.

ἀνθέξουν, ἔτρεξαν καὶ μπῆκαν μέσα στὰ τείχη τους. Μόνο ὁ Ἔκτορας, σὰν παλληκάρι ποὺ ἦταν, δὲ μπῆκε στὸ κάστρο, μὰ περίμενε τὸν Ἀχιλλέα. Κι' ἔγινε μιὰ φοβερὴ μονομαχία. Πάλεψαν μὲ τὶς ὅρες, μὰ στὸ τέλος τὸ κοντάρι τοῦ Ἀχιλλέα μπήχτηκε στὸ λαιμὸ τοῦ Ἔκτορα καὶ ἑψύχησε τὸ γενναῖο παλληκάρι.

Τότε τὸν ἔγδυσε ὁ Ἀχιλλέας, τὸν ἔδεσε πίσω ἀπ' τὸ ἄρμα του καὶ τὸν ἔσερνε στὸν κάμπο. Τὸν ἔβλεπαν οἱ Τρῶες, ἡ γυναικά του ἡ Ἀνδρομάχη, ὁ πατέρας του Πρίαμος, καὶ θρηνοῦσαν ὅλοι ποὺ ἔχασαν τὸν καλύτερό τους. Λύπη καὶ τρόμος ἔπεσε στὴν πόλι τῆς Τροίας καὶ στὸ παλάτι θρηνοῦσαν νυχτοήμερα.

"Γτερα ὁ γερο-Πρίαμος, πῆρε πλούσια δῶρα καὶ μὲ ὄδηγὸ τὸν Ἐρμῆ, πῆγε στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων, πέρασε μέσα κι' ἔφτασε στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀχιλλέα. Ἐκεῖ, ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ ἥρωα καὶ τὸν παρακάλεσε κλαίγοντας, νὰ τοῦ δώσῃ τὸ νεκρὸ παιδί του νὰ τὸ θάψῃ.

Λυπήθηκε ὁ Ἀχιλλέας τὸ γερο-πατέρα, γιατὶ θυμήθηκε καὶ τὸ δικό του πατέρα, ποὺ τὸν περίμενε στὴν πατρίδα νὰ γυρίση.

Καὶ ποιός ξέρει ἀν θά γύριζε. Διέταξε λοιπὸν νὰ πλύνουν καὶ νὰ νεκροστούσουν τὸν "Ἐκτορα κι' ὑστερα τὸν ἔδωσε στὸν Πρίαμο.

Συμφώνησαν κιόλας νὰ κάμουν ἀνακωχὴ ἐντεκα μέρες γιὰ νὰ θάψουν τοὺς νεκρούς.

11. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀχιλλέα

Αναψάν οἱ Τρῶες μεγάλες φωτιές νὰ κάψουν τὸ νεκρὸ "Ἐκτορα, ἄναψάν κι οἱ "Ελλήνες γιὰ τὸν Πάτροκλο, κι' ὅλοι θρήνοῦσαν τὰ δυὸ γενναῖα παλληκάρια.

Σὰν πέρασαν ὅμως οἱ ἐντεκα μέρες, οἱ μάχες ἔανάρχισαν. Τώρα ὅμως οἱ Τρῶες, μ' ὅλη τὴν παλληκαριά τους, πάθαιναν συνεχῶς πανωλεθρίες. Γιατὶ ὁ Ἀχιλλέας, σὰν τὸ λιοντάρι, τοὺς κυνηγοῦσε καὶ τοὺς ἔχλεινε μὲς στὰ τείχη. Κι' ὑστερα τριγύριζε ἀπέξω καὶ τοὺς κορόϊδευε. "Οσες σκάτες κι' ἀν τοῦ ἔρριγναν, ὅλες ἔπεφταν σὰν νὰ χτυποῦσαν πάνω σὲ πέτρα.

Ἡ μάχη γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Ἀχιλλέα

Λίγοι βέβαια ἤξεραν ὅτι, ὅταν γεννήθηκε ὁ Ἀχιλλέας, ἡ μάννα του ἡ Θέτιδα, τὸν εἶχε πιάσει ἀπ' τὸ πόδι καὶ τὸν βούτηξε στὸ ἀθάνατο νερὸ καὶ δὲν τὸν ἐπιτανε τίποτα. Μόνο στὴ φτέρνα

ποὺ τὸν κρατοῦσε τὴν ὥρα ἐκείνη, καὶ δὲν εἶχε βραχῆ ἀπ' τὸ
ἀθάνατο νερό, μποροῦσες νὰ τὸν χτυπήσης καὶ νὰ τὸν σκοτώσης.
Μόνο στὴ φτέρνα ἤταν τρωτός.

Αὐτὸ τὸ μυστικό, λοιπόν, κάποιος θεός τὸ εἶπε στὸν Πάρι.
Κι' αὐτὸς παραφύλαξε ψηλὰ ἀπ' τὰ τείχη, σημάδεψε καλὰ μὲ τὸ
τόξο, κι' ἡ σαΐτα του μπήχτηκε στὴ φτέρνα τοῦ Ἀχιλλέα. "Εβγα-
λε τὸ παλληκάρι φωνὴ μεγάλη κι' ἔπεσε νεκρός. Τὴν ἴδια στιγμὴ
σαΐτεψε κι' ὁ Φιλοκτήτης μὲ τὰ φαρμακερὰ βέλη του καὶ σκότω-
σε τὸν Πάρι.

"Ωρμησαν οἱ Τρῶες νὰ πάρουν τὸν νεκρὸ Ἀχιλλέα, ὡρμησαν
κι' οἱ "Ελληνες κι' ἔγινε μάχη φοβερή. Στὸ τέλος δύμως κατώρθω-
σαν οἱ "Ελληνες νὰ τὸν πάρουν καὶ νὰ τραβηγχοῦν στὰ καράβια τους.

'Εκεῖ τὸν ἔκλαφαν οἱ "Ελληνες δύπως ταίριαζε στὸ πιὸ ξακουστὸ
παλληκάρι τοῦ κόσμου. "Εκαψαν ὕστερα τὸ σῶμα του καὶ τὴ
στάχτη τὴν ἔβαλαν στὸ ἴδιο βάζο μὲ τὴ στάχτη τοῦ Πάτροκλου.
"Ετσι οἱ δύο φίλοι, θὰ ἤταν μαζὶ γιὰ πάντα. 'Εκεῖ στὴν ἀκρογια-
λιά, ἔστησαν κατόπι ἔνα μεγαλόπρεπο τάφο καὶ τὸν ἔθαψαν
μαζὶ μὲ τὰ ὅπλα του.

Σ' αὐτὸν τὸν τάφο, πῆγε προσκυνητὴς ὁ Μέγας Ἄλεξαν-
δρος ὕστερ' ἀπ' αἰῶνες, ὅταν ξεκίνησε γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὸν
κόσμο.

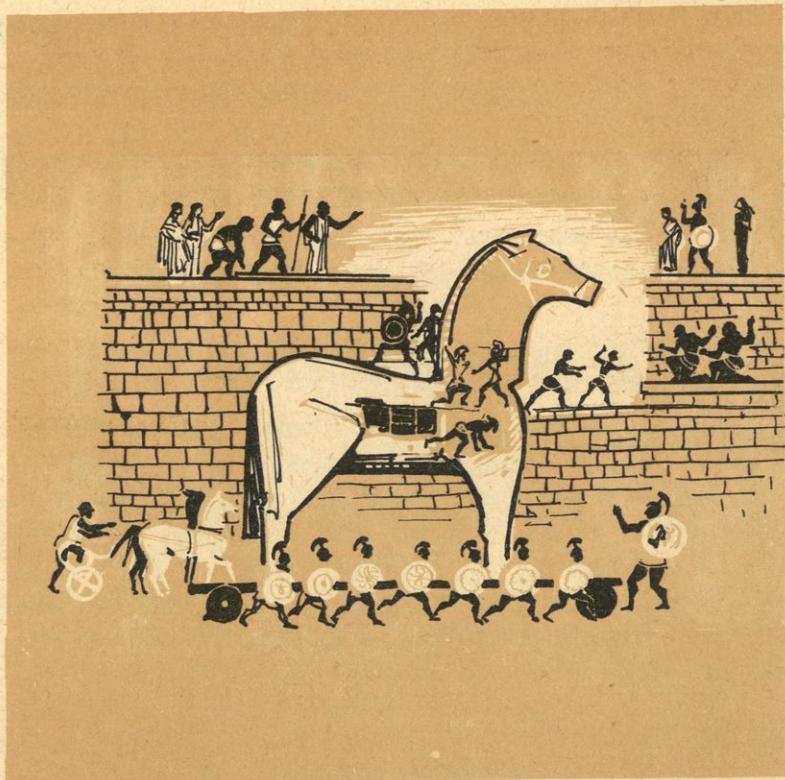
12. Ὁ Δούρειος ἵππος

Ο πόλεμος ξανάρχισε κι' ὁ καιρὸς περνοῦσε. Τώρα κι' οἱ Τρῶες
δὲν ἔβγαιναν καὶ πολὺ στὸ κάμπο, μὰ δὲν ὠφελοῦσε. Γιατὶ τὰ
τείχη τῆς Τροίας ἤταν ψηλὰ καὶ γερά κι' οἱ "Ελληνες δὲν κατά-
φερναν ν' ἀνεβοῦν καὶ νὰ τὴν πάρουν. Εἶχαν κλείσει πιὰ δέκα
χρόνια στὴν Τροία κι' ἡ ἀπελπισία τους ἤταν μεγάλη. "Ηθελαν
νὰ ξαναγυρίσουν στὴν παταρίδα. Μὰ πῶς νὰ γυρίσουν ἔτσι ντρο-
πιασμένοι;

Τότε ὁ Ὁδυσσέας, ὁ ἔξυπνότερος ἀπ' ὅλους, σκέφτηκε, σκέ-
φτηκε καὶ μιὰ μέρα κάλεσε τους ἄλλους καὶ τοὺς εἶπε:

νά μή πέσονται τα δάρια σό με

— Βλέπετε πώς πολεμοῦμε δέκα χρόνια τώρα καὶ τὴν Τροία
δὲν τὴν πήραμε. Σκοτώθηκαν τὰ καλύτερα παληκάρια μας κι'
ἀκόμη τίποτα. Θαρρῶ λοιπὸν πώς μὲ τὸν πόλεμο δὲν παίρνεται
ἡ Τροία. Λέω νὰ βάλωμε μπροστὰ τοῦτο δῶ τὸ σχέδιο· νὰ φτιά-

‘Ο Δούρειος ἵππος

ξωμε ἔνα μεγάλο ἄλογο ποὺ νὰ χωράῃ μέσα ώς δέκα πολεμιστές.
Θὰ τὸ ἀφιερώσωμε στὴν Ἀθηνᾶ κι' ὕστερα θὰ κάνωμε πώς
φεύγομε. "Ολος ὁ στρατὸς δῆλαδὴ θὰ μαζέψῃ τὰ πράγματά του
καὶ θὰ μπῇ στὰ καράβια ποὺ θὰ φύγουν. Δὲ θὰ φύγωμε ὅμως,

μὰ θὰ κρυφτοῦμε κι' ἀπὸ κεῖ θὰ περιμένωμε. 'Ελπίζω πῶς οἱ Τρῷες θὰ βγοῦν καὶ θὰ πάρουν τὸ ξύλινο ἄλογο μὲς στὴν πόλι. Τότε τὴν νύκτα, ξαναχυρίζομε ἐμεῖς, βγαίνουν κι' οἱ δέκα ἀπ' τὴν κοιλιὰ τοῦ ἀλόγου, μᾶς ἀνοίγουν τὶς πόρτες καὶ μπαίνουμε μέσα στὴν Τροία.

"Ολοι δέχτηκαν τὸ σχέδιο τοῦ 'Οδυσσέα τοῦ πολυμήχανου. Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, ἀρχισαν νὰ φτιάνουν τὸ μεγάλο ξύλινο ἄλογο, τὸ Διούρειο ἵππο, ὅπως τὸ εἴπαν. Καὶ σὰν τέλειωσαν, μπῆκαν μέσα οἱ δέκα πολεμιστές. Οἱ ἄλλοι "Ελληνες μάζεψαν τὶς σκηνὲς κι' ὅ,τι ἄλλο εἶχαν, τὰ ἔβαλαν στὰ καράβια καὶ σὲ λίγο ἔφευγαν.

Δὲν ἔφυγαν βέβαια, μὰ πῆγαν καὶ κρύφτηκαν πίσω ἀπ' τὸ μικρὸν νησί, τὴν Τένεδο, καὶ περίμεναν.

13. Ὁ Λαοκόντας

Ἐβλεπαν. κι' οἱ Τρῷες ψηλὰ ἀπ' τὰ τείχη καὶ δὲν πίστευαν τὰ μάτια τους. Δέκα χρόνια συνήθισαν νὰ βλέπουν τοὺς "Ελληνες στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τώρα ὁ τόπος ἡταν ἔρημος. Βγῆκαν οἱ πιὸ τολμηροὶ ἔξω, πῆγαν ὡς τὴν θάλασσα, κοιτᾶνε ἀπὸ δῶ, κοιτᾶνε ἀπὸ κεῖ, ψυχὴ δὲν βλέπουν. Γυρίζουν τρέχοντας στὴν πόλι καὶ φέρουν τὰ νέα καὶ στοὺς ἄλλους. Τότε ὅλοι οἱ Τρῷες κατέβηκαν στὴν ἀκρογιαλιά, ἐλεύθεροι πιὰ ἀπ' τὸ φόβο. Τὸ μόνο ποὺ ἔβλεπαν στὸ ἔρημο ἀκρογιαλί, ἡταν ὁ γιγαντιος Δούρειος ἵππος.

Τρελλοὶ ἀπ' τὴν χαρά τους οἱ Τρῷες, βλέπουν καὶ τ' ὅλογο ποὺ ἔγραφε πάνω ὅτι ἡταν τάμα στὴν Ἀθηνᾶ κι' ὅλοι μαζὶ θέλουν νὰ τὸ πάρουν μέσα στὴν πόλι. Τότε βγαίνει στὴ μέση ὁ Λαοκόντας, ιερέας τοῦ Ἀπόλλωνα, καὶ τοὺς λέει:

— Προσέξετε: Νὰ φοβᾶστε τοὺς "Ελληνες κι' ὅταν ἀκόμα σᾶς φέρουν δῶρα, καὶ μὲ τὸ κοντάρι του χτύπησε τὰ πλευρὰ τοῦ ἀλόγου.

'Εκείνη τὴν στιγμή, ὅμως, ἔγινε κάτι παράξενο. Ἀρχισαν νὰ βγαίνουν σφυρίζοντας δυνατά, δύο τεράστια φίδια, ποὺ προ-

χωροῦσαν χωρὶς νὰ πειράζουν κανένα. Μόνο σὰν ἔφτασαν κοντά στὸ Λαοκόντα καὶ τὰ δύο παιδιά του, χύμηξαν μανιασμένα, τοὺς τύλιξαν καὶ τοὺς ἔπνιξαν.

Εἶδαν οἱ Τρῶες τὸ θαῦμα κι' ἀμέσως ἀποφάσισαν νὰ πάρουν τὸ Δούρειο ἵππο μέσα στὴν πόλι. "Αρχισαν λοιπὸν νὰ τὸν σπρώχνουν πολλοὶ μαζί, ὥσπου ἔφτασαν στὶς καστρόπορτες.

"Ομως δὲ χωροῦσε τὸ τεράστιο ἄλογο νὰ μπῇ ἀπ' τὶς πόρτες. "Ἐτσι γκρέμισαν ἔνα μέρος τοῦ τείχους καὶ τὸ πῆραν μέσα.

Σὰν ἤρθε ἡ νύχτα, τότε τῷρριξαν οἱ Τρῶες στὸ γλέντι. Χαίρονταν ποὺ γλύτωσαν πιὰ ἀπ' τὸν πόλεμο καὶ τὰ βάσανα. Τρώγανε, πίνανε καὶ χόρευαν ξένιάστοι καὶ χαρούμενοι.

14. Οἱ Ἑλληνες παίρνουν τὴν Τροία

Σὰν ἤρθαν τὰ μεσάνυχτα, τότε βγῆκαν οἱ πολεμιστὲς ἀπ' τὴν κοιλιὰ τοῦ ἀλόγου, ἀνέβηκαν ψηλὰ στὰ τείχη, ἀναψαν φωτιές, ἀνοιξαν τὶς πόρτες καὶ περίμεναν.

Βλέπουν τὶς φωτιές οἱ "Ἑλληνες, ποὺ εἶχαν ξαναγυρίσει μόλις νύχτωσε στὸ λιμάνι, βγαίνουν ἀπ' τὰ καράβια κι' ὅρμοιν στὸν κάμπο. Σὲ λίγο ἔμπαιναν μέσα στὴν πόλι ἀπ' τὶς ἀνοιχτὲς πόρτες. Βουή κι' ἀντάρα σηκώθηκε τότε ἀπ' τὶς φωνές τους καὶ τὸ τρέξιμο ποὺ ἀνατρόμαξε ὀλόκληρη ἡ πόλι. Κι' οἱ Τρωαδίτες, τόσο ξαφνιάστηκαν, τόσο δὲν τὸ περίμεναν αὐτὸ τὸ κακό, ποὺ ἀπόμειναν ἀνυπεράσπιστοι.

Σκότωναν οἱ "Ἑλληνες, ἔβαζαν φωτιά, γκρέμιζαν ὅ,τι εὔρισκαν μπροστά τους. Δὲν ἀφῆναν τίποτα ὅρθιο κι' ὅ,τι πολύτιμα πράγματα βρῆκαν τ' ἄρπαζαν. Κουβάλησαν στὰ καράβια τους ὅλα τὰ πλούτη ποὺ βρῆκαν στὰ παλάτια τοῦ Πριάμου, καὶ στὰ σπίτια τῶν Τρώων. Πῆραν δσους ἄντρες, γυναικες, καὶ παιδιά γλύτωσαν, σκλάβους νὰ τοὺς ὑπηρετοῦν ἡ νὰ τοὺς πουλήσουν.

Τὴν ἄλλη μέρα, σὰν ἔνημέρωσε, δὲν ἔβλεπες παρὰ ἐρείπια καὶ χαλάσματα ἐκεῖ ποὺ ἦταν πρὶν ἡ ὅμορφη καὶ περήφανη πόλι τῆς Τροίας. Κι' οἱ "Ἑλληνες, ἀφοῦ χόρτασε ἡ καρδιά τους ἀπ' τὴν

καταστροφή, γύρισαν πιά στὰ καράβια τους κι' ἔτοιμάστηκαν νὰ φύγουν.

Τώρα θὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα, περήφανοι καὶ δοξασμένοι. Γιατὶ ὁ Μενέλαος ξαναπῆρε τὴν Ἐλένη κι' ἡ πόλι τῆς Τροίας δὲν ὑπάρχει πιά.

"Ομως οἱ θεοὶ ποὺ τοὺς ἔδωκαν τὴν Τροία, εἶχαν θυμώσει, γιατὶ δὲ σεβάστηκαν τίποτα, καὶ τὰ κατέστρεψαν ὅλα καὶ τὰ ἱερὰ ἀκόμη.

"Ετσι στὸ γυρισμό τους, πολλοὶ χάθηκαν, ἐνῶ ἄλλοι βρῆκαν θάνατο φοβερό. Τὸν Ἀγαμέμνονα π.χ. τὸν σκότωσε ἡ γυναικα του, ἡ Κλυταιμνήστρα. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ὑπέφερε τὰ πιὸ πολλὰ βάσανα, ἥταν ὁ πολυμήχανος Ὁδυσσέας, ὁ βασιλιὰς τῆς Ἰθάκης, ποὺ ἥταν ἡ αἴτια νὰ πέση ἡ Τροία.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙ

Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Ο γυιδὸς τοῦ βασιλιᾶ τῆς Τροίας Πριάμου, ὁ Πάρις, ἄρπαξε τὴν βασίλισσα τῆς Σπάρτης τὴν ὥραία Ἐλένη τῇ γυναικα τοῦ Μενελάου. Αὐτὸ ποὺ ἔκαμε τὸ ἔνο βασιλόπουλο ἥταν μεγάλη προσβολὴ γιὰ ὅλους τοὺς Ἐλλήνες.

2. Οι Ἐλλήνες μὲ τοὺς βασιλιάδες τους καὶ μὲ ἀρχηγὸ τὸν βασιλιὰ τῶν Μυκηνῶν Ἀγαμέμνονα, συγκεντρώθηκαν στὸ λιμάνι τῆς Αὐλίδος. Ἐκεῖ περίμεναν δόλοι καλὸν ἀέρα γιὰ νὰ ξεκινήσουν τὰ καράβια. Μὰ δὲν φυσοῦσε. Ἡ θεὰ Ἀρτεμις ἥταν θυμωμένη μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ γιὰ νὰ ξεθυμώσῃ θυσιάστηκε ἡ ἡρωϊκὴ του ἡ κόρη ἡ Ἰφιγένεια. Ἐτσι φύσηξε οὕριος ἀνεμος καὶ τὰ καράβια μὲ τοὺς πολεμιστὲς ξεκινήσαν γιὰ τὸ μεγάλο πόλεμο ποὺ βάσταξε 10 χρόνια!

3. Οι Ἐλλήνες ἔφτασαν στὴν Τροία καὶ τὴν πολιόρκησαν. Οι Τρῶες δμως πολεμοῦσαν κι αὐτοὶ μὲ ἀνδρεία καὶ κανένας ἀπ' τοὺς ἀντιπάλους δὲν νικοῦσε. Τὸ χειρότερο ἥταν ποὺ δὲν τρειωμένος βασιλιάς, δ ἄτρωτος

‘Αχιλλέας θύμωσε και δὲν πολεμοῦσε. Οἱ Τρῶες πῆραν θάρρος, βγῆκαν ἀπὸ τὰ κάστρα και κυνήγησαν τοὺς “Ελλήνες στὰ καράβια. Ό θάνατος τοῦ Πατρόκλου ποὺ ἦταν ἀγαπημένος φίλος τοῦ Ἀχιλλέα, ἐφούντωσε τὸ μῖσος στὴν καρδιά του και ὥρμησε κατὰ τῶν Τρωαδιτῶν. Τοὺς κυνήγησε και σκότωσε τὸν “Εκτόρα.

3. ‘Ο Ἀχιλλέας ἔτσι ἐκδικήθηκε τὸ θάνατο τοῦ φίλου του ἀλλὰ κι ὁ ἴδιος ἔπειτε νεκρὸς ἀπὸ τὸ βέλος τοῦ Πάρι. Τὸν πέτυχε στὸ μόνο τρωτὸ σημεῖο τοῦ σώματός του στὴ φτέρνα. Τὸν θάνατο τοῦ Ἀχιλλέα ἐκδικήθηκε δι Φιλοκτήτης σκοτώνοντας τὸν Πάρι μὲ τὶς φαρμακερὲς σαΐτες του. Ἐτσι δημος δ πόλεμος δὲν τελείωνε και οἱ “Ελλήνες βρίσκονταν σὲ ἀπελπισία.

4. Ἀπὸ τὴν δύσκολη θέση ποὺ βρίσκονταν οἱ “Ελλήνες, τοὺς ἔβγαλε δι πανέξυπνος Ὁδυσσέας. Μὲ τὸ Δούρειο ἵππο ποὺ σοφίστηκε κι ἔκαμε, κατάφερε δι, τι δὲν μπόρεσε νὰ καταφέρῃ δι δεκάχρονος πόλεμος. Ή Τροία κυριεύτηκε και κάηκε. Αὐτὸ δέξωργισε τοὺς Θεοὺς ποὺ ἐτιμώρησαν τοὺς “Ελλήνες γιὰ τὸ ἄπρεπο φέρσιμό τους και πιὸ πολὺ τὸν ἄτυχο Ὁδυσσέα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α) Ἀπάντησε:

1. Ποιός ἔγραψε τὴν Ἰστορία τοῦ Τρωϊκοῦ Πολέμου; Ομηρος.
2. Πῶς λέγεται τὸ μεγάλο αὐτὸ ποίημα; Ιλιάδα.
3. Ποιός ἦταν βασιλιὰς τῆς Τροίας; Πριάνθης.
4. Ἀπὸ ποιοῦ λιμάνι ἔκεινησαν οἱ “Ελλήνες γιὰ τὴν Τροία; Τέγεδο.....
5. Ποιός μάντης ἦταν μαζί τους; Κόλχαι.....
6. Σὲ ποιά θεὰ θυσίασαν τὴν Ἰφιγένεια; Ἀρτεμίς....
7. Γιατὶ λέμε «Ἀχέλλειος πτέρωνα;» γαστί . ὁ Ἀχέας μοίρ. στὴ ρεόρα σει
8. Ποιός ἦταν ἵκέτης ποὺ παρακαλοῦσε τὸν Ἀχιλλέα γιὰ τὴν κόρη του; Χρύσης.....
9. Ποιός ιερέας τῶν Τρωαδιτῶν πνίγηκε ἀπὸ τὰ φίδια; Λαόνιοντα/
10. Ποιός ἦταν ὁ φίλος τοῦ Ἀχιλλέα; Ματρόντας..

β) Συμπλήρωσε:

1. Ὁ βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης ὁ Μεγέθεος εἶχε γυναικα τὸν τὴν Σείρην....
2. Ὁ βασιλιᾶς τῶν Μυκηνῶν ὁ Αγαμέμνος εἶχε γυναικα τὴν Ικιτεμυισγρα κόρη τὴν Φερέτρεα... καὶ γνιὸ τὸν πόρετζην....
3. Ὁ πιὸ ἀνδρεῖος βασιλιᾶς ἦταν ὁ Αχιλλέας... ποὺ ἦταν τρωτὸς μόνο στὴν Εργάσια. Εἶχε μητέρα τὴν Οκτώβην καὶ ἦταν ἀρχηγὸς τῶν Μισθωτῶν.
4. Ὁ πιὸ γναντόσωμος ἦταν ὁ Πού... γνιὸς τοῦ Τερετίνη.
5. Ὁ βασιλιᾶς τῆς ...,, διεπιτυχοῦσα ἦταν φρόνιμος, γλυκομιλητος καὶ σοφός.
6. Ὁ πιὸ πανούργος καὶ πολυμήχανος ἦταν ὁ βασιλιᾶς τῆς Ηθμους... ὁ Οδιστέας ποὺ εἶχε γυναικα τὴν Μηνέαν. καὶ ποὺ ἔκαμε τὸν Δούρειο... ἵππο.
7. "Ο, τι ἦταν γιὰ τοὺς "Ελληνες ὁ Αγαμέμνων, γιὰ τοὺς Τρῶες ἦταν ὁ Ηρακλειος.....
8. "Ο, τι ἦταν γιὰ τοὺς "Ελληνες ὁ Αχιλλέας γιὰ τοὺς Τρῶες ἦταν ὁ Επεροφα.....
9. Ἡ Θεὰ Ήθηγα... βοηθοῦσε τοὺς "Ελληνες στὴν Τροία.
10. Οἱ "Ελληνες κρύφτηκαν πίσω ἀπὸ τὸ νησί Τερετίνη καὶ εἰδοποιήθηκαν μὲν Τερετίνη. Τὸν Δούρειο ἵππο τὸν ἀφιέρωσαν στὴν θεά Αθηγα... .

γ) Ζωγράφισε — Μελέτησε — Ανακοίνωσε:

1. Νὰ ζωγραφίσης: "Ο, τι σου ἀρεσε ἀπὸ τὴν ιστορία τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.
2. Νὰ μελετήσης στὶς παιδικὲς ἐγκυροπαίδεες γιὰ τὸν Αχιλλέα, τοὺς Μυρμιδόνες, τὶς Μυκῆνες, τὸ Νέστορα.
3. Νὰ κάμης ἀνακοινώσεις γιὰ δ, τι καινούργιο διαβάσης, ποὺ δὲν τὸ γράφει τὸ βιβλίο τῆς Ιστορίας σου.
4. Γράψε μιὰ ἔκθεσι: Τί σου ἔκαμε τὴν μεγαλύτερη ἐντύπωσι ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸ Πόλεμο.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

1. Στή χώρα τῶν Κικόνων

Ξεκίνησαν ὄλοι γιὰ τὴν πατρίδα, ξεκίνησε κι' ὁ Ὀδυσσέας μὲ τὰ πενήντα καράβια του, καὶ μὲ τοὺς ἔξακόσιους συντρόφους ποὺ τοῦ ἀπόμειναν. Φύσαγε πρίμο τὸ ἀεράκι, φούσκωνε τὰ πανιά καὶ ταξίδευαν ὀλόχαροι γιὰ τὸ γυρισμό.

"Ομως κατὰ τὸ μεσημέρι, σηκώθηκε δύνατὸς ἀέρας κι' ἡ θάλασσα μάνιωσε.

Πελώρια κύματα ἀρχισαν νὰ ὑψώνωνται καὶ νὰ σπρώχνουν τὰ καράβια πρὸς τὸ βοριά. Καὶ σὲ λίγο τοὺς ἔρριξαν στ' ἀκρογιάλια τῆς Θράκης, κοντὰ σὲ μιὰ πόλι ποὺ τὴν ἐλεγαν "Ισμαρο, καὶ τὴν κατοικοῦσε ἔνας ἄγριος λαός, οἱ Κίκονες.

Βγῆκαν στὴ στεριά ὄλοι κι' ἀρχισαν ν' ἀρπάζουν ὅ,τι εὕρισκαν ἔξω ἀπ' τὴν πόλι. Μπῆκαν ύστερα καὶ μέσα στὴν "Ισμαρο καὶ πήραν ὅ,τι τοὺς ἀρεσε.

Σὰ γύρισαν στὰ καράβια τοὺς, στῆσαν φωτιές κι' ἀρχισαν νὰ φήνουν ἀριὰ καὶ βόδια κι' ύστερα τόρροιξαν στὸ γλέντι.

Οἱ Κίκονες, ὅμως, εἰδόποιησαν τὴ νύχτα ὄλους τοὺς γείτονές τους, ποὺ ἥρθαν νὰ τοὺς βοηθήσουν. Καὶ τὴν αὔγη, σὰν ἔφεξε καλά, ρίχτηκαν στοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέα, κι' ἀρχισε μάχη μεγάλη.

Πολέμησαν γένναῖα κι' ἀπ' τὶς δύο μεριές, μὰ οἱ Κίκονες ἦταν πολλοὶ καὶ σκοτώθηκαν ἀρκετοὶ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσέα.

Τέλος, κατάφεραν μὲ κόπο μεγάλο νὰ μποῦν στὰ καράβια τους καὶ νὰ φύγουν. Τότε κατάλαβαν ὅλοι, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀκούσουν

Ο 'Οδυσσέας

τὸν Ὁδυσσέα ποὺ τοὺς ἔλεγε νὰ φύγουν, ἀφοῦ πῆραν ὅ,τι χρειάζονταν. + Κι' εἶπαν, νὰ μὴν κάνουν πιὰ τίποτα, χωρὶς νὰ τὸν ρωτᾶνε.

2. Στὴ χώρα τῶν Λωτοφάγων

Τράβηξαν λοιπὸν κατὰ τὸ νότο. Ἡ θάλασσα ἦταν ἥσυχη κι' ὁ ἀέρας πρίμος. Δὲν πρόλαβαν ὅμως νὰ χαροῦν καὶ νάσου πάλι ἄρχισε νὰ φυσάῃ ἀγριεμένος θρακιώτης βοριάς καὶ νὰ τοὺς σπρώχην σὰ νὰ ἥθελε νὰ τοὺς τσακίσῃ πάνω στὰ βουνά. Κι' ἡ θάλασσα σήκωνε βουνὰ τὰ κύματα νὰ τοὺς καταπιῇ.

Μερόνυχτα πάλευαν μὲ τὴ φουρτούνα, ὡσπου τοὺς ἔρριξε σ' ἄλλα ἀκρογιάλια. "Αλλοι τόποι ἐτοῦτοι, ὁ ἀέρας ζεστός, ὁ ἥλιος ἔκαιγε. Ἡταν στὴν Ἀφρικὴ τώρα.

Βγῆκαν στὴν ἀκροθαλασσιὰ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ βροῦν γλυκὸ νερό. Ἡταν σκοτωμένοι ἀπ' τὴν κούρασι καὶ τὸ θαλασσοπάλεμα τόσες μέρες. "Εστειλε ὁ Ὁδυσσέας τρεῖς συντρόφους του νὰ βροῦν νερὸ νὰ φέρουν καὶ νὰ δοῦν τί ἄνθρωποι ζοῦσαν σ' ἔκεινα τὰ μέρη. Περιμένει μιὰ ὥρα, δυὸς ὥρες, μιὰ μέρα, δυὸς μέρες, οἱ σύντροφοί του δὲν ξαναγύρισαν.

Κίνησε τότε μόνος του, μὲ μερικούς συντρόφους νὰ πάη νὰ τοὺς βρῆ, κι' ὅταν ἔφτασε σ' ἔνα χωριό, τοὺς εἶδε ποὺ κάθονταν μὲ τοὺς ντόπιους καὶ κουβεντιάζανε. Τοὺς χαιρέτησε, τοὺς μίλησε, μ' αὐτοὶ δὲν τὸν γνώριζαν. Εἶχαν φάει λωτὸ κι' εἶχαν ξεχάσει ποιοὶ εἶναι καὶ ποῦ πᾶνε. Τοὺς κάλεσε νὰ πᾶνε μαζί του καὶ δὲν τὸν ἀκολουθοῦσαν.

Τότε τοὺς πῆρε μὲ τὴ βίᾳ καὶ τοὺς πῆγε στὸ καράβι. Ἐκεῖ τοὺς ἔδεσε, γιατὶ ἔκλαιγαν κι' ἥθελαν νὰ γυρίσουν πίσω στοὺς Λωτοφάγους καὶ πρόσταξε νὰ σηκώσουν γρήγορα τὰ πανιά, νὰ φύγουν ἀπ' τὴν καταραμένη χώρα, τὴ χώρα τῆς Λησμονιᾶς.

3. Στὴ χώρα τῶν Κυκλώπων

Εβαλαν πάλι πλώρη καὶ ταξίδευαν μέρες. "Ομως ἄδικα κοίταξαν παντοῦ νὰ δοῦν σημάδια πώς φτάνουν στὴν Ἰθάκη. Πουθενά οἱ γνώριμες θάλασσες, πουθενά, ἡ γνώριμη γῆ.

Καὶ μιὰν αὔγη βρέθηκαν κοντὰ σ' ἔνα νησί, στὴ χώρα τῶν Κυκλώπων. Τὸ νησὶ τὸ λένε σήμερα Σικελία κι' εἶναι στὰ νότια τῆς Ἰταλίας. "Αραξαν λοιπὸν σ' ἔνα λιμάνι κι' εἶπαν νὰ βγοῦν γιὰ νὰ βροῦν τρόφιμα καὶ νερό. Βγῆκε λοιπὸν ὁ Ὄδυσσεας μὲ δώδεκα συντρόφους του καὶ προχώρησε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ, μὰ ἀνθρώπους δὲν ἔβλεπαν. Πῆραν μαζί τους μόνον ἔνα ἀσκὶ μὲ γλυκὸ χρασὶ σὰ νέκταρ. "Οπως λοιπὸν πρόχωροῦσαν, βρίσκουν μιὰ σπηλιά. Μπῆκαν μέσα καὶ τί νὰ δοῦν! Μόνο ἀρνάκια καὶ κατσικάκια ἦταν μέσα στὶς μάντρες τους, ἐνῶ γύρω ἦταν πλῆθος καλάθια μὲ τυριά, καρδάρες γεμάτες γάλα, τομάρια πολλὰ καὶ μαλλιά. Εἶπαν οἱ σύντροφοι νὰ πάρουν τυρὶ καὶ ἀρνιὰ καὶ νὰ φύγουν. Μὰ ἐκεῖνος, μὲ κανένα τρόπο δὲν ἥθελε νὰ φύγη, πρὶν δῆ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ζοῦσαν σ' αὐτὰ τὰ μέρη.

Σ' αὐτὸ τὸ νησί, λοιπόν, δὲ ζοῦσαν ἄνθρωποι συνηθισμένοι. Ἡταν γιγαντόσωμοι, θηρία σωστά, μ' ἔνα μεγάλο μάτι στὸ μέτωπο κι' ἀγριοὶ. 'Ο καθένας εἶγε τὴ σπηλιά του καὶ τὰ κοπάδια του ποὺ τὰ ἔβοσκε ὅλη μέρα καὶ τὸ βράδυ γύριζε, τ' ἀρμεγε,

έπηξε τυρί, έτρωγε καὶ κοιμάταν. Κανέναν δὲν λογάριαζαν οἱ Κύκλωπες, γιατὶ ἡταν παιδιά τοῦ Θεοῦ Ποσειδῶνα καὶ τῆς θαλασσινῆς νεράιδας Ἀμφιτρίτης. Κι' ὅποιος ξένος ξέπεφτε στὰ μέρη τους, εὔρισκε φοβερὸ θάνατο, τὸν σκότωναν καὶ τὸν έτρωγαν.

Σὰ βράδυασε λοιπόν, ἀκουσαν ἀπὸ μακρυά βελάσματα καὶ κουδούνια, οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσέα καὶ σὲ λίγο γέμισε ἡ σπηλιὰ ἀπ' τὰ κοπάδια. Στὸ τέλος φάνηκε στὴν εἴσοδο κι' ἔνας γίγαντας, μονόματος κι' ἄγριος, ποὺ ἔσυρε ἔνα πελώριο βράχο, σὰ νὰ ἡταν πετράδακι, κι' ἔκλεισε τὴ σπηλιά. Τοτερα ἔρριξε χάμω ἔνα σωρὸ ξύλα ποὺ κρατοῦσε μὲ τὸ ἄλλο του τὸ χέρι καὶ σείστηκε ἡ σπηλιά.

4. Ο Πολύφημος

Αὐτὸς ἡταν ὁ Κύκλωπας Πολύφημος, ὁ δυνατώτερος κι' ὁ ἀγριώτερος ἀπ' ὅλους.

"Αναψε Ὁστερα φωτιά, ἀρμεξε τὶς προβατίνες, ἔπηξε τὸ μισὸ γάλα τυρί, καὶ τ' ἄλλο τ' ἄφησε νὰ τὸ πιῇ. Σὰν τέλειωσε, κι' ἡταν ἔτοιμος νὰ φάῃ, τότε εἶδε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέα, ποὺ ἡταν ζαρωμένοι σὲ μιὰ γωνιὰ κατατρομαγμένοι. Τοὺς κοίταξε παραξενεμένος στὴν ἀρχή, κι' Ὁστερα τοὺς ρώτησε μὲ τὴ βροντερὴ φωνή του:

— Ποιοί εἰστε σεῖς καὶ τί θέλετε ἐδῶ μέσα;

— Εἴμαστε "Ελληνες, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ὀδυσσέας. Γυρίζομε ἀπ' τὴν Τροία καὶ σὲ παρακαλοῦμε, στὸ ὄνομα τοῦ Δία, νὰ μᾶς φιλοξενήσης καὶ νὰ μᾶς βοηθήσης νὰ γυρίσωμε στὴν πατρίδα μας.

Γέλασε δυνατὰ ὁ γίγαντας καὶ τοὺς λέει:

— Εγὼ δὲ φοβάμαι κανέναν, οὔτε θεό, οὔτε ἄνθρωπο, οὔτε θά σᾶς βοηθήσω. "Απλωσε κιόλας τὴ χερούλα του, ἀρπάξε δύο συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέα, τοὺς χτύπησε κάτω, τοὺς σκότωσε κι' ἀρχισε νὰ τοὺς τρώῃ.

Μαρμάρωσαν οἱ ἄλλοι, μὰ τί νὰ κάνουν; Σὰν ἀπόφαγε ὁ Κύ-

Ο ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ

κλωπας, πῆρε και μιὰ μεγάλη καρδάρα γάλα, και τὴν ἤπιε νὰ χορτάσῃ. Μετά, ξαπλώθηκε ἀνάσκελα και κοιμήθηκε.

Τότε σκέφτηκε ὁ Ὀδυσσέας, νὰ τὸν σκοτώσῃ μὲ τὸ σπαθί του. Μὰ πῶς θὰ ἔβγαιναν ἀπ' τὴ σπηλιά, που τὴν ἔκλεινε ὁ θεόρατος βράχος; "Εγειραν λοιπὸν κι' αὐτοὶ ἀπελπισμένοι τὰ κεφάλια τους και σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκαν κουρασμένοι, ὅπως ἦταν.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτ, ξύπνησε ὁ γίγαντας, ἀρμεξε πάλι τὶς προβατίνες του, κι' ἔφαγε ἄλλους δύο συντρόφους του Ὁδυσσέα. "Τστερα ἔβγαλε τὰ πρόβατά του ἔξω, ἔκλεισε πάλι τὴν πόρτα μὲ τὸ θεόρατο βράχο κι' ἔφυγε.

"Ολη τὴ μέρα σκέφτονταν ὁ Ὁδυσσέας κι' οἱ σύντροφοι του, πῶς θὰ γλυτώσουν.

5. Ὁ Ὁδυσσέας τυφλώνει τὸν Πολύφημο

Σκεφτόταν λοιπόν, ὁ πολυμήχανος Ὁδυσσέας, τί νὰ κάμη γιὰ νὰ γλυτώσουν. "Ετσι ὅπως γύριζε μὲς στὴ σπηλιά, βλέπει σὲ μιὰ γωνιά, ἔνα χλωρὸ μακρὺ δύλο ἀπὸ ἀγριελιά. Φωνάζει τοὺς συντρόφους του, τὸ πελεκᾶνε καλὰ στὴν ἄκρη νὰ γίνη μυτερό, τὸ πύρωσε στὴ φωτιὰ νὰ εἰναι σκληρό, και τὸ ἔχρυψε μὲς στὴν κοπριά.

Τὸ βράδυ, γύρισε πάλι ὁ Πολύφημος. Ἀφοῦ ἔκαμε τὶς δουλείες του, πῆρε πάλι δύο συντρόφους του Ὁδυσσέα και τους ἔφαγε. Τότε τὸν πλησίασε ὁ Ὁδυσσέας μὲ μιὰ κούπα κρασί, και τοῦ λέει:

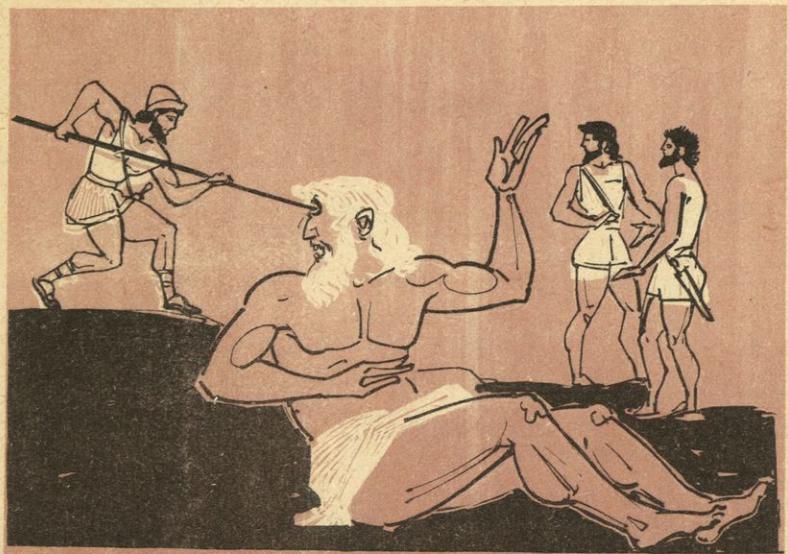
— Πάρε, Κύκλωπα, και πιές αὐτὸ τὸ γλυκὸ κρασί νὰ εὐχαριστηθῆς και νὰ μᾶς ἀφήσης νὰ γυρίσωμε πίσω στὴν πατρίδα μας.

Παίρνει ὁ γίγαντας τὸ κρασί, τὸ πίνει και χτυπάει τὴ γλῶσσα του εὐχαριστημένος.

— Δός μου κι' ἄλλο, λέει. Αὐτὸ δὲν εἰναι κρασί, εἰναι νέκταρ τῶν θεῶν.

Τοῦ ἔφερε κι' ἄλλο κι' ἄλλο, κι' ὁ γίγαντας ἀρχισε νὰ ζαλίζεται. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸν ρώτησε:

- Πῶς σὲ λένε, ξένε, μὲ τὸ γλυκὸ κρασί;
- Κανένα μὲ λένε, κι' ἔτσι μὲ φωνάζουν ὅλοι.
- "Ε, λοιπόν, ἐσένα Κανένα, θὰ σὲ φάω τελευταῖο, τοῦ λέει.

‘Ο οδυσσέας τυφλώνει τὸν Κύκλωπα Πολύφημο.

Κι' ἔπινε συνέχεια, ὡσπου ἀδειάσε τὸ ἀσκὶ κι' αὐτὸς ἔπεισε πίσω μεθυσμένος κι' ἀποκοιμήθηκε.

Τότε ἄρπαξαν ὅλοι τὸ μυτερὸ ξύλο, τὸ ἔβαλαν στὴ φωτιά, ὡσπου πυρώθηκε καλά, κι' ὑστερα μὲ δύναμι τὸ ἔχωσαν στὸ μάτι τοῦ Κύκλωπα καὶ τὸ στριφογύρισαν. Βόγγηξε βαριὰ τὸ θηρίο καὶ πετάχτηκε πάνω τρελλὸς ἀπὸ τὸν πόνο. Φώναξε δυνατὰ τόσο, ποὺ τρανταζόταν ἡ σπηλιὰ κι' οἱ φωνές του ἀκούγονταν σ' ὅλο τὸ νησί.

Τὸν ἀκουσαν κι' οἱ ἄλλοι Κύκλωπες, σηκώθηκαν ἀπ' τὸν ὕπνο τους κι' ἀρχισαν νὰ τρέχουν πρὸς τὴν σπηλιὰ τοῦ Πολύφημου.

6. Πῶς γλύτωσε δὲ ὁ Ὀδυσσέας

Ἐφτασαν λοιπὸν ὄλοι εἴξω ἀπὸ τὴν σπηλιά, καὶ φώναζαν καὶ τὸν ρωτοῦσαν τί ἔπαθε. Κι' αὐτὸς τοὺς ἔλεγε:

—Ο Κανένας μὲ τύφλωσε, δέ Κανένας. Κι' αὐτοὶ τοῦ ἀπάντησαν:

—Ἄφοῦ κανένας δὲ σὲ πειράζει, τί ἔβαλες τὶς φωνές καὶ μᾶς ξύπνησες; Φαίνεται πῶς ἄρρωστος θὰ εἰσαι γιὰ νὰ κάνης ἔτσι. Κι' ἔφυγαν ὄλοι γελῶντας.

Τυφλὸς ὁ Πολύφημος, καὶ τρελλὸς ἀπὸ τὸν πόνο, ἀρχισε νὰ ψάχνῃ γύρω-γύρω στὴ σπηλιὰ τρικλίζοντας. Μὰ τώρα τοῦ ξέφυγαν καὶ τὸν κορόιδευαν. Σὲ λίγο, ἡσύχασε. Σκέφτηκε πῶς τὸ πρωτό, θὰ θελήσουν νὰ βγοῦν κι' ἐκεῖνοι μὲ τὰ πρόβατα, καὶ τότε θὰ τοὺς πιάσῃ.

“Ομως, σκεφτόταν κι' ὁ Ὀδυσσέας, πῶς θὰ βγοῦνε νὰ γλυτώσουν; “Οταν λοιπὸν πλησίαζε νὰ ξημερώσῃ πῆρε τὰ πιὸ μεγαλόσωμα κριάρια καὶ τὰ ἔδεσε τρία τρία μὲ βοῦρλα, καὶ στὸ μεσιανὸ ἀπὸ κάτω, ἔδεσε κι' ἀπὸ ἕνα σύντροφό του.

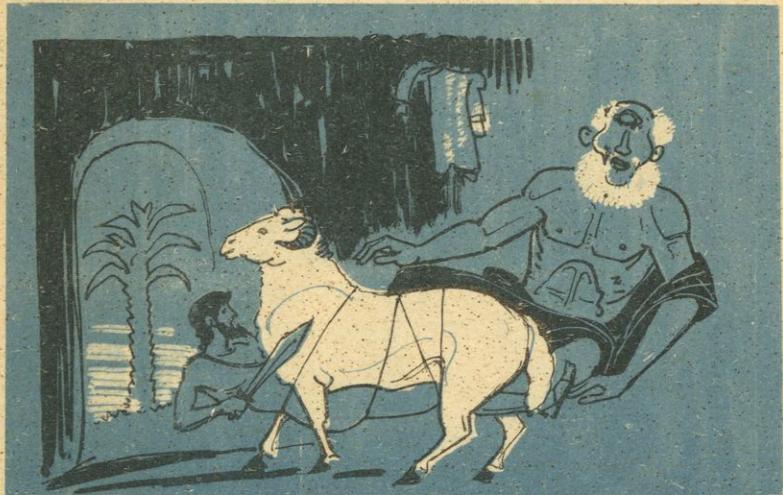
Σὰν ξημέρωσε, λοιπόν, ἄνοιξε ὁ Κύκλωπας τὴν πόρτα τῆς σπηλιᾶς καὶ κάθησε ἐκεῖ σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα. “Οπως λοιπὸν ἔβγαιναν τὰ πρόβατα, ἔψαχνε τὶς ράχες του μὰ δὲν εὕρισκε κανένα. Τελευταῖα βγῆκε ὁ Ὀδυσσέας ἀφοῦ πιάστηκε ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τῆς κουλιᾶς τοῦ πιὸ μεγάλου κριαριοῦ.” Οπως λοιπὸν ἔβγαινε σιγά-σιγά τὸ γνώρισε ὁ Κύκλωπας, καὶ τοῦ λέει:

— Γιατί, καλό μου κριάρι, βγῆκες σήμερα τελευταῖο καὶ πᾶς τόσο σιγά, ἐσὺ ποὺ ἔβγαινες πάντα πρῶτο; Εἶσαι καὶ σὺ λυπημένο γιὰ τὸ κακὸ ποὺ μοῦ ἔκαμες ὁ Κανένας; Ποῦ θὰ μοῦ πάη δύμως δὲ θὰ μοῦ γλυτώσῃ.

Στὸ μεταξὺ βγῆκε ὁ Ὀδυσσέας, ἔλυσε τοὺς συντρόφους του καὶ μὲ τὰ κριάρια μπροστά, φτάσαντε στὰ καράβια, μπῆκαν μέσα κι' ἄνοιξαν τὰ πανιὰ νὰ φύγουν. Σὰν ξεμάκρυναν ἀρκετά, τότε ὁ Ὀδυσσέας φώναξε δυνατά:

— Κύκλωπα, ἀν σὲ ρωτήσουν ποιός σὲ τύφλωσε, νὰ τοὺς πῆς

ὁ Ὀδυσσέας, ὁ βασιλιάς τῆς Ἰθάκης, πού πήρε τὴν Τροία.
Μάνιασε τότε ὁ Κύκλωπας, καὶ ξερριζώνοντας ἔνα θεόφατο
βράχο, τὸν πέταξε κατὰ καὶ ποὺ ἀκούστηκε ἡ φωνή. "Ἐπεσε ὁ

‘Ο Ὀδυσσέας βγαίνει ἀπὸ τῆς σπηλιᾶς τοῦ Κύκλωπα.

βράχος τόσο κοντὰ στὸ πλοῦτο, πού παρ’ ὅλιγο νὰ τὸ χτυπήσῃ.
Μὰ οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσέα, τραβοῦσαν γερὸ κουπί, καὶ σὲ
λίγο ἥταν μακρινά. Τότε παρακάλεσε ὁ Κύκλωπας τὸν πατέρα
του τὸν Ποσειδῶνα, νὰ πνίξῃ τὰ καράβια καὶ τοὺς συντρόφους
τοῦ Ὀδυσσέα, κι’ ἀν φτάση ποτὲ στὴν πατρίδα του, νὰ φτάση
μόνος του καὶ μὲ ξένο καράβι.

7. Στὸ νησὶ τοῦ Αἰόλου

Μὲ φουσκώμενά τὰ πανιὰ ἀπ’ τὸ γλυκὸ ἀεράκι, πηδοῦσαν
πάνω ἀπ’ τὰ μικρὰ κύματα τὰ καράβια τοῦ Ὀδυσσέα, κι’ ἔσκιζαν
τὴ θάλασσα σὰν τὰ δελφίνια.

‘Αρμένιζαν μεσοτέλαγα, χαρούμενοι πού γλύτωσαν καὶ γύρ·ζαν
στὴν πατρίδα. Στὸ δρόμο του λοιπὸν βρέθηκε ἔνα νησί, ιπου

ζοῦσε ὁ Αἴολος, ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων. "Αραξαν στὸ ἡσυχο λιμάνι κι' ὁ θεὸς τοὺς καλοδέχτηκε. Τοὺς πρόσφερε ὅλα τὰ καλὰ στὰ τραπέζια του κι' αὐτὸς ἀκουγε τὶς ἴστορίες ποὺ τοῦ διηγιόταν ὁ Ὀδυσσέας ἀπ' τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο.

"Ετσι πέρασε ἔνας μῆνας κι' ὅλοι ἦταν εὐχαριστημένοι. "Οταν πιά εἶπαν νὰ φύγουν, τότε ὁ Αἴολος, ποὺ τοῦ διηγήθηκε ὁ Ὀδυσσέας τὰ βάσανα ποὺ εἶχαν τραβήξει, σκέφτηκε νὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ φτάσουν ἡσυχα στὴν Ἰθάκη. "Επιασε λοιπὸν κι' ἔκλεισε σ' ἕνα μεγάλο βοδινὸ τομάρι, δλους τοὺς ἀνέμους ἔκτος ἀπ' τὸ ζέφυρο, καὶ τὸ ἔδεσε γερά στὸ μεσιανὸ κατάρτι τοῦ καραβιοῦ. Ξεκίνησαν λοιπὸν κι' ὁ ζέφυρος τοὺς ταξίδευε ἡσυχα πάνω στὴ γαληνεμένη θάλασσα.

"Ἐννιά μερόνυχτα ἀρμένιζαν ἡσυχα, καὶ τὴ δεκάτη μέρα, φάνηκαν ἀπὸ μακριὰ τὰ βουνά τῆς Ἰθάκης.

Τότε κουρασμένος ὁ Ὀδυσσέας ἀποκοιμήθηκε ἡσυχος πιά, δτὶ φτάσανε. Μὰ δ Ποσειδῶνας ἀγρυπνοῦσε κι' ἔβαλε στὸ μυαλὸ τῶν συντρόφων τοῦ Ὀδυσσέα, τούτη τὴ σκέψι: «Τώρα φτάσαμε πιά. "Ας δοῦμε λοιπὸν τί δῶρα ἔβαλε ὁ Αἴολος μὲς στὸ ἀσκί», τὸ λύνουν ἀπ' τὸ κατάρτι κι' ὕστερα τ' ἀνοίγουν. Τί κακὸ ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἔγινε! "Ορμησαν ἔξω σφυρίζοντας οἱ ἀνεμοί, σηκωθῆκε ἡ θάλασσα ἀγριεμένη κι' ἀρχίσε νὰ τοὺς σπρώχνη πάλι πρὸς τὸ νησὶ τοῦ Αἰόλου. Σάν τοὺς εἶδε πίσω ὁ θεός, θυμωμένος ποὺ τὸν παράκουσαν, τοὺς ἔδιωξε.

"Ἀνοίχτηκαν πάλι οἱ δυστυχισμένοι στὴ φουρτουνιασμένη θάλασσα, παλεύοντας μὲ τὰ κύματα νὰ γλυτώσουν.

8. Στὴ χώρα τῶν Λαιστρυγόνων

Ἐξι μερόνυχτα πάλευαν καὶ θαλασσοπνίγονταν, ὁ Ὀδυσσέας κι' οἱ σύντροφοί του, ὥσπου εἶδαν ἀπὸ μακριὰ ἔνα νησί. Τσακισμένοι ὅπως ἦταν, δόξασαν τοὺς θεούς, γιατὶ θὰ γλύτωγαν καὶ πάλι, καὶ τράβηξαν γιὰ τὸ ἄγνωστό τους νησί. "Ολα τὰ καράβια μπῆκαν στὸ λιμάνι ποὺ βρῆκαν μπροστά τους, μόνο ὁ Ὀδυσσέας

ἔδεσε τὸ δικό του στήν εἰσοδο. "Εστειλε ὕστερα τρεῖς συντρόφους του νὰ δοῦν τί ἀνθρωποι ζοῦν στὸ νησί, καὶ νὰ πάρουν ἀν μπορέσουν, τρόφιμα καὶ νερό.

Προχώρησαν οἱ τρεῖς μέσα ἀπ' τὴν παραλία, μὰ ἀνθρώπους δὲν ἔβλεπαν, ὥσπου πλησίασαν σὲ μιὰ πόλι. Μπῆκαν μέσα καὶ τότε ἀνατρόμαξαν. Τί ἀγριάνθρωποι ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ τοὺς κύκλωναν! Θεόρατοι, γίγαντες σωστοί, τοὺς ἄρπαξαν σὰν πούπουλα καὶ τοὺς κουβάλησαν στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ τους. Τοὺς ἔβαλαν σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα, ὅπου δὲν ἦταν κανένας.

Σὲ λίγο ἦρθε ὁ βασιλιάς τους, ἔνας θεόρατος ἀγριάνθρωπος καὶ κάθησε στὸ θρόνο του. Τοὺς ρώτησε ποιοί ἦταν καὶ τί θέλουν. "Αρχισε ἔνας νὰ τοῦ λέη τὴν ἴστορία καὶ τὰ βάσανά τους, μὴν καὶ τοὺς λυπηθῆ. Μ' αὐτοί, πρὶν τελειώσῃ, ἄρπαξε τὸν ἔνα, τὸν χτύπησε κάτω, τὸν σκότωσε, κι' ἄρχισε νὰ τὸν τρώῃ.

Κατατρομαγμένοι οἱ ἄλλοι δύο ἄρχισαν νὰ τρέχουν σὰν τρελοί. Οὔτε κι' αὐτοὶ δὲν κατάλαβαν πῶς ἔφτασαν ὡς τὰ καράβια.

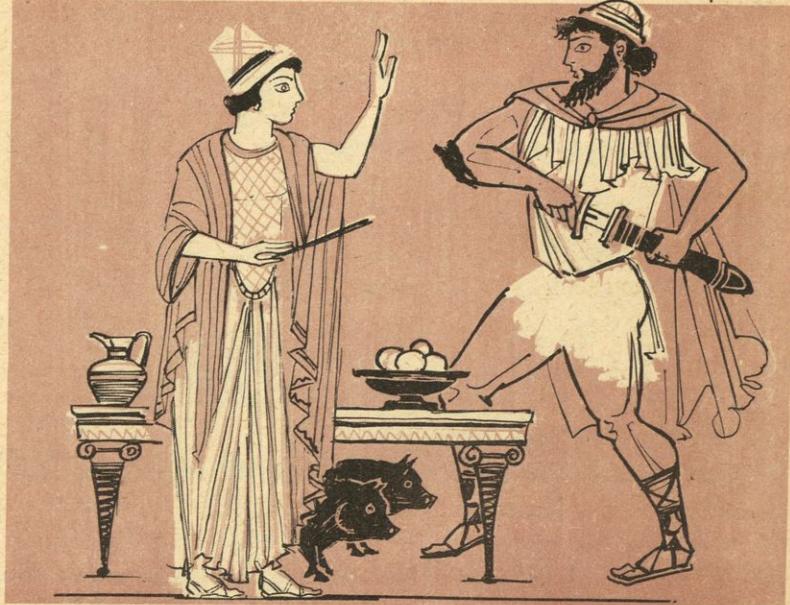
Μὰ κι' ὁ βασιλιάς τῶν Λαιστρυγόνων δὲν κάθησε νὰ περιμένη μὲ σταυρωμένα χέρια. "Εβαλε κάτι ἀγριοφωνάρες ποὺ μαζεύτηκαν στὴν στιγμὴ δόλοι οἱ Λαιστρυγόνες κι' ἔτρεξαν στὸ λιμάνι. 'Εκεῖ ἄρπαζουν τὶς θεόρατες κοτρῶνες ποὺ βρίσκονταν στὴν ἀκρογιαλιά, κι' ἄρχισαν νὰ σπάζουν τὰ καράβια καὶ νὰ σκοτώνουν τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέα. Μόλις καὶ γλύτωσε τὸ καράβι τοῦ Ὀδυσσέα, ποὺ ἦταν κάπως μακριά. Σ' αὐτὸ μπῆκαν ὅσοι ἀπόμειναν καὶ τραβῶντας γρήγορα κουπί, ἀπομακρύνθηκαν καὶ γλύτωσαν.

"Ετσι ἔμεινε μόνο ἔνα καράβι, κι' ὁ Ὀδυσσέας μὲ λίγους συντρόφους του.

9. Στὸ νησὶ τῆς Κίρκης

Αρμενίζει τὸ καράβι μόνο του πιά, κι' οἱ ταξιδιῶτες λυπημένοι γιὰ τὸ χαμό τῶν συντρόφων τους σκέφτονται, πῶς, ἀνήκουν τὸν Ὀδυσσέα, δὲ θὰ πάθαιναν τίποτα.

Σὲ λίγο ὅμως φάνηκε ἄλλο νησὶ μπροστά τους. Πλησίασαν,
χρηξαν καὶ βγῆκαν στὴ στεριά. "Ομορφο νησί, γεμάτο δέντρα
καὶ δροσιά. Φοβοῦνται ὅμως μήν πάθουν τὰ ἴδια καὶ γ' αὐτὸ

"Ο Ὀδυσσέας ἀπειλεῖ τὴν Κίρκη καὶ ζητεῖ νὰ ξανακάνῃ
ἀνθρώπους τοὺς συντρόφους του.

ἔτοιμάζουν μιὰ ὁμάδα μὲ ἀρχηγὸ τὸν Εὐρύλοχο, ποὺ ξεκινάει
γιὰ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ.

"Γιτερά ἀπὸ λίγες ὥρες, φτάσανε μπροστά σ' ἔνα ὀλόλευκο
παλάτι ποὺ εἶχε γύρω του θαυμάσιους κήπους. Ἐκεῖ μέσα γύ-
ριζαν κάθε λογῆς ζῶα, ποὺ ὅμως, δὲν πείραζαν κανένα.

Προχωροῦν οἱ ξένοι, μπαίνουν στὸ παλάτι καὶ κεῖ βλέπουν
μιὰ θεόμορφη γυναίκα, νὰ κάθεται στὸν ἀργαλεὶὸ καὶ νὰ τρα-
γουδάῃ. "Ηταν ἡ θεὰ Κίρκη, μάγισσα φοβερή. Σηκώθηκε
ἀμέσως καὶ τοὺς καλοδέχτηκε. Τοὺς ἔστρωσε πλούσιο τραπέζι
καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ φᾶνε. Ἐκείνη ὅμως εἶχε βάλει μαγικὰ
βότανα μὲς στὰ φαγητὰ καὶ σὰν τέλειωσαν, τοὺς ἀγγισε μὲ τὸ

μαγικὸ ραβδί της. Ἀμέσως ὅλοι ἔγιναν γουρούνια. Τοὺς πῆρε καὶ τοὺς ἔκλεισε στὸ στάβλο της, κι' ὑστερα πῆγε πάλι στὸν ἀργαλεό της.

Οὐέρυλοχος, δύμως, ποὺ δὲν εἶχε μπῆ μέσα, σὰν εἶδε τί ἔγινε, ἔτρεξε γρήγορα στὸ καράβι καὶ τὰ διηγήθηκε στὸν Ὁδυσσέα. Ζώνεται τὸ σπαθί του ὁ Ὁδυσσέας καὶ τραβάει γιὰ τὸ παλάτι τῆς Κίρκης. Στὸ δρόμο συνάντησε τὸν Ἐρμῆ, ποὺ τοῦ ἔδωσε ἔνα βότανο καὶ τοῦ εἶπε τί νὰ κάμη σὰν ἡ θεὰ σηκώσῃ τὸ μαγικὸ ραβδί της νὰ τὸν ἀγγίσῃ.

Ἐφτασε ὁ Ὁδυσσέας στὸ παλάτι, τὸν καλοδέχτηκε ἡ Κίρκη καὶ τοῦ ἔστρωσε νὰ φάῃ. Μὰ σὰν εἶδε πῶς τὰ μάγια της δὲν ἔπιαναν, σήκωσε τὸ ραβδί της. Τότε ὁ Ὁδυσσέας τράβηξε τὸ σπαθί του καὶ τὴ φοβέρισε πῶς θὰ τὴ σκοτώσῃ. Ἀμέσως ἡ Κίρκη ἔπεσε γονατιστὴ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴν τὴ σκοτώσῃ κι' αὐτὴ θὰ κάνη ὅ, τι θέλῃ. Τὴν ὥρκισε ὁ Ὁδυσσέας στὸν ὄρκο τῶν θεῶν, καὶ σὲ λίγο οἱ σύντροφοί του ἤταν πάλι ἄνθρωποι.

Ἐμειναν ἐκεῖ κάπου ἔνα χρόνο, ὕστερα ζήθελαν νὰ φύγουν καὶ παρακάλεσαν τὴν Κίρκη νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ἐκείνη συμβούλεψε τὸν Ὁδυσσέα, νὰ πάῃ στὸν "Αδη" νὰ δῃ τὸν μάντη Τειρεσία, γιὰ νὰ τοῦ πῇ τί θὰ γίνη. Πραγματικά, κατέβηκε στὸν "Αδη" ὁ ἥρωας καὶ βρήκε τὴν ψυχὴ τοῦ Τειρεσία. Κι' ὁ μάντης τοῦ εἶπε:

— Θὰ γυρίσετε στὴν πατρίδα, ἂν δὲν πειράξετε τὶς ἀγελάδες τοῦ "Ηλιου".

Τοῦ εἶπε ἀκόμα τί νὰ κάμη, κάθε φορὰ ποὺ θὰ βρίσκη δυσκολίες. Ἀνέβηκε ξανὰ στὸ φῶς ὁ Ὁδυσσέας, καὶ σὲ λίγο ξεκινοῦσαν ἀπ' τὸ νησὶ τῆς Κίρκης, γιὰ τὴν πατρίδα.

10. Στὸ νησὶ τῶν Σειρήνων

Ταξίδευαν πάλι μὲ τὸ ζέφυρο νὰ φουσκώνη τὰ πανιά τους γεμάτοι λαχτάρα, πότε νὰ φτάσουν στὴ γλυκειὰ πατρίδα. Τὴν ἄλλη μέρα, ἀκούσαν ἀπὸ πολὺ μακριὰ νὰ ἔρχεται ἔνα ἀπαλὸ καὶ γλυκὸ τραγούδι καὶ σὲ λίγο ξεχώρισαν ἔνα νησί.

‘Ο Οδυσσέας κατάλαβε ότι ήταν τὸ νησὶ τῶν Σειρήνων.
Πῆρε ἀμέσως κερί καὶ βούλωσε τ’ αὐτιὰ τῶν συντρόφων του
καλὰ κι’ αὐτὸν πρόσταξε νὰ τὸν δέσουν γερά στὸ καράβι. Τοὺς

‘Ο Οδυσσέας καὶ οἱ Σειρῆνες

εἶπε ἀκόμα, ὅσο καὶ νὰ τοὺς παρακαλῇ, νὰ μὴν τὸν λύσουν μὲ
κανένα τρόπο.

Μὰ γιατὶ τὰ ἔκανε ὅλα αὐτά; Γιατὶ ὁ Τειρεσίας, τὸν εἶχε προ-
ειδοποιήσει γιὰ τὸ νησὶ αὐτὸ. Ἐκεῖ ἔμειναν μερικὲς πεντάμορφες
κοπέλλες ποὺ κάθονταν στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τραγουδοῦσαν τόσο
ώραια, ποὺ οἱ ναῦτες ἐπεφταν στὴ θάλασσα, ἔβγαιναν στὴν
ἀκρογιαλιά, κι’ ἔμεναν ἐκεῖ γιὰ πάντα.

Τὰ ἤξερε ὅλ’ αὐτά, δ. ‘Οδυσσέας, καὶ γι’ αὐτὸ πῆρε τὰ μέ-
τρα του. Φτάσανε λοιπὸν στὸ νησὶ τῶν Σειρήνων, μὰ δὲ σταμά-
τησαν. “Ολες ἡταν στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τραγουδοῦσαν τόσο
γλυκά, ποὺ δ. ‘Οδυσσέας ὑπέφερε κι’ ἔκλαιγε καὶ φώναζε νὰ τὸν
λύσουν. Οἱ σύντροφοί του ὅμως δὲν ἀκουγαν τίποτα κι’ ἀντὶ νὰ
τὸν λύσουν, τὸν ἔδεσαν πιὸ σφιχτὰ νὰ μὴ χτυπιέται. Καὶ τὸ κα-
ράβι ἔσκιζε τὰ νερά, χωρὶς νὰ σταματήσῃ καθόλου.

Οι Σειρῆνες τραγουδοῦσαν ὅσο μποροῦσαν πιὸ γλυκά, μὰ ποιός τις ἀκουγε; "Ετσι γλύτωσαν κι' ἀπ' αὐτὸν τὸν πειρασμό. Καὶ σὰν ξεμάκρυναν ἀρκετά, τότε ἔλυσαν τὸν Ὀδυσσέα, ποὺ τοὺς εὐχαρίστησε, καὶ ξεβούλωσαν τ' αὐτιά τους, ἀφοῦ κίνδυνος δὲν ὑπῆρχε πιά.

11. Ἡ Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδι

Ταξιδευαν μεσοπέλαγα, δταν ἀντίκρυσαν ἀπὸ μακριὰ ἐνα στενὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ περάσουν. Τότε ὁ Ὀδυσσέας θυμήθηκε τὶ τοῦ εἶχε πῆ ὁ Τειρεσίας. Ἐδῶ ἦταν τὰ φοβερὰ νερὰ ὅπου παραμόνευαν τὰ δύο θηρία ἡ Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδι.

"Ἐπρεπε νὰ περάσουν μέσα ἀπ' τὸ στενὸ ποὺ σχημάτιζαν δύο πελώριοι κι' ἀπόκρημνοι βράχοι. Μὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτό. Στὸν ἐνα βράχο, χαμηλά, ἦταν ἐνα φοβερὸ τέρας μὲ τεράστιο στόμα, ποὺ ρουφοῦσε τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα τὴν θάλασσα καὶ τρεῖς φορὲς τὴν ξερνοῦσε. Κι' ἀλλοίμονο στὸ καράβι ποὺ περνοῦσε κείνη τὴν ὥρα ἀπ' τὰ στενά. Στὸν ἄλλο βράχο ψηλότερα ἔβγαινε μέσα ἀπὸ μιὰ σπηλιὰ ἐνα ἄλλο ἀλλόκοτο τέρας. Ἡταν σὰν ἐνα γιγάντιο σκυλὶ μὲ ἔξι κεφάλια πάνω σὲ μακρουόν λαιμούς, μὲ φοβερὰ δόντια, καὶ γαύγιζε σὰ σκυλάκι. "Οταν περνοῦσε καράβι, ἔσκυβαν τὰ ἔξι κεφάλια, κι' ἀρπαζαν μὲ τὰ φοβερὰ δόντια τους, ὅποιον εύρισκαν μπροστά τους.

"Ο Τειρεσίας, τὸν εἶχε ὄρμηνέψει βέβαια, τὸν Ὀδυσσέα, τὸν νὰ κάμη. Τοῦ εἶχε πῆ πώς θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένουν καὶ νὰ περάσουν τὴν ὥρα ποὺ ἡ Χάρυβδι θὰ ξερνοῦσε τὴν θάλασσα.

"Ἐτσι πλησίασαν καὶ περίμεναν μὲ ἀγωνία τὴν ὥρα. Κι' δταν ἡ Χάρυβδι ἀρχισε νὰ ξερνάγ τὴ θάλασσα, τράβηξαν γρήγορο κουπί, καὶ μπῆκαν στὸ στενό. Τότε ἦταν ποὺ ἀκουσαν ἐνα γαύγισμα σὰν τοῦ μικροῦ σκυλιοῦ, καὶ ξαφνικὰ ἐνοιωσαν ἔξι ἵσκιους νὰ σκύβουν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους. Κι' ἀκουσαν σπαραχτικὲς φωνές. Σηκώνουν τὸ κεφάλι τους καὶ βλέπουν ἔξι συντρόφους τους νὰ σπαρταροῦν μέσα στὰ φοβερὰ δόντια τῆς Σκύλλας.

Τὸ καράβι στὸ μεταξύ, περνοῦσε τὸ στενὸ σὰ σαΐτα κι' ὕστερα

ἀπὸ λίγο, ἦταν μακριὰ ἀπ' τὰ φοβερὰ τέρατα. Εἶχαν χάσει
ὅμως πάλι ἔξι συντρόφους τους. Καὶ λυπημένοι συνεχίζουν τὸ
βασανισμένο ταξίδι τους.

12. Στὸ νησὶ τοῦ "Ηλιου

Κι' ὅπως ταξίδευαν ἥσυχοι καὶ λυπημένοι, ἀντίκρυσαν ἔνα
καινούργιο νησί. Τοῦτο ἦταν τὸ νησὶ τοῦ "Ηλιου, ποὺ τὸ κατά-
λαβε ὁ Ὁδυσσέας ἀπὸ ὅσα τοῦ εἶχε πῆ ὁ Τειρεσίας.

'Εδῶ ἦταν οἱ περίφημες ἀγελάδες τοῦ "Ηλιου, οἱ ὥραιότερες
κι' οἱ παχύτερες ἀγελάδες τοῦ κόσμου. Τὶς φύλαγαν ξανθὲς νε-
ράιδες, μὰ κανένας δὲν τὶς πείραζε.

Κάλεσε λοιπὸν τοὺς συντρόφους του ὁ Ὁδυσσέας κοντά του,
καὶ τοὺς εἶπε πῶς δὲ θὰ πλησιάσουν στὸ νησὶ αὐτό, μὰ θὰ τρα-
βήξουν τὸ δρόμο τους. "Ολοι τότε τὸν παρακάλεσαν νὰ μείνουν
λίγες μέρες γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν ἀπ' τὸ ταξίδι καὶ τὰ βάσανα.
Τότε τοὺς λέει ὁ Ὁδυσσέας:

— Νὰ μείνωμε. Προσέξτε ὅμως νὰ μὴν πειράξετε τὶς ἀγελά-
δες αὐτές, γιατὶ εἶναι Ἱερές. "Αν δὲ μ' ἀκούσετε, μεγάλη συμφορὰ
μᾶς περιμένει πάλι, κι' εἶναι ζήτημα ἂν θὰ γλυτώσῃ κανένας.
"Ολοι τότε ἔδωσαν τὸ λόγο τους καὶ σὲ λίγο ἄραξαν σ' ἔνα ἥσυχο
λιμανάκι. Βγῆκαν στὴ στεριὰ κι' ἔμειναν ἐκεῖ ἀρκετὲς μέρες γιὰ
νὰ ξεκουραστοῦν. "Ομως τὰ τρόφιμα σώθηκαν κι' ὁ ἀέρας δὲ
φυσοῦσε γιὰ νὰ φύγουν. "Αρχισε νὰ τοὺς ζώνη ἡ πεῖνα κι' ἡ ἀπελ-
πισία πῶς θὰ πεθάνουν ἐκεῖ στὸ ξένο νησί. Καὶ μιὰ μέρα ποὺ ὁ
Ὤδυσσέας εἶχε πάει μέσα στὸ νησί, ἔγινε τὸ κακό. Οἱ σύντροφοί
του σκέφτηκαν ὅτι θὰ πεθάνωμε ποὺ θὰ πεθάνωμε ἀπ' τὴν πεῖνα,
ὅς φάμε τώρα, καὶ βλέπομε ὑστερα. Πῆραν μερικὲς ἀγελάδες,
τὶς ἔσφαξαν καὶ στρώθηκαν στὸ φατ.

Γυρίζει ὁ Ὁδυσσέας καὶ τί νὰ δῇ. "Ωργισμένος μάλωσε τοὺς
συντρόφους τους μὰ τὸ κακὸ εἶχε γίνει. Πρόσταξε ὑστερα κι'
ἀνέβηκαν στὸ καράβι γιὰ νὰ φύγουν. Βγαίνουν ἀπ' τὸ λιμάνι,
κι' ὅπως ἀνοίγονταν στὸ πέλαγος, ἄγρια φουρτούνα τοὺς ἄρπαξε

καὶ τοὺς γύριζε πάνω στὶς κορφές τῶν πελώριων κυμάτων κι' ἡ θάλασσα οὔρλιαζε νὰ τοὺς καταπιῇ. "Ενας κεραυνὸς γχρέμισε τὸ κοντάρι, ἔσκισε τὸ καράβι στὰ δύο καὶ βρέθηκαν στὴ θάλασσα. "Ολοὶ πνίγηκαν. Μόνο δὲ Οδυσσέας χαροπαλεύοντας ἐννιὰ μερόνυχτα, μπόρεσε νὰ φτάσῃ σ' ἐνα ἄλλο νησί.

13. Στὸ νησὶ τῆς Καλυψῶς

Ωραῖο. ποὺ ἦταν τοῦτο τὸ νησί! Γαλανὰ ἀκρογιάλια τὸ ἔζωναν ἀπὸ παντοῦ καὶ χιλιάδες δέντρα τὸ σκέπαζαν. Νερά πλήθος ἔτρεχαν παντοῦ καὶ δρόσιζαν τὸν τόπο, ἐγὰν τὰ λουλούδια γέμιζαν τὸν ἀέρα μὲ τὸ ἄρωμα τους.

Ἐδῶ ζοῦσε ὀλομόναχη ἡ Θεά Καλυψώ, στὸ παραμυθένιο παλάτι τῆς ποὺ ἦταν πάνω σ' ἐνα λόφο.

Ἄφοῦ ξεκουράστηκε δὲ Οδυσσέας καλά, τράβηξε ὑστέρα γιὰ τὸ λόφο ὅπου ἦταν τὸ παλάτι. Σὺν ἔφτασε κι' εἰδε τὴ θεά, τῆς διηγήθηκε τὰ βάσανά του κι' αὐτὴ τὸν συμπόνεσε πολὺ. Τοῦ ἔστρωσε λοιπὸν πλούσιο τραπέζι καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ φάῃ μαζί της.

Ο Οδυσσέας εὐχαριστημένος ἀτέ τὴν καλωσύγη τῆς θεᾶς μὲ χαρά του ἔμεινε κούτα της.

"Ἔτοι περνῶσαν οἱ μῆνες καὶ τὰ χρόνια, ὥσπου δὲ Οδυσσέας ἥρχε σε νὰ λαχταράν τὸ σπίτι του, τὴ γυναικα του, τὸ παιδί του. Εφτὰ χρόνια εἶχε μείνει μαζί μὲ τὴν Καλυψώ. Καὶ τώρα ἥθελε νὰ φύγη.

Μάταια ἡ θεά τὸν παρακαλοῦσε νὰ μείνῃ, τοῦ ἔταξε πῶς θὰ τὸν κάνῃ ἀθάνατο, πῶς θὰ ἔχῃ ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου. Ο Οδυσσέας ὅμως μέρα μὲ τὴν ἡμέρα ὅλη καὶ πιὸ πολὺ θλεβότανε κι' ἡ θεά δὲ μποροῦσε νὰ τὸν βλέπῃ. Καὶ μιὰ μέρα, ποὺ τὸν βρήκε στὴν ἀκρογιάλια νὰ κοιτάν μακριὰ τὸ πέλαγος, τὸν φώτησε:

— Τόσο πολὺ θέλεις νὰ φύγης, Οδυσσέα;

Κι' αὐτὸς τῆς ἀπάντησε:

— Θέλω νὰ φύγω, νὰ δῶ ἔστω κι' ἀπὸ μακριὰ τὸν καπνὸν ν'
ἀνεβαίνη ἀπ' τὰ τζάκια τῶν σπιτιών τῆς Ἰθάκης κι' ἀς πεθάνω.
Τότε εἶδε κι' αὐτὴ πῶς δὲ γινόταν ἄλλιως καὶ τὸν ἀφῆσε ἐλεύ-
θερον νὰ φύγῃ. "Ἐφτιασε λοιπὸν μόνος του δὲ Ὁδυσσέας μιὰ
σχεδία, τῇ φόρτωσε μὲ τρόφιμα καὶ νερό, ἀποχαιρέτησε τὴ θεά
κι' ἔψυγε.

'Ανοίχτηκε στὸ πέλαγος καὶ, στὶς πρῶτες μέρες, ταξίδευε
ἥσυχα. Πάνω στὶς δεκαεφτά μέρες, ὅμως, ἄγρια φουρτούνα τὸν
ἄρπαξε, τὸν ἔρριξε στὴ θαλασσα κι' ἔσπασε τὴ σχεδία του. Δύο
μέρες θαλασσοδέρνονταν πάλι, ὡσπου ἔφτασε σ' ἓνα ἀγνωστό
νησί. Τσακισμένος ἀπ' τὴν κούρασι, ἔπεσε σ' ἓνα σωρὸ ξερὰ φύλ-
λα κι' ἀποκαιμήθηκε.

14. Στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων

Ξύπνησε ἀπὸ γέλια καὶ φωνές, ποὺ ἀκούσε μὲς στὸν ὑπνο του, κι'
ἀνασηκωθῆκε νὰ δῃ ποιὸς ἥταν. Τότε εἶδε πολλὰ κορίτσια στὸ πο-
τάμι που ἥταν ἐκεῖ κοντά, νὰ παίζουν, νὰ τρέχουν καὶ νὰ γελᾶνε.

"Ήταν ἡ Ναυσικᾶ, ἡ κόρη τοῦ βασιλιά, ποὺ εἶχε ἔρθει μὲ τὶς
δούλες τῆς νὰ πλύνουν τὰ ροῦχα. Σὰν τέλειωσαν λοιπὸν τὸ πλύ-
σιμο κι' ἀπλωσαν τὰ ροῦχα νὰ στεγνώσουν, λούστηκαν ὅλες καὶ
κάθησαν νὰ φάνε. "Ύστερα σηκώθηκαν κι' ἀρχισαν νὰ παίζουν
μὲ ἓνα τόπι. Γιὰ μιὰ στιγμή, ὅμως, τοὺς ἔψυγε τὸ τόπι κι' ἔπεσε
στὸ πόταμι. Τότε ξεφύνισαν ὅλα μαζί τὰ κορίτσια καὶ ξύπνησαν
τὸν Ὁδυσσέα.

Σηκωθῆκε ὁ ἥρωας, μὰ εἶδε πῶς ἥταν διδόγυμνος. Πῆρε
τότε ἓνα φουντωτὸ χλαδί, σκεπάστηκε καὶ προχώρησε πρὸς τὰ
κορίτσια. Τὸν εἶδαν· οἱ ἄλλες κι' ἔψυγαν ὅλες τρομαγμένες. "Η
Ναυσικᾶ, ὅμως, στάθηκε χωρὶς νὰ φοβηθῇ καὶ τὸν κοίταξε.
Πλησίασε ὁ Ὁδυσσέας καὶ τὴν πάρακαλεσε λέγοντάς της:

— Κόρη πανέμορφη, δὲν εἶσαι θεά, λέω πῶς θὰ εἶσαι ἡ Ἀρτεμίς,
ἀλλα εἶσαι θυητή, τότε θὰ εἶσαι βασίλισσα. Καλότυχοι οἱ γονεῖς
καὶ τὴ ἀδέρφια που σὲ καμαρώνουν, τόσο ὅμορφή που εἶσαι.

Εἴνοσι μέρες βασανίζομαι μὲς στὴ θάλασσα κι' εἶμαι γυμνὸς καὶ πεινασμένος. Παρακαλῶ σε, κόρη, δός μου ἔνα ροῦχο νὰ ντυθῶ καὶ δεῖξε μου τὸ δρόμο γιὰ τὴν πολιτεία.

Κι' ἡ Ναυσικᾶ, τοῦ ἀπάντησε:

— Ξένε, εἶμαι ἡ Ναυσικᾶ, ἡ κόρη τοῦ βασιλιά Ἀλκίνοου.

Ναυσικᾶ καὶ Ὁδυσσέας

Βρίσκεσαι στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων καὶ θὰ σὲ βοηθήσωμε καθὼς τὸ προστάζουν οἱ θεοί.

Φώναξε ὑστερὰ τὶς δοῦλες ποὺ τοῦ ἔδωσαν ροῦχα. ‘Ο Ὁδυσσέας πῆγε στὸ ποτάμι, λούστηκε, πλύθηκε, ντύθηκε καὶ κάθησε νὰ φάη στὸ τραπέζι ποὺ τοῦ στρώσανε.

Καὶ τ' ἀπόγευμα, σὰν στεγνώσανε τὰ ροῦχα, τὰ μαζέψανε καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν πολιτεία. Μπροστὰ πάνω στὸ ἄμάξι, πήγαινε ἡ Ναυσικᾶ, πίσω ἔρχονταν οἱ ἄλλες καὶ τελευταῖος ὁ Ὁδυσσέας, καθαρὸς καὶ ξεκούραστος.

15. Στὸ παλάτι

Σὰν ἔφτασαν στὸ παλάτι, ὁ Ὁδυσσέας ἀπόμεινε νὰ θαυμάζῃ τὴν δύμορφιά του. "Ολο ἥταν ἀπὸ ἄσπρο μάρμαρο, οἱ πόρτες ἥταν χρυσὲς κι' οἱ κολόνες ἀσημένιες. Ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, εἶχε ἔνα χρυσόσκαλο κι' ἀπ' τὴν ἄλλη, ἔνα ἀσημένιο. Προχώρησε μέσα καὶ μπῆκε στὴ μεγάλη αίθουσα τοῦ παλατιοῦ. "Ἐνα μεγάλο τραπέζι ἥταν στὴ μέση καὶ γύρω-γύρω ὡραῖες πολυθρόνες μὲ μαλακὸ βελοῦδο. Ἐκεῖ κάθονταν κι' ἔτρωγαν οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου.

Τότε ὁ Ὁδυσσέας πάει καὶ γονατίζει κοντὰ στὴ βασιλισσα 'Αρήτη καὶ τὴ θερμοπαρακαλεῖ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, τὴν γυναικα του καὶ τὸ παιδί του, ποὺ τὸν νομίζουν πεθαμένο τόσα χρόνια ποὺ λείπει μακριά τους.

Εὔγενικὴ ἡ βασιλισσα τὸν προσκαλεῖ, μὰ κι' ὁ βασιλιάς ποὺ εἶδε τὸ περήφανο ἀνάστημα τοῦ Ὁδυσσέα, τὸν κάλεσε στὸ τραπέζι τους. Κάθησε ὁ Ὁδυσσέας κι' ἔφαγε μαζὶ τους σιωπηλὸς καὶ λυπημένος. Σὰν ἀπόφαγαν, ἤρθε ὁ ραψωδός, μὲ τὴ λύρα του κι' ἀρχισε νὰ τραγουδάῃ ἡρωικὰ τραγούδια. Κι' ἀνάμεσα στὴ ἄλλα, τραγούδησε κι' ἔνα γιὰ τὸν Τρωικὸ πόλεμο καὶ γιὰ τοὺς ἥρωές του. Τότε ὁ Ὁδυσσέας, δάκρυσε κι' ὅλοι τὸν ρωτοῦσαν τὸ γιατί.

— Γιατὶ εἰμαι ὁ Ὁδυσσέας, τοὺς λέει, καὶ βασανίζομαι τώρα τόσα χρόνια νὰ γυρίσω στὴν πατρίδα μου, μ' ἀκόμα δὲν τὰ κατάφερα.

"Ολοι τότε τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὸν Τρωικὸ πόλεμο. Κι' αὐτὸς τοὺς διηγήθηκε ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα, τὰ βάσανα ποὺ τράβηξε ὥσπου νὰ φτάσῃ ὡς τὸ νησί τους.

Τὸν ἄκουγαν μὲ θαυμασμὸ καὶ τὸν συμπονοῦσαν τὸν γενναῖο Ὁδυσσέα οἱ ἄρχοντες τῶν Φαλάκων. Κι' ὅταν, ἀργὰ πιά, τέλειωσε τὴ διήγησί του, ὁ βασιλιάς Ἀλκίνοος τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τὸν στείλῃ στὴν πατρίδα του.

Πρόσταξε ὕστερα τὶς δοῦλες νὰ στρώσουν μαλακὸ κρεββάτι γιὰ τὸν ξένο καὶ νὰ τὸν περιποιηθοῦν δόσο μποροῦσαν καλύτερα.

Κατόπι τὸν καληγύχτησαν ὅλοι μὲ ἀγάπη.

16. Ὁ Ὀδυσσέας γυρίζει στὴν Ἰθάκη

Τὴν ἄλλη μέρα, πρόσταξε δὲ Ἀλκίνοος καὶ τοῦ ἑτοίμασαν ἔνα ὥραιο καράβι ποὺ τὸ φόρτωσε μὲ πλούσια δῶρα. Ὅστερα ἑτοιμάστηκε κι' ὁ Ὀδυσσέας ἀποχαιρέτησε τοὺς φιλόξενους Φαίακες κι' ἀνέβηκε στὸ καράβι. Φαίνεται πώς τὰ βάσκανά του θὰ τέλειωναν.

'Αρμένιζαν ἡσυχα κι' ὅμορφα στὸ Ἰόνιο Πέλαγος καὶ τραβοῦσαν κατὰ τὸ νότο, γιὰ τὴν Ἰθάκη. Κοίταζε δὲ Ὀδυσσέας τὸ γνωριμό πέλαγος, ἀναγνώριζε τὰ νησιὰ ποὺ περνοῦσαν καὶ δάκρυζε τρισευτυχισμένος.

Κι' ἔτσι, ὅπως κάθονταν στὴν πλάτη, ἀποκοιμήθηκε. Σὲ λίγα δύμως, ἐφτασαν στὴν Ἰθάκη. Οἱ ναῦτες τότε, τὸν πῆραν σιγὰ-σιγὰ καὶ τὸν ἔφεραν στὴν ἀκρογιαλιά. Ὅστερα ἔβγαλαν ὅλα τὰ δῶρα κι' ἔφυγαν πάλι γιὰ τὸ νησί τους.

Σὰν ξύπνησε δὲ Ὀδυσσέας, ἀνατρόμαξε. Ποιός ξέρει πάλι, σκέψητηκε, ποὺ μ' ἔρριξαν οἱ θεοί. Κοίταξε γύρω του, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ δη, γιατὶ εἶχε πέσει καταχνιά.

Τότε βλέπει νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος του ἔνα βοσκόπουλο, ποὺ ἤταν ἡ θεά Ἀθηνᾶ μεταμορφωμένη καὶ νὰ τοῦ λέγῃ:

— Μὴ θλίψεσαι, Ὀδυσσέα. Ἐφτασες πιὰ στὴν Ἰθάκη. Μὰ ἐδῶ ποὺ ἥρθες, ἀλλα βάσανα σὲ περιμένουν. Βέβαια, δὲ πατέρας σου, ἡ γυναῖκα σου κι' ὁ γυιός σου καλὰ εἰναι καὶ σὲ περιμένουν μὲ λαχτάρα. Ομως στὸ παλάτι σου ἔχουν μαζευτῇ ὅλα τ' ἀρχοντόπουλα τοῦ τόπου καὶ τῶν γύρω νησιῶν καὶ ζητᾶνε νὰ παντρευτῇ ἔνα ἡ Πηγελόπη. Μὲ αὐτὴ σοῦ εἰναι πιστὴ καὶ τοὺς ξεγελάει. Τοὺς λέει πώς ἀμα τελειώσῃ τὸ ὑφαντό της τότε θὰ παντρευτῇ. Μὰ τὴν ἡμέρα ὑφαίνει καὶ τὴν νύχτα τὸ ξεύφαίνει. Κι' ἔτσι περνάει ὁ καιρός. Στὸ μεταξύ, δύμως αὐτοὶ, καλοστρώθηκαν ἐδῶ καὶ τρῶνε καὶ πίνουν ἀπ' τὴ δική σου περιουσία, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέξης τώρα, ποὺ θὰ γυρίσης, τί θὰ κάμης.

Τὸν συμβούλεψε Ὅστερα, νὰ πάη νὰ βρῆ τὸν Εὔμαιο, τὸ βο-

σκό του, πῶς νὰ φανερωθῇ ἐκεῖ στὸ γυιό του καὶ πῶς θὰ καθαρίσουν τὸ σπίτι του ἀπ' τοὺς μνηστῆρες τῆς Πηγελόπης. "Ετσι ώνόμαζαν αὐτοὺς ποὺ ήθελαν νὰ τὴν παντρευτοῦν.

17. Ὁδυσσέας καὶ Τηλέμαχος

Ντύθηκε ὁ Ὁδυσσέας σὰ γερο-ζητιάνος καὶ τράβηξε νὰ βρῷ τὸν Εὔμαιο στὸ βουνό, ὅπου ἦταν τὰ κοπάδια του. Τὸν καλοδέχτηκε ὁ γερο-βοσκός, τὸν κάλεσε μὲς στὴν καλύβα του καὶ τούβαλε νὰ φάῃ.

"Υστερα ἄρχισε νὰ τὸν ρωτάῃ ποιός εἶναι κι' ἀπὸ ποῦ ἔρχεται. Μὲ τὴν κουβέντα, τοῦ διηγήθηκε καὶ γιὰ τὸ βασιλιὰ τοῦ τόπου, τὸν Ὁδυσσέα, ποὺ λείπει εἰχοι χρόνια καὶ κανένας δὲν ξέρει ἂν ζῆ ἢ πέθανε. Τοῦ εἴπε καὶ γιὰ τοὺς δικούς του καὶ γιὰ τοὺς μνηστῆρες, ποὺ ἥρθαν καὶ καλοστρώθηκαν στὸ σπίτι του καὶ τρῶνε τὰ καλά του.

Συγκινήθηκε ὁ Ὁδυσσέας, μὰ δὲ φανερώθηκε. Μόνο τοῦ εἴπε πῶς ἀκουσε διτὶ ὁ βασιλιάς του ζῆ καὶ θὰ γυρίσῃ. Χαρούμενος ὁ Εὔμαιος περιποιήθηκε πιὸ πολὺ τὸν ξένο γιὰ τὴν καλὴ εἰδηση κι' ὑστερα τούστρωσε νὰ κοιμηθῇ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἔφτασε στὰ μαντριὰ καὶ ὁ Τηλέμαχος, ποὺ εἶχε γυρίσει ἀπ' τὸ ταξίδι του στὴ Σπάρτη, ὅπου εἶχε πάει νὰ ρωτήσῃ γιὰ τὸν πατέρα του. "Εστειλέ τὸν Εὔμαιο στὴν πόλιν νὰ πῆ στὴ μητέρα του πῶς γύρισε. "Ετσι ὁ Ὁδυσσέας κι' ὁ γυιός του ἔμειναν μόνοι. Καὶ σὲ μιὰ στιγμή, ὅπως κουβέντιαζαν, πέταξε τὸ ραβδί καὶ τὰ ροῦχα τοῦ ζητιάνου καὶ φανερώνεται στὸ γυιό του. "Επεσαγ ὁ ἔνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου κι' ὥρα πολλὴ ὁ πατέρας χάιδευε τὸ παιδί του ποὺ τ' ἀφησε μωρὸ κι' ὁ γυιός τὸν πατέρα, ποὺ δὲν τὸν εἶχε δῆ ποτέ του.

Σὰν πέρασε ἡ πρώτη συγκίνησι, κάθησαν πατέρας καὶ γιιδός καὶ ἔκαμαν τὸ σχέδιό τους πῶς νὰ τιμωρήσουν τοὺς ἀδιάντρους μνηστῆρες. Μόνο ζήτησε ὁ Ὁδυσσέας νὰ μὴν πῆ ὁ Τηλέμαχος σὲ κανέναν πῶς γύρισε, οὔτε στὴ μάνα του οὔτε στὸν παπποῦ

του τὸ Λαέρτη, οὔτε καὶ στὸν Εὔμαιο. Καλύτερα θάναι νὰ μὴν τὸ ξέρη κανένας, γιατὶ οἱ θεοὶ θὰ τοὺς βοηθήσουν νὰ πετύχη τὸ σχέδιό τους.

18. Ὁ Ὀδυσσέας στὸ παλάτι

Τὴν ἄλλη μέρα, γύρισε στὸ παλάτι κι' ἀνέβηκε στὸ δῶμα νὰ δῇ τὴ μητέρα του. Τῆς εἶπε πῶς πέρασε στὸ ταξίδι του καὶ πῶς ἔμαθε σίγουρα δτὶ ὁ πατέρας του ζῆ καὶ θὰ γυρίσῃ σὲ λίγο. Χάρηκε ἡ Πηνελόπη καὶ φίλησε τὸ γυιό της γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν καλὴ ἐδησί.

Στὸ μεταξὺ ἦρθε κι' ὁ Ὁδυσσέας ντυμένος ζητιᾶνος, μαζὶ μὲ τὸν Εὔμαιο. "Οταν πλησίασε στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, εἶδε τὸ ἀγαπημένο του σκυλί τὸν "Αργο, γέρικο κι' ἀδύνατο νὰ κοίτεται σὲ μιὰν ἄκρη. Μόλις τὸν εἶδε, τὸ πιστὸ σκυλί, τὸν ἀναγνώρισε, ἀνασηκώθηκε, κούνησε τὴν οὐρά του καὶ ξεψύχησε ἀπ' τὴ χαρά του. Λυπήθηκε ὁ Ὁδυσσέας κατάκαρδα τὸν παλιὸ σύντροφό του. Δὲν ἦταν ὅμως ὅρα γιὰ ἀργοπορίες.

Μπῆκε στὸ παλάτι καὶ προχώρησε στὴ μεγάλη αἴθουσα. Ἐκεῖ οἱ μνηστῆρες, καλοστρωμένοι, ἔτρωγαν κι' ἔπιναν. Τοὺς πλησίασε ὁ Ὁδυσσέας κι' ἀρχισε νὰ τοὺς ζητάῃ ἐλεημοσύνη λίγο φαῖ. Κι' αὐτοὶ τὸν κορόιδευαν κι' ἄλλος τοῦδινε ἔνα κόκκαλο, ἄλλοι τὸν ἔσπρωχναν, κι' ἔνας τοῦ πέταξε ἔνα σκαμνὶ ποὺ τὸν χτύπησε στὸν ὄμο. Μ' αὐτὸς δὲ μίλησε.

Τὸ βράδυ ξαναπῆγε στὴ μεγάλη αἴθουσα. Ἡ Πηνελόπη τὸν καλοδέχτηκε καὶ τὸν ρωτοῦσε ἀν̄ ξέρη τίποτα γιὰ τὸν Ὁδυσσέα. Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε δτὶ ὁ ἄντρας της ζῆ καὶ θὰ γυρίσῃ σύντομα. Εὐχαριστημένη τότε ἔκείνη πρόσταξε τὶς δοῦλες νὰ τὸν πλύνουν, νὰ τοῦ δώσουν καθαρὰ ροῦχα καὶ καλὸ φαῖ καὶ νὰ τοῦ στρώσουν ἔνα μαλακὸ κρεββάτι.

"Οταν ὅμως ἡ γυιὰ ὑπηρέτρια Εύρυκλεια τοῦπλενε τὰ πόδια, τὸν γνώρισε. Γιατὶ εἶχε στὸ πόδι ἔνα σημάδι ἀπὸ μιὰ πληγὴ ποὺ τοῦ εἶχε κάμει ἔνα ἀγριογούρουνο κι' ἔκαμε νὰ φωνάξῃ. Μ'

αύτὸς τῆς ἔκλεισε τὸ στόμα καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ μὴν πῆ τίποτα.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ Πηγελόπη κάλεσε τοὺς μνηστῆρες καὶ τοὺς εἶπε:

—Αποφάσισα νὰ παντρευτῶ. Θὰ πάρω ὅμως ἐκεῖνον ποὺ θὰ

‘Η Εύρυκλεια γνωρίζει τὸν Ὀδυσσέα.

μποροῦσε νὰ πετάξῃ τὸ τόξο τοῦ Ὀδυσσέα καὶ νὰ τὸ περάσῃ σαΐτα μέσ' ἀπὸ τὶς τρύπες δώδεκα τσεκουριῶν στὴ γραμμή. Χαρούμενοι ἐκεῖνοι ἔτοιμάζονταν τότε κι' ὁ καθένας πίστευε πῶς θᾶναι ὁ τυχερός.

19. Τὸ τέλος τῶν μνηστήρων

Μαζεύτηκαν ὅλοι στὴ μεγάλη αἴθουσα, στερέωσαν τὰ δώδεκα τσεκούρια τὸ ἔνα κοντὰ στὸ ἄλλο, κι' ἄρχισε ὁ ἀγῶνας. Μάταια ὅμως προσπαθοῦσαν οἱ καλοφαγάδες μνηστῆρες νὰ τεντώσουν τὸ μεγάλο τόξο τοῦ Ὀδυσσέα. Τότε ζήτησε νὰ δοκιμάσῃ κι' ὁ

ζητιάνος. "Ολοι γέλασαν καὶ τὸν ἀφῆσαν. Ἀρπάζει δὲ Ὁδυσσέας τὸ τύρον του, τὸ τεντώνει σὰ νάταν παιχνιδάκι κι' ἀφήνει τὴν σάττα.

Ο Ὅδυσσεας τιμωρεῖ τοὺς μνηστῆρες.

ποὺ σφυρίζοντας πέρασε μέσα κι' ἀπὸ τὰ δώδεκα τσεκούρια.
Ἄπόμειναν ὅλοι νὰ τὸν κοιτάζουν σὰ χαμένοι.

Τότε πέταξε τὰ κουρέλια, φώναξε τὸν Τηλέμαχο, κι' ἔρχεται
νὰ σκοτώνουν τοὺς μνηστῆρες. Φώναζαν, παρακαλοῦσαν, ἔτρε-
χαν νὰ κρυψτοῦν, μᾶς δὲν τοὺς λυπόταν. Μερικοὶ θέλησαν νὰ πα-
λέψουν γιὰ τὴ ζωή τους καὶ δὲν ἄργησαν νὰ τοὺς σκοτώσουν
κι' αὐτούς.

"Ετσι ὡς τὸ ἀπόγευμα, δὲν εἶχε μείνει κανένας. Σὰν τέλειω-
σαν, ἀνέβηκε δὲ Ὅδυσσέας στὸ δῶμα νὰ δῇ τὴν Πηνελόπη.
Μὰ ἡ πιστὴ γυναῖκα του δὲν ἤθελε νὰ πιστέψῃ ὅτι αὐτὸς ἤταν δὲ
Ὅδυσσέας. Καὶ μόνο ὅταν τῆς εἴπε ὡρισμένα σημάδια ποὺ μόνο
αὐτοὶ οἱ δύο ἤξεραν, τότε ἐπέσε πρισευτύχισμένη στὴν ἀγ-
καλιά τού.

Μὲ τὶς ὁρές δὲ Ὅδυσσέας τῆς διηγιόταν τὰ βάσανά του κι'
αὐτὴ δὲν ἤξερε τί νὰ τοῦ πρωτοκάνη γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ.

Κατέβηκαν ὕστερα στὴ μεγάλη αίθουσα, ποὺ τὴν είχαν κα-

Θαρίσει στὸ μεταξὺ οἱ δοῦλες, κι' ἔκει ὁ βασιλιὰς φανερώ·
Θηκε σ' ὅλους καὶ τοὺς μίλησε σὰν πατέρας.

Κατόπιν κάθησαν στὸ
τραπέζῃ κι' ἔφαγαν ὅλοι
μαζὶ, ὕστερον ἀπὸ εἴκοσι
χρόνια ποὺ ἐλειπε ὁ κύ-
ριός του σπιτιοῦ.

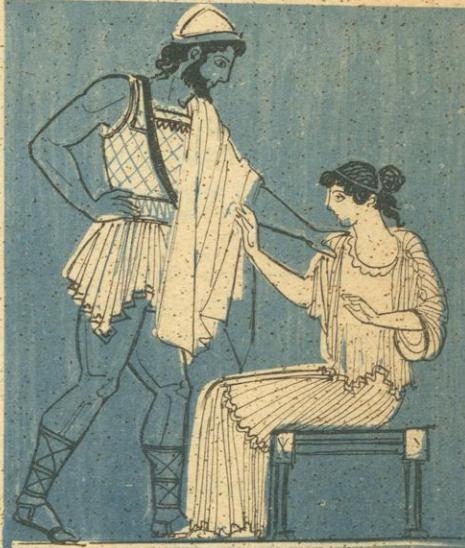
Αὕτη ἦταν ἡ πιὸ εὐ-
τυχίσμενη μέρα τῆς ζωῆς
του Ὀδυσσέα, ἡ μέρα
ποὺ γύρισε στὸ σπίτι του
καὶ στοὺς δίκους του.

20. Ὁδυσσέας καὶ Λαέρτης

Πρῶτον πρωτὶ τὴν ἄλλη
μέρα, σηκώθηκε ὁ Ὀδυ-
σσέας, κι' ἔφυγε γιὰ τὰ
κτήματά του. Ἐκεῖ ζεῖσε
στὸ πατέρας του, ὁ γερο-πατέρας, μὲ μιὰ ὑπηρέτρια, γιατὶ δὲν μπο-
ροῦσε νὰ βλέπῃ τοὺς μνηστῆρες, νὰ τρώνε τὸ βιδό τοῦ παιδιοῦ του.

Τριγύριζε πικραμένος στὰ χωράφια, ἀνέβαινε καμιαὶ φορά
πάνω σ' ἔνα λόφο, ποὺ ἦταν τὸ καλύτερο ἀμπέλι του κι' ὕστερα,
κουρασμένος, γύριζε στὸ μικρὸ σπιτάκι. Ἐκεὶ τὸν περιποιόταν
ἡ γριὰ ὑπηρέτρια, ποὺ τοῦ ἐτοίμαζε τὸ φαῖτον.

Σάν ξέφτασε ὁ Ὀδυσσέας, τὸν βρῆκε νὰ σκαλίζῃ τὸν κῆπο.
Τὸν πλησίασε καὶ τὸν χαιρέτησε μὲ σεβασμό. Καιγόταν ἡ καρ-
διά του ποὺ ἔβλεπε τὸν πατέρα του ἀπεριποίητο κι' ἀδύνατο, μὰ
δὲν τοῦ εἶπε ποιός εἰναι, μὴν πάθη τίποτα τόσο γέρος ποὺ ἦταν.
Σιγά-σιγά, λοιπόν, μὲ τὴν κουβέντα, τοῦ μίλησε γιὰ τὸ ἔνα καὶ
τὸ ἄλλο, γιὰ τὸ περιβόλι, καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ παιδιά του
χρόνια, καὶ τότε κατάλαβε ὁ Λαέρτης. Σηκώθηκε ὁ γερό-Λαέρ-

της, ἀγκάλιασε τὸ γυιό του καὶ τὸν φίλησε τρέμοντας ἀπ' τὴν χαρά του. Μὰ βάσταξε ἡ γέρικη καρδιά του τὴν μεγάλη χαρά. Κι' ὑστερα, μαζί, πατέρας καὶ γυιός, γύρισαν στὸ παλάτι.

"Ετσι ὁ Ὀδυσσέας ξαναπήρε τὸ θρόνο του. Μὰ πολλοὶ ἦταν δυσκαρεστημένοι γιὰ τὸ φονικὸ τῶν μνηστήρων, καὶ διαμαρτύρονταν κι' ἔκαναν ταραχές. Μὰ ὁ Ὀδυσσέας, πότε μὲ τὸ καλὸ καὶ πότε μὲ τὸ ἄγριο, ἔβαλε τάξι κι' ὅλοι ἡσύχασαν.

Κι' ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα...

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙ

Ο ΔΥΣΣΕΙΑ

1. **'Οδύσσεια** εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Ὀδυσσέα, τοῦ πολυμῆχανου βασιλιᾶ τῆς Ἰθάκης, ποὺ μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Τροίας περιπλανήθηκε δέκα χρόνια γιὰ νὰ φτάσῃ στὴν ἀγαπημένη του πατρίδα. Τὴν Ὀδύσσεια τὴν ἔγραψε πάλι ὁ **"Ομηρος"**.

2. Ο Ὀδυσσέας μὲ τοὺς συντρόφους του πέρασαν ἀπὸ τὶς ἔξης χῶρες: α) τῶν **Κικόνων**, τὸ σημερινὸ **"Ισμαρο** στὴ Θράκη, β) τῶν **Λωτοφάγων**, κάτω στὴν Ἀφρικὴ (χώρα τῆς λησμονιᾶς) μὲ τοὺς πολλοὺς λωτοὺς ποὺ τοὺς ἔτρωγαν καὶ τοὺς ἔπιανε λησμονιά. γ) τὴν χώρα τῶν **Κυκλώπων**. Ἐκεῖ γνώρισαν τὸν κύκλωπα Πολύφημο, γιοὺ τοῦ Ποσειδῶνα. Τὸν τύφλωσαν καὶ γλύτωσαν μὲ μεγάλο κίνδυνο. δ) τὸ νησὶ τοῦ **Αιόλου**, ε) τὴν χώρα τῶν **Λαιιστρυγόνων** δπου σκοτώθηκαν πολλοὶ σύντροφοι καὶ μόνο τὸ καράβι τοῦ Ὀδυσσέα ἀπόμεινε. στ) τὸ νησὶ τῆς **Κίρκης** δπου ξεκουράστηκαν ἔνα χρόνο. Μὲ τὴν συμβουλὴ τῆς Κίρκης πήγε στὸν **"Αδη** ὁ Ὀδυσσέας νὰ συμβουλευθῇ τὸν μάντι **Τειρεσία** τί πρέπει νὰ κάμη.

Μετὰ τὸ γυρισμὸ πέρασαν ἀπὸ τὶς **Σειρῆνες**, ἀπὸ τὴν **Σκύλλα** καὶ **Χάρυβδι** κι' ἔφτασαν στὸ νησὶ τοῦ **"Ηλιου**". Υστερα στὸ νησὶ τῆς **Καλυψῶς** καὶ τέλος μονάχος του ὁ Ὀδυσσέας ἔφτασε ναυαγὸς στὸ νησὶ τῶν **Φαιάκων**, τὴν σημερινὴ **Κέρκυρα**. Ἐκεῖ τὸν φιλοξένησε ὁ καλὸς βασιλιάς **Ἀλκίνοος** ποὺ ἤξερε τὴν ἱστορία του καὶ τὴν παλληκαριά του καὶ φρόντισε νὰ τὸν στείλῃ στὴν ἀγαπημένη του πατρίδα τὴν Ἰθάκη.

3. Ο Όδυσσεας γύρισε ἐπὶ τέλους στὴν Ἰθάκη ὅστερα ἀπὸ εἰκοσι χρόνια. Ἐμαθε τί γινόταν στὸ παλάτι του καὶ πᾶς ἡ σεμνὴ καὶ φρόνιμη βασιλισσα ἡ Πηνελόπη τὸν περίμενε πιστή, εἴκοσι χρόνια. Ο γυιός του δὲ Τηλέμαχος εἶχε μεγαλώσει πιά. Διηγήθηκε στὸν πατέρα του τὴν καταστροφὴν ποὺ γινόταν στὸ παλάτι του. Μαζὶ ἀποφάσισαν καὶ ἔκαμαν τὸ σχέδιο πᾶς θὰ τιμωροῦσαν τοὺς μνηστῆρες.

4. Ο Όδυσσεας, δὲ Τηλέμαχος καὶ δυὸς ὑπηρέτες, μὲ τὰ βέλη τους καθάρισαν τὸ παλάτι ἀπὸ τοὺς κηφῆνες, τοὺς μνηστῆρες ποὺ πλήρωσαν μὲ τὴ ζωὴν τους τὶς ἄνομες πράξεις τους. Ἐτσι δὲ Όδυσσεας βασίλευε μὲ τὴ βασιλισσα, τὴν πιστὴν Πηνελόπην, πολλὰ χρόνια ἀκόμη καὶ κάποτε - πότε διηγίοταν τὰ ὅσα εἶδε καὶ ἔμαθε τὸν καιρὸν ποὺ ἔλειπε στὸν πόλεμο τῆς Τροίας. Η ἀγάπη ποὺ εἶχε στὴν πατρικὴ του γῆ, τὸν ἔκαμε δυνατὸν ν' ἀνθέξῃ σ' ὅλες τὶς κακονήσεις καὶ νὰ γυρίσῃ πάλι σ' αὐτήν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

α) Συμπλήρωσε τὸ παρακάτω κείμενο:

Ο Όδυσσεας ἦταν πολὺ . . . πολυμαχος παντούς . . . καὶ βασίλευε στὸ νησὶ . . . Ιθακη . . . ποὺ βρίσκεται στὸ Ιονιον . . . πέλαγος. Μὲ τὴν ἔξυπνάδα του κατάφερε νὰ πάροντας οἱ "Ελληνες τὴν . . . Τροία . . ." Έκαμε τὸ ξύλινο ἀλογο ποὺ τὸ ἀνόμασε βούρειος . . . Ιτιος . . . καὶ τὸ ἀφιέρωσε στὴ Θεὰ Αθηνᾶ . . .

Στὸ γυρισμὸ τιμωρήθηκε πολύ. Πέρασε ἀπὸ ἄγνωστες χῶρες καὶ νανάγησε πολλὲς φορές. Στὴ Θράκη συνάντησε τοὺς ἄγριους κινδύνες . . .

Στὴ χώρα τῆς λησμονιᾶς ἔφαγαν οἱ σύντροφοι του Λατο. καὶ ἔχασαν νὰ γυρίσουν στὰ καράβια.

Ο Κύκλωπας Ποιόφιλος ἔφαγε πολλοὺς συντρόφους. Οι Κύκλωπες ἦταν παιδιά τοῦ θεοῦ Ποσειδόνος καὶ τῆς θαλασσινῆς νεράιδας Αμφιστριπο. Όδυσσεας ἔδωσε τὸ ὄνομα . Κανένας . . . στὸν Πολύφημο.

Η Θεὰ . . . μεταμόρφωσε τοὺς συντρόφους τοῦ Όδυσσεα σὲ . . . καὶ οἱ . . . μὲ τὰ μαγευτικὰ τραγούνδια του δὲν κατάφεραν νὰ παρασύρουν τὸν Όδυσσέα.

Είναι θαῦμα πῶς κατάφερε νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν ~~Αρεβαύη~~
ποὺ δουφοῦσε τρεῖς φορὲς τὴν μέρα τὴν θάλασσα καὶ ἀπὸ τὴν
Σικιγα . . . ποὺ εἶχε ἔξι κεφάλια σκυλλσια.

Τέλος ὁ Ὀδυσσέας ἐβγῆκε γναγός στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων
καὶ ἡ βασιλοπούλα Ναυτία . . . τὸν ὠδήγησε στὸν πατέρα
τῆς τὸν Ἐκεὶ ὁ μουσικὸς ἔφαλε
τὴν ιστορία τῆς καὶ οἱ Φαίακες κατόπιν τὸν πῆγαν
στὴν Ἰθάκην.

Πατέρας τοῦ Ὀδυσσέα ἦταν ὁ γερο- Γυναῖκα τοῦ
ἡ πιστὴ , γυιός του ὁ , βοσκὸς του ὁ
. , ὑπηρέτρια ἡ γριά καὶ πι-
στὸς σκύλος ὁ

β) Νὰ ζωγραφίσης διτι σοῦ ἀρεσε ἀπὸ τὴν ιστορία
τοῦ Ὀδυσσέα.

Γ. Νὰ γράψης: 1) "Ολες τὶς χῶρες ποὺ πέρασε ὁ Ὀδυσσέας
καὶ πῶς λέγονται σήμερα. 2) "Ολα τὰ πρόσωπα καὶ θηρία ποὺ
συνάντησε στὸν καὶ ό τῶν περιπετειῶν του.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α) Ποιός Θεὸς ἢ Θεὰ βοηθοῦσε:

1. Τὸν Ἡρακλῆ; <i>Η . . . ΑΘηνᾶ</i>	4. Τὸνς "Ελληνες; <i>ΑΘηνᾶ</i>
2. Τὸν "Αδμητο; <i>ΑΜάκη</i> . . .	5. Τὸνς Τρωαδίτες; <i>ΑΙΓΑΙΩΝ</i> / <i>ΑΙΓΑΙΩΝ</i>
3. Τὸν Ὀδυσσέα; <i>ΑΘηνᾶ</i> . . .	6. Τὸν Πάρι; <i>ΑΙΓΑΙΩΝ</i> . . .

β) Ποιόν εἶχε πατέρα;

1. Ἡ Θεὰ Ἀθηνᾶ;	6. Ὁ Ἡρακλῆς;
2. Ἡ Ἀριάδνη;	7. Ὁ Θησέας;
3. Ἡ Μήδεια;	8. Ὁ Ἰάσονας;
4. Ἡ Νανσικᾶ;	9. Ὁ Ὀδυσσέας;
5. Ἡ Περσεφόνη;	10. Ὁ Τηλέμαχος;

γ) Ποιόν είχε πολύ φίλο;

1. Ὁ Ἡρακλῆς; 2. Ὁ Θησέας;
3. Ὁ Ἀδμητος; 4. Ὁ Ἀχιλλέας;

δ) Ποιός ήταν βασιλιάς;

1. Τῶν Αθηνῶν; *Αἰγας*. 2. Τῶν Μυκηνῶν; *Ἀγακέων*
3. Τῆς Σπάρτης; *Μενέλαος* 4. Τῶν Μυρμηδόνων; *Ἀχιλλέας*

ε) Απάντησε:

1. Τί βαστοῦσε στὸ χέρι του δ Ποσειδῶνας; *Σήνη*. *Τρίαντα*.
2. Ποιός ήταν δ ἀγγελιοφόρος τῶν θεῶν; *Ερμῆς*.
3. Τί ἔτοιγαν; *Ἄμβοστα* ... καὶ ... *επιναντί* ... *νευταρ*.
4. Ποιό ήταν τὸ ἵερὸ ζῶο τῆς Ἀρτέμιδος; *Ἐγαρθνη*.
5. Ποιός ἔρριγχε κεραυνοὺς καὶ μάζενε τὰ σύννεφα; *Οὐαῖς*.
6. Ποιός Θεός ἔφτιαχνε τοὺς κεραυνοὺς τοῦ Διός; *Ἡ φετερός*.
7. Ποιός ήταν δ Θεός τῆς Μονσικῆς; *Αίτεδος*.
8. Ἡ κονκονβάγια ποιά Θεὰ φανερώνει;
9. Ποῦ ζοῦσε τὸ λιοντάρι ποὺ σκότωσε δ Ἡρακλῆς; *Νερμέα*.
10. Ποιές δρυιθες είχαν σιδερένια μάτη καὶ φτερά; *Διά*. *Ξενιγόδιβος*.
11. Ποῦ βούτηξε τὶς σατίτες του δ Ἡρακλῆς καὶ ἔγιναν φαρμακεύες; *Λερναία*. *Ιδρα*.
12. Τί σκότωσε μικρὸς δ Ἡρακλῆς; *Σαρκίδω*.
13. Ποιό δρόμο πήρε δ Ἡρακλῆς; .. *Σηνι*. *Αρετην*.
14. Ποιό ναὸ ἔχτισε δ Ἡρακλῆς; *Οὐαμπαο*.
15. Πῶς ἔλεγαν τὸ γυιὸ τοῦ Αὐγεία;
16. Ποιά ποτάμια ἔφερε δ Ἡρακλῆς γιὰ νὰ καθαρίση τὴν κόπρο τοῦ Αὐγεία; *Ποτίγη*.
17. Τί είδε δ Ἐνδροσθέας νὰ τοῦ φέροντ δ Ἡρακλῆς καὶ κρύψτηκε στὸ πιθάρι;

18. Τί ἔτρωγαν τὰ ἄλογα τοῦ Διομήδη;
 19. Σὲ ποιό βασίλειο δὲν εἶχαν ἄνδρες;
 20. Γιατί πολέμησε ὁ Ἡρακλῆς τὶς Ἀμαζόνες;
 21. Τίνος ἦταν τὰ βόδια που ζήτησε ὁ Εὐρυσθέας νὰ τοῦ φέρῃ ὁ Ἡρακλῆς;
 22. Πῶς λέγανε τὸν ἀνηψιὸ τοῦ Ἡρακλῆ;
 23. Ποιός ἦταν Θεός τῶν ἀνέμων;
 24. Ποιά Θεὰ μάγεψε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὁδυσσέα;
 25. Ποιό πουλὶ ἄφησαν στὶς Συμπληγάδες πέτρες;
 26. Πῶς ἔλεγαν τὸν Κύκλωπα;
 27. Πῶς ἔλεγαν τὸ μονσικὸ τοῦ Ἀλκινόου;
 28. Τίνος κόρη ἦταν ἡ Ἰφιγένεια;
 29. Σὲ ποιανοῦ κῆπο ἦταν τὰ χρυσᾶ μῆλα;
 30. Ποιός ορμήνεψε τὸν Ἡρακλῆ νὰ πάρῃ τὰ χρυσᾶ Μῆλα;
 31. Ποιός βαστοῦσε στὸν ὅμο τον τὸν οὐρανό;
 32. Ποιός ἥδωντες δύναμι ἀπὸ τὴ γῆ;
 33. Ποῦ πήγαιναν οἱ ψυχές τῶν καλῶν ἀνθρώπων;
 34. Ποῦ πέθανε ὁ Ἡρακλῆς;
 35. Ποιός φύλαγε τὸν "Αδη" Ποιανοῦ βασίλειο ἦταν;

 36. Μὲ ποιόν πάλεψε ὁ Ἡρακλῆς γιὰ τὴ Διηάνειρα;
 37. Τί φόρεσε ὁ Ἡρακλῆς καὶ πέθανε;
 38. Ποιός ἔδωσε ἔνα πονκάμισο στὴ Διηάνειρα;
 39. Ποῦ γεννήθηκε ὁ Ἡρακλῆς;
 40. Ποιά ἦταν ἡ μητέρα του καὶ ποιός ὁ πατέρας του;

 41. Τί κέρατα εἶχε ἡ ἐλαφίνα που ἔφερε στὸν Εὐρυσθέα ὁ Ἡρακλῆς;
 42. Μὲ τί σκεπαζόταν ὁ Ἡρακλῆς;
 43. Τί κρατοῦσε ὁ Ἡρακλῆς;

44. Ποιό ἥταν τὸ ἱερὸ ζῶο τῆς Ἀρτέμιδος;
45. Ποιό ἥταν τὸ ἱερὸ ζῶο τῆς Ἡρας;
46. Ποιό ἥταν τὸ ἱερὸ ζῶο τοῦ Διός;
47. Ποιό ἥταν τὸ ἱερὸ ζῶο τοῦ Ἀδη;
48. Ποιοί ἔλαβαν μέρος στὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατείᾳ;
-
49. Ποιοί βασιλιάδες πολέμησαν στὸν Τρωϊκὸ Πόλεμο;
-
50. Ποιός ἔγραψε τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσεια;

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΘΕΟΙ

	Σελ.
1. Πώς ἔπλασαν οι "Ελληνες τους Θεούς	7
2. Οι δώδεκα Πανελλήνιοι Θεοί	» 8
3. Οι μικρότεροι Θεοί	» 11
4. "Η ζωὴ τῶν Θεῶν	» 12
5. "Η λατρεία τους	» 13
1η Ἀνακέφαλαιώσι—Ἀσκήσεις Ἐργασίας	» 14-15

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

	Σελ.
1. "Η καταγγὴ τοῦ Ἡρακλῆ	18
2. Τὸ λιοντάρι τοῦ Κίθαιρῶνα	» 19
3. Οἱ δυὸς δρόμοι	» 20
4. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Εδρυσθέας	» 21

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΑΘΛΟΙ

1 Τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας	» 22
2. "Η Λερναία Ὅδρα	» 23
3. Τὸ ἐλάφι, μὲ τὰ χρυσᾶ κέρατα	» 25
4. Ὁ Ἐρυμάνθιος κάπτος	» 26
5. Οἱ σταύλοι τοῦ Αὐγεία	» 27
6. Οἱ Στυμφαλίδες ὅρνυθες	» 28
7. Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης	» 30
8. Τὰ πλογα τοῦ Διομήδη	» 31
9. "Η ζώνη τῆς Ἰππολύτης,	» 32
10. Τὰ βρόδια τοῦ Γηρυόνη	» 34
11. Τὰ μῆλα τῶν Εσπερίδων	» 35
12. Ὁ Κέρβερος	» 37
·Ο θάνατος τοῦ Ἡρακλῆ	» 38
2η Ἀνακέφαλαιώσι—«Ἡρακλῆς»	» 39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Ο ΘΗΣΕΑΣ

1. 'Η γέννησι τοῦ Θησέα	Σελ. 42
2. Τὸ ταξίδι	» 43
3. Τὰ πρῶτα κατορθώματα. Περιφήτης—Σίνης—Σκιρωνας—Προκρούστης	» 44
4. 'Ο Θησέας στὴν Ἀθήνα	» 47
5. 'Ο Μαραθώνιο Ταῦρος	» 48
6. 'Ο Μινώταυρος	» 49
7. 'Ο Θάνατος τοῦ Θησέα	» 52
8. Δαιδαλος—"Ικαρος	» 53
3η 'Ανακεφαλαίωσι	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΔΜΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΚΗΣΤΗ

1. 'Ο Γάμος τῆς "Αλκηστῆς	Σελ. 57
2. Μιὰ καλὴ γυναῖκα	» 58
3. 'Ο Ήρακλῆς νικᾶ τὸν Χάρο	» 58
4η 'Ανακεφαλαίωσι	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. 'Ο Φρίξος καὶ ἡ "Ελλη	Σελ. 61
2. Τὸ χρυσόμαλλο κριάρι	» 62
3. Πελίας καὶ Ἰάσονας	» 62
4. Οἱ ἐτοιμασίες γιὰ τὸ ταξίδι	» 63
5. Τὸ ταξίδι	» 64
6. Στὴν Κολχίδα	» 66
7. 'Η βασιλοκόρη Μήδεια	» 66
8. Οἱ δρακογέννητοι γίγαντες	» 67
9. 'Ο Ἰάσονας παίρνει τὸ χρυσόμαλλο δέρμα	» 68
10. 'Ο γυρισμὸς	» 69
5η 'Ανακεφαλαίωσι	» 70

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ο ΤΡΩΓΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. 'Η Ἰλιάδα κι' ἡ 'Οδύσσεια	Σελ. 73
2. "Ενας γάμος πάνω στὸν "Ολυμπο	» 73
3. 'Ο Πάρις κριτής	» 74
4. 'Ο Πάρις ἀρπάζει τὴν πεντάμορφη Ἐλένη τῆς Σπάρτης	» 76
5. 'Η ἐκστρατεία τῶν Ἑλλήνων	» 77
6. 'Η θυσία τῆς Ἰφιγένειας	» 78
7. Οἱ Ἑλλήνες στὴν Τροία	» 79

8. 'Ο Αχιλλέας θυμώνει μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα	81
9. 'Ο Θάνατος τοῦ Πατρόκλου	» 82
10. 'Ο Αχιλλέας καὶ δὲ Ἔκτορας	» 83
11. 'Ο Θάνατος τοῦ Ἀχιλλέα	» 85
12. 'Ο Δούρειος Ἰππος	» 86
13. 'Ο Λαοκόδοντας	» 88
14. Οἱ Ἑλληνες παιίρνουν τὴν Τροία	» 89
6η Ἀνακεφαλαίωσι	» 90

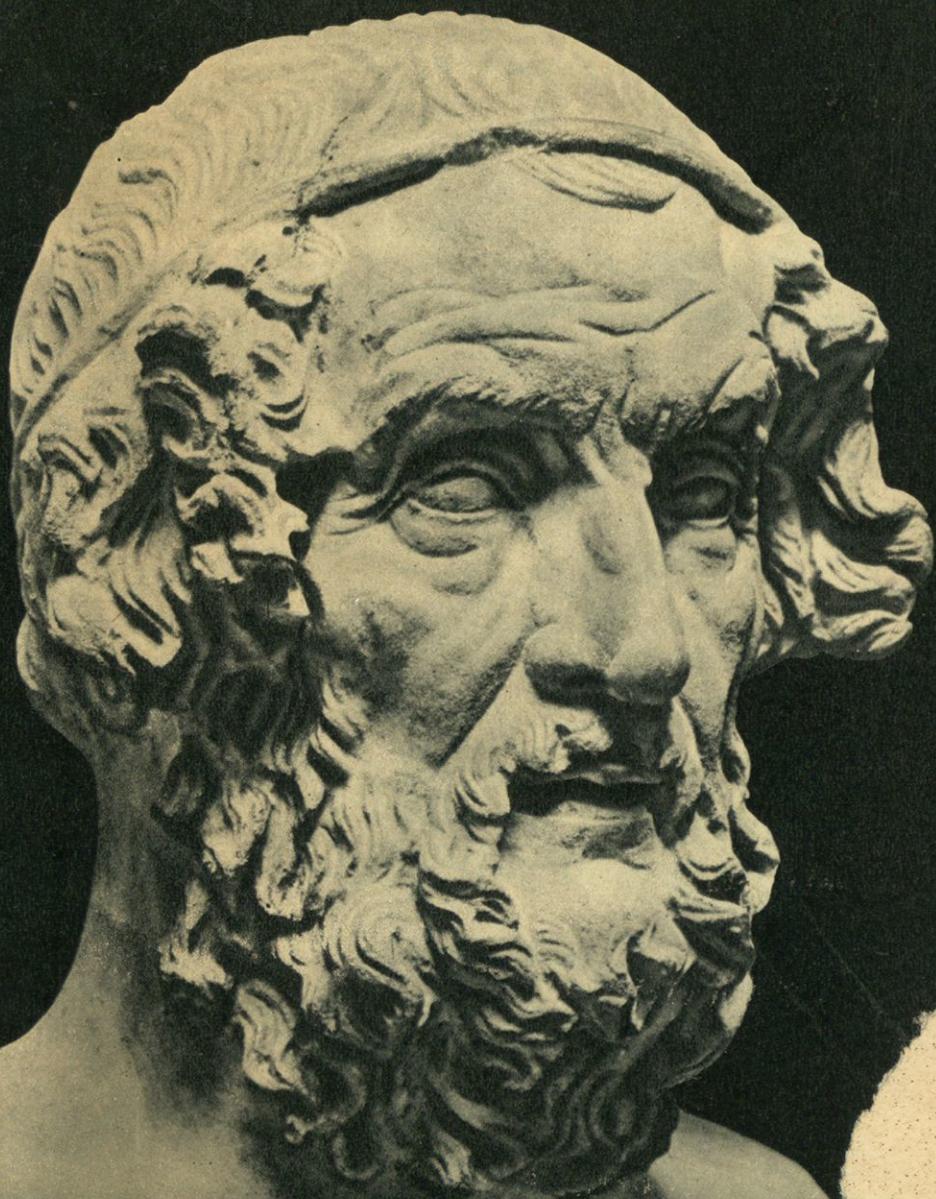
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

1. Στὴ χώρα τῶν Κικόνων	Σελ. 93
2. Στὴ χώρα τῶν Λωτοφάγων	» 94
3. Στὴ χώρα τῶν Κυκλώπων	» 95
4. 'Ο Πολύφημος	» 96
5. 'Ο Ὀδυσσέας τυφλώνει τὸν Πολύφημο	» 97
6. Πῶς γλύτωσε δὲ ὁ Ὀδυσσέας	» 99
7. Στὸ νησὶ τοῦ Αἰόλου	» 100
8. Στὴ χώρα τῶν Λαιστρυγόνων	» 101
9. Στὸ νησὶ τῆς Κίρκης	» 102
10. Στὸ νησὶ τῶν Σειρήνων	» 104
11. 'Η Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδι	» 106
12. Στὸ νησὶ τοῦ "Ηλιου	» 107
13. Στὸ νησὶ τῆς Καλυψῶς	» 108
14. Στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων	» 109
15. Στὸ Παλάτι	» 111
16. 'Ο Ὀδυσσέας γυρίζει στὴν Ἰθάκη	» 112
17. Ὁδυσσέας καὶ Τηλέμαχος	» 113
18. 'Ο Ὀδυσσέας στὸ Παλάτι	» 114
19. Τὸ τέλος τῶν μνηστήρων	» 115
20. 'Ο Ὀδυσσέας καὶ Λαέρτης	» 117
7η Ἀνακεφαλαίωσι—«ΟΔΥΣΣΕΙΑ»	» 118

Ο ΛΑΟΚΟΟΝΤΑΣ

Ο ΟΜΗΡΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

| 000

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ

ΤΑΞΙΣ Α'

- 10** ΜΑΘΑΙΝΩ ΑΙΓ' ΟΛΑ (Πατριδογνωσία)
11 Η ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΜΟΥ

ΤΑΞΙΣ Β'

- 20** ΜΑΘΑΙΝΩ ΑΙΓ' ΟΛΑ (Πατριδογνωσία)
21 Η ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΜΟΥ

ΤΑΞΙΣ Γ'

- 30** ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ
31 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
32 ΙΣΤΟΡΙΑ (Μυθικά Χρόνια)
33 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
34 ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
35α ΠΑΤΡΙΔΟΓΝΩΣΙΑ — ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ (Αθήναι—Περιφερές Αττική—Στερεά Ελλάς)
35β ΠΑΤΡΙΔΟΓΝΩΣΙΑ — ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ (Θεσ/νίζη—Μακεδονία)

ΤΑΞΙΣ Δ'

- 40** ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ
41 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
42 ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧ. ΕΛΛΑΛΟΣ
43 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
44 ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
45 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
46 ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ (Μικρὰ ἀναγγώσματα—Ἐξοψεῖς)

ΤΑΞΕΙΣ Γ'—Δ'

Συνδ/λία

- 42α** ΙΣΤΟΡΙΑ (Α' ἔτος συνδ/λίας)
42β ΙΣΤΟΡΙΑ (Β' ἔτος συνδ/λίας)
45 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (Α' καὶ Β' ἔτος συνδ/λίας)

ΤΑΞΙΣ Ε'

- 50** ΕΚΚΛΗΣ. ΙΣΤΟΡΙΑ ('Εγκ.)
52 ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ >
54 ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
55 ΓΕΩΓΡ. ΗΠΕΙΡΩΝ ('Εγκ.)
(Παπασπύφου)
55α ΓΕΩΓΡ. ΗΠΕΙΡΩΝ
(Οἰκονομιδὴ)
57 ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ >
70 ΕΥΑΓ. ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ >
71 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ >
73 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ >
78 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ >

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

- 60** ΚΑΤΗΧ. ΛΕΙΤΟΥΡ. ('Εγκ.)
62 ΙΣΤ. ΝΕΩΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ >
64 ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
65 ΓΕΩΓΡ. ΕΥΡΩΠΗΣ ('Εγκ.)
67 ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ >
70 ΕΥΑΓ. ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ >
71 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ >
73 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ >
78 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ >

ΤΑΞΕΙΣ Ε'—ΣΤ'

Συνδ/λία

- 70** ΕΥΑΓ. ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ ('Εγκ.)
71 ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ >
73 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ >
(Α' καὶ Β' ἔτος συνδ/λίας)
74α ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Α' ἔτος συνδιδασκαλίας)
74β ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Β' ἔτος συνδιδασκαλίας)
77α ΦΥΣΙΚΗ & ΧΗΜΕΙΑ ('Εγκ.)
(Α' ἔτος συνδιδασκαλίας)
77β ΦΥΣΙΚΗ & ΧΗΜΕΙΑ ('Εγκ.)
(Β' ἔτος συνδιδασκαλίας)
78 ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ ('Εγκενῷμ.)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΤΛΑΝΤΙΔΟΣ» ΑΘΗΝΑΙ

